

gea

Tovarna olja Gea d.d.

Letno poročilo

Tovarne olja Gea d.d.

za leto 2017

Sledite srcu. Že od leta 1904.

KAZALO:

IZJAVA UPRAVE.....	3
DATUM ODOBRITEV LETNEGA POROČILA	3
SPLOŠNI PODATKI	4
KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU TOVARNE OLJA GEA D.D. V LETU 2017	4
POSLOVNO POROČILO	5
1. POROČILO UPRAVE	5
2. PREDSTAVITEV DRUŽBE	7
2.1. Poslanstvo	7
2.2. Poslovna vizija	7
2.3. Uvodna predstavitev družbe	7
2.4. Organiziranost skupine GEA.....	8
2.5. Organiziranost obvladujočega družbe GEA d.d.....	8
3. IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	9
4. PREGLED RAZVOJA.....	16
5. RAZVOJNA STRATEGIJA.....	17
5.1. Razvojni trendi v panogi.....	17
5.2. Položaj Tovarne olja GEA d.d. v panogi.....	17
5.3. Osnovna strategija do leta 2020	17
6. ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2017	18
6.1. Gospodarska gibanja.....	18
6.2. Analiza uresničevanja letnega načrta za leto 2017	19
6.4. Delnice in lastništvo	21
6.5. Obveščanje delničarjev in poročanje	22
6.6. Upravljanje s tveganji.....	22
6.7. Vlaganja v investicije	26
7. PRODAJA.....	27
7.1. Prodajni programi:	28
7.2. Prejeta priznanja in nagrade	32
7.3. Prodajni cilji za leto 2018	32
7.4. Marketing.....	33
8. NABAVA	36
TRAJNOSTNI RAZVOJ	38
1. ZAPOSLENI	38
2. DRUŽBENO OKOLJE	40
3. RAZISKAVE IN RAZVOJ.....	41
4. KAKOVOST, VAROVANJE OKOLJA.....	43

RAČUNOVODSKO POROČILO 47

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI GEA D.D.	47
1.1. Izkaz poslovnega izida od 1.1.2017 do 31.12.2017	47
1.2. Bilanca stanja na dan 31.12.2017	48
1.3. Izkaz denarnih tokov od 1.1.2017 do 31.12.2017	50
1.4. Izkaz gibanja kapitala od 1.1.2017 do 31.12.2017	51
2. TEMELJNE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN METODE VREDNOTENJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	52
3. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	57
3.1. Pojasnila postavk izkaza poslovnega izida in izkaza drugega vseobsegajočega donosa	57
3.1.1. Čisti prihodki od prodaje	57
3.1.2. Sprememba vrednosti zalog	57
3.1.3. Drugi poslovni prihodki	58
3.1.4. Stroški blaga, materiala in storitev	58
3.1.5. Stroški dela	59
3.1.6. Odpisi vrednosti	60
3.1.7. Drugi poslovni odhodki	60
3.1.8. Finančni prihodki iz deležev	61
3.1.9. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	61
3.1.10. Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb	61
3.1.11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	61
3.1.12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	62
3.1.13. Drugi prihodki	62
3.1.14. Drugi odhodki	62
3.1.15. Davek iz dobička	62
3.1.16. Čisti izid obračunskega obdobja	63
3.1.17. Druga razkritja	63
3.2. Pojasnila postavk v bilanci stanja	64
3.2.1. Neopredmetena dolgoročna sredstva	64
3.2.2. Opredmetena dolgoročna sredstva	65
3.2.3. Dolgoročne finančne naložbe	66
3.2.4. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	67
3.2.5. Zaloge	67
3.2.6. Kratkoročne finančne naložbe	67
3.2.7. Kratkoročne poslovne terjatve	68
3.2.8. Denarna sredstva	69
3.2.9. Aktivne časovne razmejitve	69
3.2.10. Kapital	70
3.2.11. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	71
3.2.12. Kratkoročne finančne obveznosti	72
3.2.13. Kratkoročne poslovne obveznosti	72
3.2.14. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	72
3.2.15. Izvenbilančne evidence	72
3.3. Pojasnila postavk k izkazu denarnega toka	73
3.4. Pojasnila postavk k izkazu gibanja kapitala	73
3.5. Kazalniki	74
4. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	75
5. POROČILO NADZORNEGA SVETA	78

IZJAVA UPRAVE

Uprava in nadzorni svet družbe, v skladu s 60.a členom ZGD-1, zagotavljata, da je letno poročilo za leto 2017, vključno z Izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z veljavnim Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Slovenskimi računovodskimi standardi, tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Tovarne olja GEA d.d. za leto, končano 31. 12. 2017.

Uprava po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je:

- ♦ računovodsko poročilo sestavljeno v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida,
- ♦ v poslovno poročilo Tovarne olja GEA d.d. vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba izpostavljena.

Slov. Bistrica, 23. februar 2018

Predsednik uprave

dr. Igor Hustič

DATUM ODOBRITVE LETNEGA POROČILA

Letno poročilo Tovarne olja GEA d.d. je bilo sprejeto in potrjeno na 15. seji nadzornega sveta dne, 23.marca 2018.

SPLOŠNI PODATKI

KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU TOVARNE OLJA GEA d.d. V LETU 2017

	2017	2016	2015	Indeks 2017/2016
Čisti prihodki iz prodaje v EUR	25.724.283	24.515.308	25.527.187	105
Stroški blaga, materiala in storitev v EUR	22.867.669	21.381.005	22.066.740	107
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo in odpisi (EBITDA) – v EUR	736.971	819.707	817.228	90
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v EUR	57.533	52.010	(101.960)	111
Čisti poslovni izid v EUR	154.586	181.979	36.247	85
Profitna marža v %	0,6 %	0,7 %	0,1 %	
Sredstva v EUR	14.489.353	14.850.332	16.292.781	98
Kapital v EUR	11.473.540	11.621.339	11.530.252	99
Knjigovodska vrednost delnice v EUR	9,49	9,60	9,50	99
Vlaganja v investicije v EUR	397.468	432.979	513.513	92
Skupna proizvodnja v ton	24.073	20.021	24.849	120
Število zaposlenih 31. 12.	97	95	97	102
Dodana vrednost v EUR	3.236.438	3.279.436	3.319.978	99
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	35.960	34.777	34.837	103
Donosnost kapitala (ROE = čisti dobiček/povprečni kapital)	1,3 %	1,6 %	0,3 %	
Donosnost sredstev (ROA = čisti dobiček/povprečna sredstva)	1,1 %	1,2 %	0,2 %	

Osnovne značilnosti poslovanja v letu 2017 so:

- ♦ utrjevanje lastnih blagovnih znamk na domačem in tujem trgu,
- ♦ izvajanje vodenja po principu ISO 14001:2004, IFS in HACCP,
- ♦ posodobitev industrijske prodajalne,
- ♦ širitev prodajnega asortimana BIO olj.

Načrti za leto 2018:

- ♦ zadržati tržni delež v R Sloveniji in ohraniti vodilni položaj,
- ♦ utrditi tržni delež na tujih trgih,
- ♦ posodobiti tehnološke procese,
- ♦ ohraniti likvidnost in solventnost družbe,
- ♦ na trg vpeljati dva nova proizvoda.

POSLOVNO POROČILO

1. POROČILO UPRAVE

V letu 2017 se za razliko od preteklih let nismo srečevali z pretirano volatilnostjo nabavnega trga surovih in specialnih olj. Nekoliko večji vpliv na učinkovitost in uspešnost poslovanja družbe so imele cene energentov in pa pritiski na ceno dela. Razmere na prodajnih trgih bi lahko opisali v luči konjunkturalnih gibanj v poslovnem okolju, torej zmerno optimistično. Zavedati se je potrebno, da je tržišče jedilnih maščob v nekaj letnem trendu upadanja - krčenja in da predstavlja proizvodnja jedilnih olj zrelo panogo. Ne glede na navedeno v povezavi s konjunkturalnimi gibanji, smo se tudi v letu 2017 srečevali z izredno močnimi pritiski za znižanje cen naših izdelkov. Aktivnosti nekaterih konkurenčnih podjetij bi verjetno lahko označili z oznako nelojalne konkurence.

V letu 2017 smo kljub navedenim razmeram uspeli poslovati pozitivno na vseh ravneh izkaza poslovnega izida, kakor tudi ohraniti dobro likvidnost in solventnost podjetja ob ničelni zadolžitvi. Načrtovane prihodke za leto 2017 smo presegli, prav tako smo realizirali za 4 % večjo količinsko prodajo kot smo načrtovali. V primerjavi z letom 2016 smo realizirali za slabih 5 % več prihodkov ter beležili za 6 % večjo skupno količinsko prodajo. Vseobsegajoči donos ob koncu poslovnega leta je v okviru načrtovanega in nekoliko nižji kot v letu 2016. Večino načrtovanih investicij smo realizirali, hkrati pa se obnašali tudi družbeno odgovorno.

Kakor tudi vsa leta doslej, so bile aktivnosti konkurenčnih podjetij, ki prihajajo iz globalnih trgov izjemno agresivne v smislu dodatnega pridobivanja tržnega deleža v vseh segmentih poslovanja. Te aktivnosti so se odražale predvsem v nenehnem nižanju prodajnih cen belih olj (soje, repice, sončnice).

Močan poudarek smo dali področju razvoja novih izdelkov, kakor tudi ohranjanju višje ravni standarda IFS. Z novimi izdelki smo obogatili precej uspešno novejšo linijo BIO izdelkov.

Tudi za leto 2017 lahko na osnovi rezultatov neodvisnih tržnih raziskav še vedno trdimo, da smo vodilni slovenski proizvajalec olj in maščob. Nenehno se trudimo optimirati poslovne procese in delovati v zadovoljstvo vseh deležnikov.

Zadržanje vodilne pozicije v oskrbi trga Slovenije z rafiniranimi in nerafiniranimi olji je bila najpomembnejša naloga, katero smo izpeljali le z učinkovitim obvladovanjem trga. Možnosti za povečanje tržnega deleža so izredno majhne. Trudili se bomo ohranjati tržni delež s pomočjo

arhitekture blagovnih znamk, ki jih trg prepozna kot zanimive, v povečanju asortimana specialnih olj in z uslužnostnimi polnitvami pod našo in tujo blagovno znamko.

S specialnimi olji bomo še v večji meri kot sedaj iskali tržne niše na tujih trgih. Z dobrim spletom marketinških aktivnosti nameravamo te cilje uresničiti v zadovoljstvo kupcev, zaposlenih in delničarjev.

Ne glede na tržne cenovne pritiske bo celotna strategija razvoja še vnaprej temeljila na zahtevah visoke kakovosti, pripravi zdrave hrane ter ekološko neoporečni proizvodnji.

Predsednik uprave

dr. Igor Hrustić

2. PREDSTAVITEV DRUŽBE

2.1. Poslanstvo

Poslanstvo družbe je pokrivati osnovne življenjske potrebe prebivalstva po rastlinskih maščobah in dopolnilni prehrani s poudarkom na čim bolj zdravih izdelkih.

2.2. Poslovna vizija

Vizija Tovarne olja GEA d.d. je postati priznan evropski proizvajalec rastlinskih maščob z globalizacijo prodaje in nabave. To bomo izvajali na temelju osnovnih vrednot in sicer:

- ♦ kakovosti in zanesljivosti,
- ♦ prilagodljivosti in inovativnosti,
- ♦ partnerskega odnosa s kupci,
- ♦ kvalitete medsebojnih odnosov.

2.3. Uvodna predstavitev družbe

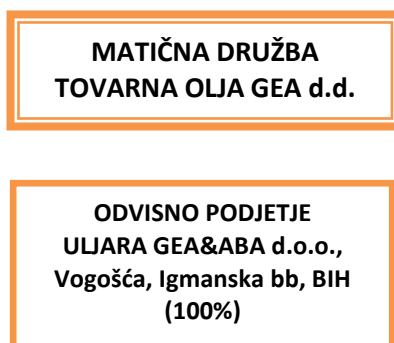
Firma:	TOVARNA OLJA GEA d.d.
Krajše ime firme:	GEA d.d.
Sedež:	Trg svobode 3, 2310 Slovenska Bistrica, SLOVENIJA
Telefon:	+386 2 843 26 10
Telefax:	+386 2 843 26 13
E-pošta:	info@gea.si
Spletna stran:	www.gea.si
Matična številka:	5048621000
Številka ID:	SI23485795
Šifra dejavnosti:	10.410 Proizvodnja olja in maščob
Število zaposlenih GEA d.d. (povprečje leta 2017 po urah)	90
Število zaposlenih GEA d.d. (stanje 31. 12. 2017)	97
Številka vpisa v sodni register:	1/00108/00
Osnovni kapital družbe:	3.981.895,28 EUR
Število delnic:	1.254.960
Osnovne dejavnosti:	- proizvodnja živilskih proizvodov (predvsem olj), - kmetijska prodaja, - posredovanje pri prodaji kmetijskih surovin, - trgovina, - storitve: trgovinske, poslovne, komunalne.

Glede na dolgoletno prisotnost družbe na trgu razpolagamo z znanjem, katerega združujemo z najsodobnejšimi tehnologijami. Kupcu in potrošniku s tem zagotavljamo visoko kakovost izdelkov.

Dodatna prednost družbe je tudi skrb za okolje, ki je izjemnega pomena za delovno in širše okolje.

2.4. Organiziranost skupine GEA

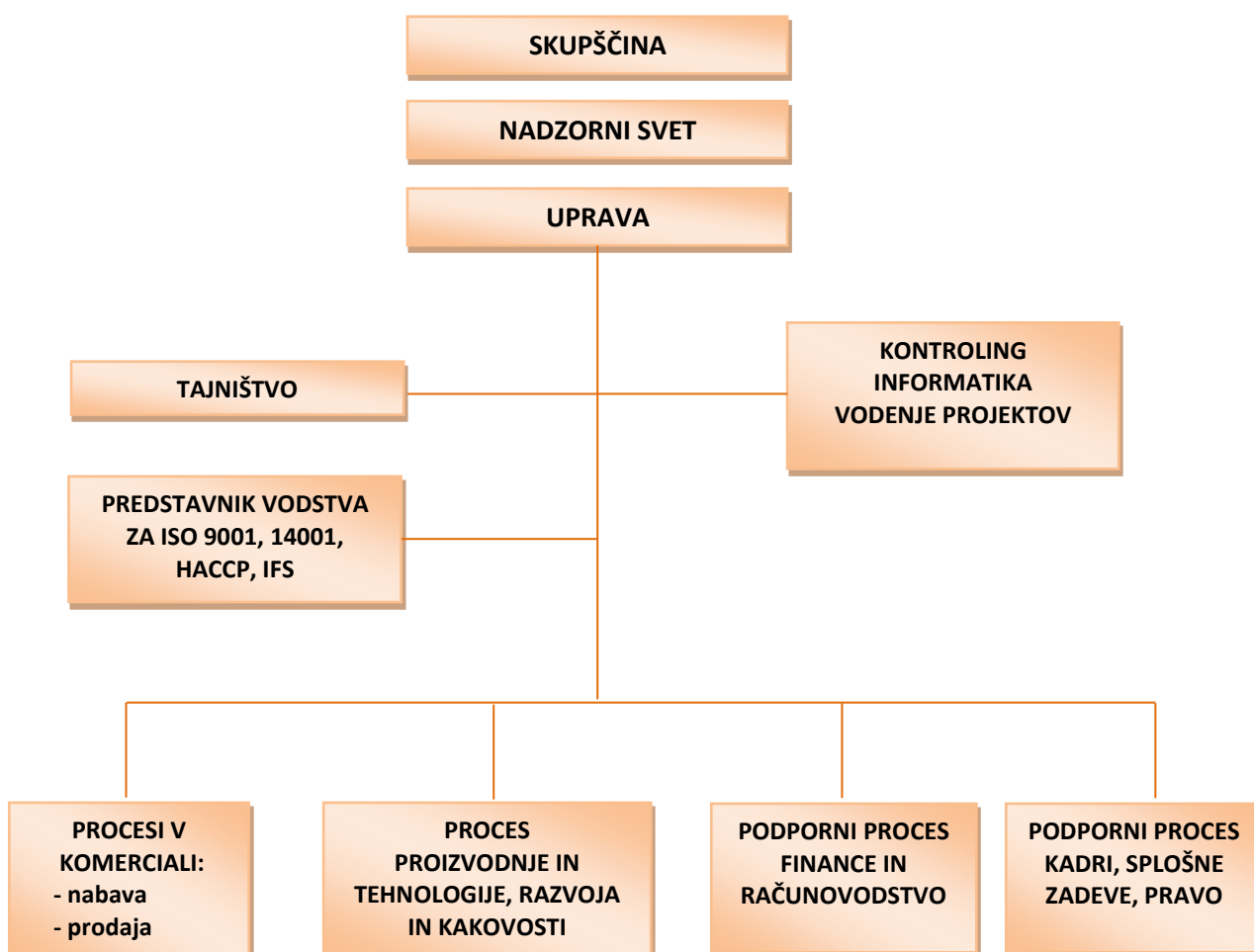
Skupino predstavlja:

Tovarna olja GEA d.d. je nadrejena družba eni podrejeni družbi. V letu 2017 z odvisnim podjetjem ni bilo pomembnih poslov.

Na osnovi 7. odstavka 56. člena ZGD-1 konsolidirano letno poročilo za leto 2017 ni izdelano, ker v skladu z določili 7. odstavka 56. člena ZGD-1 in sprejeto računovodsko usmeritvijo o tem, kdaj je eno ali več podrejenih podjetij pomembnih ugotavljamo, da podrejena družba ne izpolnjuje pogoja, da bi jo vključili v konsolidacijo, ker to ni pomembno za resničen in pošten prikaz poslovanja skupine.

2.5. Organiziranost obvladujočega družbe GEA d.d.

3. IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

3.1. Izjava družbe Tovarne olja GEA d.d. o skladnosti s Kodeksom

Uprava in nadzorni svet družbe GEA d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju od objave izdaje v letnem poročilu 2016 (30. 3. 2017) do dneva objave izjave v letnem poročilu 2017 (30. 3. 2018), upravljanje družbe skladno z ZGD-1, ZTFI, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi. Družba je sledila usmeritvam Kodeksa upravljanja javnih delniških družb (v nadaljnjem besedilu Kodeks), katerega spremembe in dopolnitve so bile sprejete 27. 10. 2016 in stopile v veljavo s 1. 1. 2017. Kodeks je javno objavljen na spletnih straneh Ljubljanske borze d.d. (www.ljse.si). Nadzorni svet in uprava sta v skladu s priporočili Kodeksa skupaj oblikovala in na seji nadzornega sveta 31. 7. 2017 sprejela Politiko upravljanja družbe Tovarna olja Gea d.d., ki je dostopna tudi na spletnih straneh družbe www.gea.si.

Izjava o upravljanju družbe GEA d.d. in Izjava skladnosti s Kodeksom je sestavni del letnega poročila družbe za poslovno leto 2017 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.gea.si najmanj deset let od njene objave.

V Izjavi o spoštovanju Kodeksa je družba navedla odstopanja pri sledenju priporočilom in tudi pojasnila razloge zanj v luči poslovanja v letu 2017. Hkrati je nakazala nameravane spremembe bodočega poslovanja v smeri čim večjega spoštovanja priporočil Kodeksa. V nadaljevanju družba razkriva in pojasnjuje odstopanja od posameznih določb Kodeksa.

OKVIR UPRAVLJANJA DRUŽB

Priporočilo 1: Družba v statutu nima posebej zapisanih ciljev, so pa opredeljeni v poslovnih načrtih. Nedvomno pa je eden izmed temeljnih ciljev tudi maksimiranje enote vrednosti lastniškega kapitala, ki je posledica gospodarnega načina poslovanja.

DRUŽBA IN DELEŽNIKI

Priporočilo 3.3: Družba v sklopu rednega letnega poročanja ne poroča o odnosih z deležniki. Družba ima sprejet organizacijski predpis »Komuniciranje«, s katerim opredeljuje postopke notranjega in zunanjega komuniciranja v družbi. To je: notranje komuniciranje med različnimi nivoji in funkcijami ter sprejemanje, dokumentiranje in odgovarjanje v procesu komuniciranja z zunanjimi zainteresiranimi strankami.

POLITIKA RAZNOLIKOSTI

Priporočilo 4: Družba nima sprejetega posebnega dokumenta v zvezi s politiko raznolikosti, vendar jo v praksi izvaja v organih vodenja in nadzora glede naslednjih vidikov: spol, starost, izobrazba in poklicne izkušnje. Trenutno še ni upoštevana raznolikost spola, uprava in nadzorni svet sta v moški domeni, v revizijski komisiji pa je ena predstavnica ženskega spola. Glede ostalih vidikov politike raznolikosti pa sta organa vodenja in nadzora ustrezno sestavljena.

IZJAVA O UPRAVLJANJU IN IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM

Priporočilo 5.5: Zaradi zagotavljanja varstva osebnih podatkov družba ne bo razkrila sestave uprave in nadzornega sveta v preglednicah, ki sta priloga C1 in C2 Kodeksa.

Priporočilo 5.7: Družba ocenjuje, da ni potrebe po zagotovitvi zunanje presoje ustreznosti izjave o upravljanju. Družba že upošteva vse najvišje standarde pri korporativnem upravljanju in deluje skladno z vso veljavno zakonodajo, najvišjemu standardu dobrega gospodarstvenika, pa sta pri svojem delovanju zavezana tudi uprava in nadzorni svet.

ODNOS DO DELNIČARJEV

Priporočilo 6.2: Družba ne vzpodbuja vseh večjih delničarjev, predvsem pa institucionalnih vlagateljev in države, da javnost seznani s svojo politiko upravljanja naložbe v družbi, saj meni, da je to v pristožnosti posameznega delničarja.

POSTOPEK IZBIRE KANDIDATOV ZA ČLANE NADZORNEGA SVETA

Priporočilo 10.1: Vsi pogoji do sedaj niso bili izpolnjeni, se bo pa v bodoče upoštevalo čim več kriterijev.

Priporočilo 10.2: Nadzorni svet nima oblikovane kadrovske komisije ali komisije za imenovanje, zato sam učinkovito opravi postopke, ki so za delo komisije za imenovanje priporočeni v Prilogi A3 Kodeksa.

Priporočilo 10.3: Družba trenutno nima opredeljenega profila za presojo kandidatov za člane nadzornega sveta, zato bo nadzorni svet pri presoji le-teh upošteval priporočila iz točke 10.3 Kodeksa.

NALOGE NADZORNEGA SVETA

Priporočilo 12.11: Nadzorni svet v svojem poročilu skupščini skuša zajeti čim več informacij. Opredeljene so vse vsebine zahtevane z zakonom ter vsebine, ki jih oceni kot pomembne za delničarje družbe.

VREDNOTENJE NADZORNEGA SVETA

Priporočilo 14: Nadzorni svet posebej ne vrednosti svoje sestave, delovanja, potencialnih nasprotij interesov posameznih članov ter delovanja nadzornega sveta in tudi sodelovanja z upravo družbe, ker nadzorni svet deluje kot celota. Nadzorni svet se sestaja praviloma v celoti in skupaj sprejema odločitve, pri čemer je težko ločiti prispevke posameznega člana. Zato družba meni, da ocena dela posamičnih članov nadzornega sveta ni potrebna.

Priporočilo 14.4: Družba ocenjuje, da ni potrebe, da nadzorni svet opravlja zunanjo presojo, pri kateri naj sodeluje z zunanjimi strokovnjaki, saj so vsi člani nadzornega sveta visoko strokovno kvalificirani, za delovanje nadzornega sveta pa velja najvišji standard dobrega gospodarstvenika. Prav tako je družba zavezana k reviziji poslovanja.

SEKRETAR NADZORNEGA SVETA

Priporočilo 16.4: Družba za namene strokovnega izobraževanja s področja korporativnega upravljanja za sekretarja posebej ne zagotavlja določenih sredstev, saj je izobraževanje sekretarja predvideno v Planu usposabljanja, ki velja v družbi.

KOMISIJE NADZORNEGA SVETA

Priporočilo 18.1: Kadrovska komisija in/ali komisija za imenovanja nista imenovani, ker za to ni bilo potrebe. V kolikor bo v bodoče ta potreba nastala, bo nadzorni svet to priporočilo Kodeksa upošteval.

UPRAVA

Priporočilo 19.1: Uprava nima sprejetega kodeksa ravnanja oziroma etičnega kodeksa, ima pa vzpostavljen sistem zagotavljanja skladnosti in etike poslovanja v okviru vodenja družbe.

SESTAVA IN IMENOVANJE UPRAVE

Priporočilo 20: Statut družbe določa, da ima uprava najmanj enega in največ dva člana. Glede na sedanjo strukturo uprave t.j. enočlanska uprava, razdelitev delovnih področij in nalog med člani uprave in način njihovega sodelovanja ter posledično poslovnik o delu uprave ni potreben.

Priporočilo 20.3: Nadzorni svet nima oblikovane kadrovske komisije. Statut družbe oziroma sklep nadzornega sveta ne določata drugih dodatnih pogojev poleg tistih, ki jih določa Zakon o gospodarskih družbah za opravljanje funkcije uprave.

ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI

Priporočilo 24: Družba se za zavarovanje odškodninske odgovornosti članov organa vodenja in nadzora zaenkrat še ni odločila.

ZUNANJI REVIZOR

Priporočilo 25.1: Družba pri izboru revizorja upošteva vse njegove reference, nima pa posebej opredeljenih meril za izbor revizorja.

NOTRANJA REVIZIJA

Priporočilo 26.2: Družbo ne zavezujejo Mednarodni standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Priporočilo 28.3: Družba javnih objav nadzorovanih in drugih pomembnih informacij ne izdeluje v tujem jeziku. V kolikor bi se pojavila potreba oziroma interes delničarjev po tem, bo družba to zagotovila.

JAVNA OBJAVA POMEMBNIH INFORMACIJ

Priporočilo 29.5: Družba ne bo razkrila članstva v organih upravljanja ali nadzora nepovezanih družb, ki jih zasedajo člani nadzornega sveta, saj skladno z zakonodajo upošteva število članstev.

Priporočilo 29.9: Družba na svoji spletni strani ne bo javno objavila poslovnikov svojih organov, saj gre za interne akte družbe.

3.2. Sistem notranjih kontrol in upravljanje tveganj

V današnjem okolju, polnem nenehnih sprememb, so za učinkovito in uspešno poslovno odločanje nujne kakovostne informacije ob pravem času. V družbi GEA d.d. slednje uresničujemo z uporabo jasnih računovodskih usmeritev, z obsežnimi razkritji in pojasnili, s pravočasno pripravo in vsebinsko zasnovo izkazov, podatkov, poročil in analiz, ki so primerni za poslovno odločanje, z rednim nadziranjem procesa računovodstva in drugih poslovnih procesov v postopkih revizije. Posebno pozornost posvečamo prodajnim podatkom, ustvarjeni dodani vrednosti, produktivnosti proizvodnih enot in računovodskim izkazom. Menimo, da je obstoječi sistem notranjih kontrol zadosten in da zagotavlja uspešno in učinkovito doseganje zastavljenih ciljev, zakonito delovanje in pošteno ter pregledno poročanje.

Revizija

Kakovostne računovodske informacije so temelj za odgovorno sprejemanje poslovnih odločitev. Za zagotavljanje računovodskih informacij je odgovorna uprava družbe, zagotavljamo pa jih z upoštevanjem računovodskih standardov, primernimi računovodskimi usmeritvami, sprejeto računovodsko politiko in z rednim letnim nadziranjem procesa računovodstva v revizijskih postopkih.

Zunanjo revizijo izvaja pooblaščen revizijska družba, ki poleg redne letne revizije računovodskih izkazov zagotavlja posredovanje strokovnih opozoril in napotkov za obvladovanje vseh vrst tveganj.

V Tovarni olja GEA d.d. je bila za poslovni leti 2017 in 2018 na podlagi sklepa 24. skupščine imenovana revizijska hiša AUDIT & Co, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., Lendavska ulica 18, 9000 Murska Sobota.

3.3. Podatki po 6. odstavku 70. člena ZGD-1

Tovarna olja GEA d.d., kot družba, zavezana k uporabi zakona, ki ureja prevzeme, v skladu z določilom 6. odstavka 70. Člena ZGD-1 navaja podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta s pojasnili:

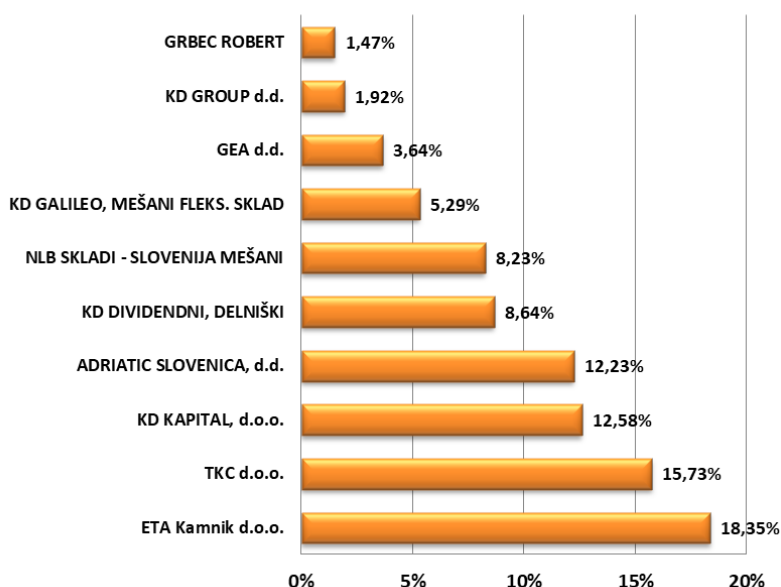
3.3.1. Struktura osnovnega kapitala družbe

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 1.254.960 delnic katere kotirajo na organiziranem trgu Ljubljanske borze od leta 1996. Delnice so oblikovane kot navadne kosovne delnice GSBG. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu. Delež posamezne kosovne delnice v osnovnem kapitalu se določa glede na število izdanih kosovnih delnic.

Deset največjih delničarjev je imelo 31. 12. 2017 88,1 % lastniški delež. Delež se je glede na stanje 31.12.2016 nekoliko povečal. Struktura je naslednja:

Delničar	Delež v % 31.12.2017
ETA Kamnik d.o.o.	18,35
TKC d.o.o.	15,73
KD KAPITAL, d.o.o.	12,58
ADRIATIC SLOVENICA, d.d.	12,23
KD DIVIDENDNI, DELNIŠKI, d.d.	8,64
NLB SKLADI – SLOVENIJA MEŠANI	8,23
KD GALILEO, MEŠANI FLEKS. SKLAD	5,29
GEA d.d.	3,64
KD GROUP d.d.	1,92
GRBEC ROBERT	1,47
OSTALI DELNIČARJI	11,92
SKUPAJ	100,00

Deset največjih delničarjev GEA d.d. 31.12.2017

3.3.2. Omejitve prenosa delnic

Delnice so prosto prenosljive.

3.3.3. Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Posebne kontrolne pravice se imetnikom vrednostnih papirjev ne zagotavljajo.

3.3.4. Delniška shema za delavce

Družba nima delniške sheme za delavce.

3.3.5. Omejitev glasovalnih pravic

Omejitve glasovalnih pravic ni.

3.3.6. Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa delnic ali glasovalnih pravic

Družba je bila seznanjena z oblikovanjem konzorcija prodajalcev z namenom prodaje delnic Tovarne olja GEA d.d.

3.3.7. Pravila družbe:

- o imenovanju in zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora

Družbo vodi uprava v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim neomejeno. Upravo imenuje in razrešuje nadzorni svet. Uprava družbe ima na dan 31.12.2017 enega člana. Predsednik uprave predstavlja družbo in jo zastopa kot posamičen zastopnik brez omejitev. Mandat predsednika uprave traja 5 let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Nadzorni svet lahko predčasno odpokliče predsednika uprave v skladu z ZGD-1 in sicer:

- če huje krši obveznosti;
- če ni sposoben voditi poslov;
- če mu skupščina izreče nezaupnico, razen če je nezaupnico izrekla iz očitno neutemeljenih razlogov, ali
- iz drugih ekonomsko - poslovnih razlogov (pomembnejše spremembe v strukturi delničarjev, reorganizacija in podobno).

Medsebojne pravice in obveznosti med upravo in družbo se podrobneje določijo z individualno pogodbo, ki jo v imenu nadzornega sveta sklene predsednik nadzornega sveta.

Temeljna funkcija nadzornega sveta je nadzor nad vodenjem poslov družbe. Skladno s Kodeksom so člani nadzornega sveta neodvisni pri delovanju in samostojni pri odločanju. Nadzorni svet šteje 3 člane, od katerih 2 z večino oddanih glasov imenuje skupščina, 1 pa svet delavcev. Vsi člani nadzornega sveta družbe imajo enake pravice in dolžnosti, če ni s statutom drugače določeno. Predsednik nadzornega sveta je vedno predstavnik delničarjev. Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo 4 let in so po preteku lahko ponovno izvoljeni.

- o spremembah statuta

Skupščina odloča o spremembah statuta s tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

3.3.8. Pooblastila članov posloводства, zlasti glede lastnih delnic

Skupščina delničarjev družbe TOVARNA OLJA GEA d.d. je dne 13. maja 2016 na svojem 23. rednem zasedanju v skladu z 8. alinejo 247. člena ZGD-1 izdala upravi družbe pooblastilo, da lahko v imenu in za račun družbe kupi lastne delnice.

3.3.9. Pomembni dogovori, ki začnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica javne prevzemne ponudbe

Družbi taki dogovori niso znani.

3.3.10. Dogovori med družbo in člani njenega vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha

Za predsednika uprave in delavce, ki imajo sklenjeno z družbo individualno pogodbo o zaposlitvi, veljajo določila veljavne zakonodaje in določila individualne pogodbe o zaposlitvi.

Dogovori med družbo in člani njenega nadzora, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, ki določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, ne obstajajo.

Tovarna olja GEA d.d. deluje na podlagi in v skladu z zakonskimi določili in s statutom družbe, kateri predstavlja temeljni akt organizacije in poslovanja. Vpeljan je t.i. dvotirni sistem upravljanja, za katerega je značilno, da družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Družba ne izvaja politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe.

Nosilci upravljanja so: skupščina, nadzorni svet in uprava.

3.4. Skupščina

Skupščina delničarjev GEA d.d. je organ družbe, v katerem delničarji uveljavljajo in uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe. Skliče se najmanj enkrat letno, sklic pa je objavljen najmanj 30 dni pred zasedanjem v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d.d., SEOnet. Sklic skupščine, dnevni red, predlogi za sprejemanje sklepov z utemeljitvijo ter sklepi skupščine so objavljeni tudi na spletni strani družbe www.gea.si.

Leta 2017 sta potekali dve skupščini. Na redni 24. skupščini, ki je bila 12. maja 2017, so delničarji obravnavali letno poročilo za leto 2016, sprejeli sklep o delitvi bilančnega dobička, podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu ter imenovali pooblaščenega revizorja za poslovni leti 2017 in 2018. Skupščina je potrdila prečiščeno besedilo statuta družbe Tovarna olja GEA d.d..

Na redni 25. skupščini, ki je potekala 21. novembra 2017, delničarji niso potrdili predloga sklepa o delitvi bilančnega dobička.

3.5. Nadzorni svet

Nadzorni svet Tovarne olja GEA d.d. šteje tri člane, od katerih dva z večino oddanih glasov imenuje skupščina, enega pa svet delavcev. Člani so bili imenovani 20. 9. 2015 za dobo štirih let in so po preteku lahko ponovno izvoljeni. Nadzorni svet sestavljajo:

mag.Damijan KOROŠEC	predsednik
Zoran BOŠKOVIĆ	član - namestnik
Zoran PLANINŠEC	član - predstavnik sveta delavcev

Nadzorni svet izvaja svoje naloge v skladu z zakonom, statutom in Poslovnikom o delu nadzornega sveta. Glavna pristojnost in odgovornost je strokoven nadzor nad vodenjem poslov. Ustaljena praksa nadzornega sveta je zasedanje na rednih sejah. Predsednik nadzornega sveta pripravi poročilo nadzornega sveta, v katerem podrobneje opiše glavne aktivnosti in delovanje nadzornega sveta v preteklem letu. V letu 2017 se je nadzorni svet sestal šestkrat na rednih sejah in enkrat na korespondenčni seji. Člani nadzornega sveta so prejeli prejemeke na podlagi zakona, statuta, sklepa skupščine in Poslovnika o delu nadzornega sveta. Prejemke članov nadzornega sveta razkrivamo v računovodskem poročilu na strani 63 letnega poročila 2017.

3.6. Revizijska komisija

Revizijska komisija na podlagi sprejetega Poslovnika o delu revizijske komisije s svojim delovanjem zagotavlja kvalitetno izvajanje nadzorne funkcije v okviru družbe.

Nadzorni svet je 13. 10. 2015 na svoji 1. redni seji imenoval novo revizijsko komisijo nadzornega sveta Tovarne olja GEA d.d., ki se je v letu 2017 sestala na dveh rednih sejah, deluje pa v naslednji sestavi:

Zoran BOŠKOVIĆ	predsednik
mag.Damijan KOROŠEC	član
Mojca KEK	član

Naloge revizijske komisije so predvsem spremljanje postopka računovodskega poročanja, spremljanje obvezne revizije letnih računovodskih izkazov, ocenjevanje sestavljanja letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet in opravljanje drugih nalog določenih z veljavno zakonodajo in sprejetimi akti družbe. Višine prejemkov revizijske komisije razkrivamo v računovodskem poročilu na strani 63 letnega poročila 2017.

3.7. Uprava

Družba GEA d.d. ima trenutno enočlansko upravo, pri čemer statut omogoča dva člana.

Predsednik uprave, dr. Igor Hustić, je bil imenovan na seji nadzornega sveta, dne 4. 9. 2017 za dobo pet let z začetkom 1. 1. 2018.

Odgovornosti in pristojnosti uprave so urejene z zakonom in statutom družbe, ki ne uvaja nobenih posebnosti glede na zakonsko ureditev.

Področje nagrajevanja je urejeno z individualno pogodbo s predsednikom uprave, kjer se je sledilo določilom Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in pogodbeno odobrilo tako fiksni kot variabilen del. Skupščina lahko odloči, da del dobička oziroma bilančnega dobička družbe uporabi za nagrado upravi za poslovno uspešnost. Višino prejemkov uprave razkrivamo v računovodskem poročilu na strani 63 letnega poročila 2017.

Predsednik uprave je bil v letu 2017 tudi prokurist Plama - pur d.o.o. ter prokurist v Termoplasti - Plama d.o.o.

Skladno z zakonom in statutom je uprava redno, izčrpno in pravočasno seznanjala nadzorni svet o vseh bistvenih elementih tekočega poslovanja, zadevah s področja načrtovanja poslovne politike ter o drugih načelnih vprašanjih poslovanja. Del svojih aktivnosti je uprava usmerjala tudi v sodelovanje s svetom delavcev ter sindikatom.

Strokovno upravi pomagajo direktorji posameznih procesov na področju komercialne, finančne in računovodstva, proizvodnje in tehnologije, razvoja in kakovosti, kadrov, splošnih zadev ter prava.

Ta izjava bo objavljena tudi na uradni spletni strani družbe www.gea.si.

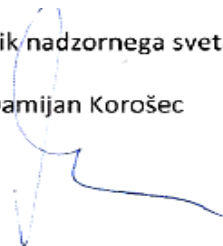
Predsednik uprave

dr. Igor Hustić

Predsednik nadzornega sveta

mag. Damijan Korošec

4. PREGLED RAZVOJA

1904

Albert Štiger ustanovi podjetje in prične s proizvodnjo bučnega olja na obrtniški način.

1956, 1968

Zgrajena ekstrakcija, kotlovnica, most čez potok in skladišče za osnovno surovino. Začela se je proizvodnja rafiniranih olj. Leta 1968 zgrajena prva polnilnica olja.

1982 - 1987

Zgrajena nova polnilnica olja v steklo s trikratno povečano zmogljivostjo polnjenja steklenic. Podjetje se preusmeri na nov energetski vir – zemeljski plin.

1991 - 1995

Zgrajena polnilnica PET embalaže. Podjetje se je v skladu z Zakonom o podjetjih preoblikovalo v delniško družbo in soustanovilo podjetje v mešani lastnini PARTY'S, d.o.o. Izdelke smo začeli tržiti pod blagovno znamko GEA in PARTY.

Lastninsko preoblikovanje je bilo zaključeno z vpisom v sodni register. Dokončno je bila ukinjena predelava oljne ogrščice in s tem del zmogljivosti v predelavi oljnic v stiskanju in ekstrakciji.

1997 - 2002

Sprejet statut GEA d.d. Leta 1998 je bil izveden nakup kapitalskega deleža GEA Oljarne Domžale d.o.o. Družba PARTY'S d.o.o. se pripoji h GEI. Zaključil se je ciklus posodobitve rafinacijskih kapacitet in avtomatizacije proizvodnje. Konec leta 2002 smo registrirali podjetje ULJARA GEA&ABA d.o.o. v Bosni.

2003 - 2007

Izvršena je celostna podoba podjetja. Olja GEA so v povsem novi embalaži in prenovljeni celostni podobi blagovne znamke.

Delna odprodaja premoženja GEA Oljarne Domžale d.o.o. S 1.2.2005 izvedena pripojitev Oljarice Kranj d.d. Postavljena nova arhitektura blagovnih znamk. Leta 2006 začetek prestrukturiranja podjetja na racionalizaciji programov in logistike. Pristop k posodobitvi proizvodnje specialnih olj, rekonstrukcija čistilne naprave in priklop na biološko čistilno napravo v Slovenski Bistrici. Leta 2007 končane investicije v posodobitev proizvodnje specialnih olj in priprave bučnih semen za prehrano. Ukinitve nerentabilnih programov in zaustavitve proizvodnje v Kranju.

2008 - 2011

Končan projekt procesne organiziranosti podjetja. Pridobitev standarda IFS in trije novi proizvodi na trgu. Delna prodaja opreme v Kranju. Okrepitev tržne pozicije lastnih blagovnih znamk. Leta 2010 zaključek tehnološke posodobitve za proizvodnjo plastenk in polnjenje olja v pet embalažo. V letu 2011 pristop k zamenjavi informacijskega sistema ter vlaganja v novo polnilno linijo ročk.

2012 - 2015

Vpis »Štajersko prekmurskega« bučnega olja v register EU o zaščiteneh označbah porekla in zaščiteneh geografskih označb. Sanacije poslovnih prostorov.

Ob 110. obletnici družbe prenovitev celostne grafične podobe GEA delikatesnega programa in dopolnitev s polnitvijo v tube. 2005 oddelitev poslovno nepotrebne premoženja v Kranju na novo družbo KR d.d.

2016

Širitev prodajnega asortimana BIO olj. Celostna grafična prenova etiket ZVEZDA.

2017

Linija GEA Bio olj z novo celostno grafično podobo. Odprtje prenovljene industrijske prodajalne.

5. RAZVOJNA STRATEGIJA

5.1. Razvojni trendi v panogi

Oljarska panoga se v zadnjih letih sooča z velikim nihanji borznih cen surovin. Cene surovih olj, kot naše osnovne surovine, so se proti koncu leta 2014 začele dvigovati predvsem zaradi neugodnega tečajnega razmerja med EUR in USD. Trend naraščanja nabavnih cen se je nadaljeval vse do konca leta 2016, nakar so nabavne cene leta 2017 ponovno pričele upadat.

Vzroki za cenovne turbulence so različni: od podnebnih razmer, tekme med žitaricami in oljnicami za pridelovalne površine, velike porabe olja za predelavo v energente (biodizel), rasti svetovne populacije, pa vse do borznih špekulacij s prehranskimi surovinami.

Svetovna potrošnja rastlinskih olj je v obdobju 2014 – 2016 rasla s 3 do 4 % letno stopnjo rasti. Povečano povpraševanje po hrani, ki ga ogreva dvig življenjskega standarda največjih držav (zlasti azijskih), rast prebivalstva na eni strani ter na drugi strani omejena možnost pridelave hrane zaradi omejenih pridelovalnih površin ter izjemnih vremenskih nihanj (suše, poplave, naravne katastrofe) – vse to bo tudi v bodoče narekovalo cene hrane. Na razvitih trgih je še vedno prisoten trend rasti povpraševanja po gensko nespremenjeni hrani. To pa nakazuje na dolgoročno cenovno stabilnost ali celo rast gensko nemodificiranih surovih olj ne glede na trenutne morebitne presežke ponudbe nad povpraševanjem.

Slovenski trg je sorazmerno majhen, z razmeroma nizkimi dohodki na prebivalca in z rastočim deležem izdatkov za življenjske potrebščine. Trg olja ocenjujemo kot zrel oziroma zasičen, tako v Sloveniji, kot tudi v EU in zato ne pričakujemo povečanja potrošnje olja v prehranske namene. Manjša rast je možna v potrošnji olja za industrijske namene (živilsko predelovalna, farmacevtska, kozmetična in industrija barv in lakov), ter v tržnih nišah na tujih trgih.

5.2. Položaj Tovarne olja GEA d.d. v panogi

Med proizvajalci rafiniranega jedilnega olja je GEA d.d. v Sloveniji vodilna glede tehnološke opremljenosti, obsega proizvodnje, tržnega deleža in izvozne usmerjenosti.

Glede na delež osnovne predelave oljnic – bučnic je tudi povezovalac s primarno kmetijsko proizvodnjo ter nosilec zaščite te proizvodnje z geografsko označbo. Družba posluje po smernicah ISO 14001, HACCP ter IFS.

5.3. Osnovna strategija do leta 2020

GEA d.d. je v letu 2017 sprejela strategijo razvoja družbe za naslednja tri leta, v katerem je opredelila glavne strateške cilje in uresničevanje teh na različnih področjih. Glavne usmeritve so:

- ◆ celovita ponudba rastlinskih maščob,
- ◆ zadržanje rasti na domicilnem trgu, iskanje novih kupcev na trgu EU in tujih trgih,
- ◆ stroškovna učinkovitost vedno in povsod,
- ◆ prilagodljivost, inovativnost,
- ◆ močno in jasno definirane blagovne znamke,
- ◆ okoljsko komuniciranje v smislu trajnostnega razvoja,
- ◆ zadovoljstvo kupca in zaposlenega,
- ◆ diferenciacija prodajnega asorimana.

Osnova konkurenčnosti je celovita in inovativna ponudba s podporo močnih in jasno pozicioniranih blagovnih znamk.

6. ANALIZA POSLOVANJA V LETU 2017

6.1. Gospodarska gibanja

Gospodarska gibanja v Sloveniji, ki so vplivala na poslovanje GEA d.d. so:

Po oceni UMAR bo RS je Slovenija v letu 2017 dosegla več kot 4 % rast bruto domačega proizvoda ter vzpodbudno rast končne potrošnje gospodinjstev glede na leto prej.

Gibanje tečaja EUR:

- ♦ vrednost evra je januarja 2017 znašala 1,062 USD, nakar je pričela naraščati in decembra znašala 1,184 USD. V povprečju leta 2017 je bil 1 evro vreden 1,297 USD, kar je 17,2 % več od leta prej (1,107 USD).

Zasebna potrošnja se v Sloveniji povečuje od leta 2014 in prispeva h gospodarski rasti. Trošenje gospodinjstev se je ob ugodnih razmerah na trgu dela in visokem zaupanju potrošnikov ob koncu lanskega leta še povečalo.

Struktura potrošnje kaže, da gospodinjstva okoli 20 % svojih izdatkov namenijo za osnovna živila in pijače. Leta 2017 smo v RS Sloveniji imeli na letni ravni 1,7 % inflacijo in povprečno letno inflacijo v višini 1,4 %. K letni inflaciji so največ prispevale višje cene hrane in naftni derivati.

Gibanje cen (dec. 2017 / dec. 2016)

- ♦ rast cen življenjskih potrebščin za 1,7 %,
- ♦ rast cen hrane za 3,1 %,
- ♦ padec cen olj in maščob za 0,8 %,
- ♦ rast cen oljčnega olja za 8,5 %

Gibanje cen (povpr. 2017 / povpr. 2016)

- ♦ rast cen življenjskih potrebščin za 1,4 %,
- ♦ rast cen hrane za 2,3 %,
- ♦ padec cen olj in maščob za 2,6 %,
- ♦ rast cen oljčnega olja za 5,4 %.

Gospodarska gibanja v svetu, ki so vplivala na poslovanje GEA d.d. so:

Svetovni trg olja se je v zadnjih treh letih spopadal s trendi izjemnih cenovnih nihanj. Borzne cene surovih olj so dosegale razliko med najnižjo in najvišjo borzno ceno tudi do 34 %.

Glede na leto 2016 so borzne cene surovih olj leta 2017 v povprečju narasle za 2 do 3 % pri sojinem in repičnem olju, pri sončničnem olju pa so padle za 7 %.

Nabava osnovne surovine, to je surovega olja, je vezana izključno na tuji trg.

Ponovno se je okrepil rubelj in s tem ruski trg, kar je imelo pozitiven vpliv na naše sodelovanje z ruskim kupcem.

Na trgu Bosne in Hercegovine in Kosova smo se srečevali z nizkimi cenami olja konkurentov.

Carinska zaščita je ostala v veljavi za rafinirana olja na srbskem trgu.

Na hrvaškem trgu, ki predstavlja polovico našega izvoza, se odvijajo cenovna nihanja med trgovci, ki praktično delajo skoraj brez marže na rafiniranem sončničnem olju. Pritisk na nizke nabavne cene pri proizvajalcih iz tujine, kot smo mi, je zato izredno velik.

Na trgih EU in ostalih tujih trgih smo pri specialnih oljih dosegali razmeroma normalne prodajne pogoje.

6.2. Analiza uresničevanja letnega načrta za leto 2017

Tovarna olja GEA d.d. se je tudi v letu 2017 na vseh trgih poslovanja soočala s spremenjeno strukturo nakupnih navad. Potrošniki pri nakupih prehajajo na cenejše blagovne znamke. Upad beležimo v prodajnem kanalu gastro oz. Horeca, kjer zaznavamo precejšen padec prometa, zapiranje lokalov ter nezmožnosti pokrivanja obveznosti. Na prodajnih trgih je bila izjemno agresivna konkurenca, ki prihaja iz globalnih trgov. Z ustreznimi ukrepi in trženjskimi aktivnostmi je bilo kljub zahtevnim razmeram ustvarjeno 25,7 mio EUR čistih prihodkov iz prodaje, kar je 5 % več kot leta 2016 in 4 % več kot smo načrtovali.

Prihodki na domačem trgu so v primerjavi s preteklim letom višji za 3 % in za 2 % višji od načrtovanih. Nadaljevala se je proizvodnja trgovskih blagovnih znamk, ki sicer dviguje proizvodnjo, na drugi strani pa zmanjšuje ali odnaša dobiček posameznim skupinam proizvodov.

Prihodki na tujem trgu so se glede na leto 2016 povečali za 14 % in so predstavljali 22 % doseženega prihodka od prodaje. Glede na načrtovan izvoz je bil le ta presežen za 12 %. V strukturi izvoza se je povečala prodaja v EU za 11 %, v države JV Evrope za 4 % in ostali svet za 60 %.

Proizvodnja je višja od načrtovanih količin za 16 % in od realizacije preteklega leta za 20 %.

Vlaganja v investicije so v letu 2017 znašala 0,4 mio EUR. Nova vlaganja so bila namenjena predvsem v opremo, ureditev prostorov za proizvodnjo, prenovo trgovine in skladiščnih prostorov ter v drugo opremo.

Dosežen EBITDA je bil za 10 % nižji od realiziranega v letu 2016 in je znašal 736.971 EUR. Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je leta 2017 dosežen v višini 57.533 EUR in EBIT marža v višini 0,2%. Finančni izid je bil pozitiven za 113.057 EUR, izredni izid pa negativen za 486 EUR. Čisti dobiček poslovnega leta je znašal 154.586 EUR. S tem je bila dosežena 0,6 % profitna marža.

Kategorije izida GEA d.d. (v EUR):

	2017	2016	2015	2017/2016
Čisti prihodki od prodaje	25.724.283	24.515.308	25.527.187	105
EBITDA (poslovni izid pred obrestmi, davki, amortizacijo in odpisi)	736.971	819.707	817.228	90
<i>EBITDA marža (%)</i>	<i>2,9 %</i>	<i>3,3 %</i>	<i>3,2 %</i>	<i>86</i>
EBIT (poslovni izid iz poslovanja)	57.533	52.010	(101.960)	111
<i>EBIT marža (%)</i>	<i>0,2 %</i>	<i>0,2 %</i>	<i>(0,4 %)</i>	<i>100</i>
Finančni izid	113.057	120.695	129.280	94
Izredni izid	(486)	10.451	8.927	---
EBT (kosmati dobiček)	170.104	183.156	36.247	93
Davek	15.518	1.177	0	1318
E (Čisti dobiček poslovnega leta)	154.586	181.979	36.247	85
<i>Profitna marža (%)</i>	<i>0,6 %</i>	<i>0,7 %</i>	<i>0,1 %</i>	<i>81</i>

Dodana vrednost na zaposlenega v GEA d.d. je leta 2017 višja od dosežene leto prej za 3 % in znaša 35.960 EUR.

Dodana vrednost GEA d.d. (v EUR):

	2017	2016	2015	2017/2016
Poslovni prihodki (kosmati donos iz poslovanja)	26.158.606	24.719.387	25.464.822	106
Stroški blaga, materiala in storitev	(22.867.669)	(21.381.005)	(22.066.740)	107
Drugi poslovni odhodki	(54.499)	(58.946)	(78.104)	92
Dodana vrednost	3.236.438	3.279.436	3.319.978	99
Dodana vrednost na zaposlenega	35.960	34.777	34.837	103

Tovarna olja GEA d.d. je bila likvidna, solventna in je tekoče poravnava svojo obveznosti. Še vedno ima ugodno kapitalsko sestavo.

Sredstva družbe so v primerjavi z letom 2016 nižja za 2 %. Deleža dolgoročnih in kratkoročnih sredstev sta se v sestavi vseh sredstev nekoliko spremenila. Obseg dolgoročnih sredstev se je znižal za 5 % zaradi razlike med višjo obračunano amortizacijo in nižjimi vloženimi sredstvi, predstavlja pa 34 % vseh sredstev. Kratkoročna sredstva so se znižala za 1 % predvsem zaradi nižjih zalog materiala.

Obseg kapitala je konec leta 2017 glede na leto prej nižji za 1 %. Njegov delež v virih financiranja se je povečal iz 78 % na 79 %. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve so se glede na leto 2016 znižale za 6 % zaradi črpanja dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev iz nepovratnih sredstev za investicije. Kratkoročne obveznosti so nižje od predhodnega leta za 7 % predvsem zaradi nižjih kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev.

Finančni položaj GEA d.d. (v EUR):

EUR	2017	Struk.	2016	Struk.	2015	Struk.	2017/2016
Dolgoročna sredstva	4.996.757	34%	5.285.343	36%	5.720.049	35%	95
Kratkoročna sredstva	9.486.272	65%	9.556.749	64%	10.559.444	65%	99
Aktivne časovne razmejitve	6.324	0%	8.240	0%	13.288	0%	77
Sredstva	14.489.353	100%	14.850.332	100%	16.292.781	100%	98
Kapital	11.473.540	79%	11.621.339	78%	11.530.252	71%	99
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	776.474	5%	828.304	6%	873.330	5%	94
Dolgoročne obveznosti	0	0%	0	0%	0	0%	---
Kratkoročne obveznosti	2.238.437	15%	2.395.520	16%	3.874.320	24%	93
Pasivne časovne razmejitve	902	0%	5.169	0%	14.879	0%	17
Obveznosti do virov sredstev	14.489.353	100%	14.850.332	100%	16.292.781	100%	98

6.3. Dogodki po dnevu računovodskih izkazov

V času od dneva računovodskih izkazov do dneva poročila niso nastopili dogodki, ki bi bistveno vplivali na računovodske izkaze.

6.4. Delnice in lastništvo

Ključni podatki o delnici GSBG	2017	2016	2015
Število delnic na dan 31. 12.	1.254.960	1.254.960	1.254.960
Število lastnih delnic na dan 31. 12.	45.711	44.211	41.697
Število delničarjev na dan 31. 12.	276	321	394
Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12.	9,49	9,60	9,50
Čisti dobiček na delnico v EUR	0,13	0,15	0,03
Promet v EUR	82.112	79.954	17.628
Najvišji tečaj v EUR	5,25	6,99	8,40
Najnižji tečaj v EUR	3,10	3,30	6,99
Uradni tečaj na dan 31. 12.	5,25	3,30	7,20
Donosnost (porast tečaja v obdobju)	59,09 %	-52,79 %	-2,92 %

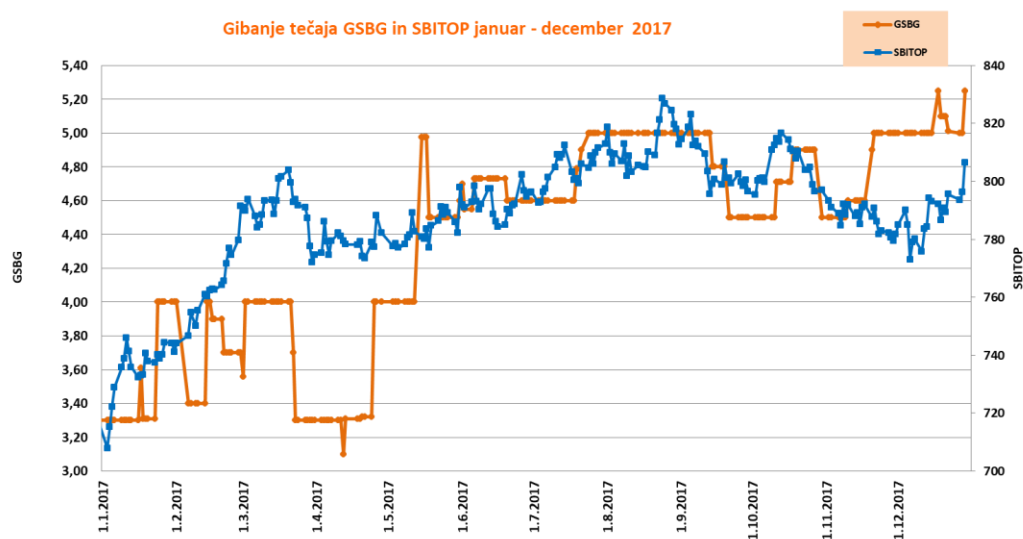
V letu 2017 je bilo z delnico GSBG sklenjenih za 82.112 EUR poslov. Lastnika je zamenjalo 18.056 delnic oziroma 1,4 % od vseh izdanih delnic. Ob koncu leta 2017 je znašalo število delničarjev 276 kar je 45 delničarjev manj, kot je bilo konec leta 2016.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2017, izračunana kot razmerje med višino kapitala obračunskega obdobja in številom delnic, zmanjšanim za lastne delnice, znaša 9,49 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 1,2 %.

Čisti dobiček na delnico, izračunan iz razmerja med doseženim čistim poslovnim izidom obračunskega obdobja in številom delnic, zmanjšanim s številom lastnih delnic, znaša 0,13 EUR.

Tržna vrednost delnice GSBG se je v letu 2017 gibala v razponu od 3,30 EUR/delnico na začetku leta do 5,25 EUR/delnico ob koncu leta. Pridobila je 59,09 % svoje tržne vrednosti, medtem ko je indeks SBITOP izgubil 12,39 % vrednosti.

Gibanje tečaja delnic GSBG v primerjavi s SBI TOP indeksom Ljubljanske borze, ki nudi informacije o gibanju cen največjih in najlikvidnejših delnic na organiziranem trgu, v letu 2017 prikazuje naslednji graf:

Uprava in člani nadzornega sveta na dan 31. 12. 2017 niso lastniki delnic družbe GEA d.d.

Lastne delnice

Družba GEA d.d. je v letu 2017 kupila 1.500 lastnih delnic. Tako je bila na dan 31. 12. 2017 imetnica 45.711 lastnih delnic, kar predstavlja 3,64 % vseh delnic.

Dividende

Izplačilo dividend določa statut družbe. Na 24. skupščini Tovarne olja GEA d.d., ki je bila 12. maja 2017, so delničarji sprejeli sklep o izplačilu dividende iz bilančnega dobička v višini 0,25 EUR na delnico. Porabljena sredstva za dividende so znašala 302.312,25 EUR.

6.5. Obveščanje delničarjev in poročanje

Cenovno občutljive in druge pomembne informacije o poslovanju GEA d.d. objavljamo na spletnih straneh Ljubljanske borze v sklopu sistema elektronskega obveščanja SEOnet (<http://seonet.ljse.si>) in na spletnih straneh družbe (<http://www.gea.si> pod O nas v rubriki Za vlagatelje). Sklica skupščin sta bila objavljena na spletni strani www.ajpes.si.

Letno poročilo, ki je eno od ključnih orodij v odnosu do finančnih in drugih delov javnosti, je prav tako dostopno na spletni strani SEOnet in na spletni strani družbe.

GEA d.d. objavlja vse pomembne poslovne in druge dogodke skladno z zakonodajo.

6.6. Upravljanje s tveganji

Uprava družbe skupaj s strokovnimi službami spremlja tveganja, katerim je GEA d.d. izpostavljena pri svojem poslovanju. Pravočasno zaznavanje tveganj, ki bi utegnili oslabiti sredstva ali poslabšati finančni in tržni položaj družbe, je zato ključnega pomena. O prepoznanih največjih tveganjih in napovedih novih tveganj, ki posredno ali neposredno vplivajo na poslovanje družbe, se vodstvo družbe seznaja na rednih mesečnih kolegijih.

Spremljanje, ocenjevanje in ukrepanje potekajo v okviru naslednjih skupin:

- ◆ poslovna in finančna tveganja ter
- ◆ tveganje delovanja.

Uprava ocenjuje, da je bila na zadnji dan poslovnega leta 2017 izpostavljenost družbe GEA d.d. poslovnim in finančnim tveganjem ter tveganjem delovanja na zmerni ravni. Kljub spremljanju in obvladovanju tveganj, pa obstoja nevarnost, da se izpostavljenost tveganjem poveča ob morebitnih nenadnih spremembah pri največjih slovenskih trgovcih in na globalnem trgu surovin.

6.6.1. Poslovna in finančna tveganja

Vsa poslovna tveganja so tudi finančna tveganja, ki vplivajo na plačilno sposobnost in pošteno vrednost sredstev in dolgov.

Opredelitev	Obvladovanje	Ocena izpostavljenosti
Kreditno tveganje Kreditno tveganje oziroma tveganje neizpolnitve nasprotne stranke je tveganje, kjer se zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti nasprotne stranke zmanjšajo koristi družbe.	Tveganje se zmanjšuje predvsem tako, da ima družba z največjimi kupci podpisane letne in dvoletne pogodbe, ki vsebujejo elemente zavarovanja terjatev. Zapadle terjatve zmanjšujemo z verižnimi ter mesečnimi kompenzacijami in občasno s prodajo terjatev. Možnost, da terjatve do kupcev ne bodo plačane ali da ne bodo plačane v celoti, obvladujemo z različnimi aktivnostmi in ukrepi: ♦ sistematični aktivni procesi izterjave terjatev, kar pomeni tudi z omejevanjem prodaje in opozarjanjem na zamude slabim plačnikom ter ustavitvijo prodaje neplačnikom, ♦ vodenje in spremljanje zavarovanj terjatev do kupcev pri ustreznih zavarovalnicah v državi in tujini, ♦ poslovne partnerje, predvsem pa nove stranke, preverjamo z bonitetnim sistemom.	srednja
Tveganje nihanja cen strateških surovin	Tveganje nihanja cen strateške surovine - surovega olja - se obvladuje s stalnim, natančnim in ažurnim spremljanjem gibanja cen pri strateških dobaviteljih in s čim natančnejšim predvidevanjem trenda padanja in naraščanja cen, s sklepanjem pogodb z dobavitelji na daljši rok in z dogovarjanjem fiksnih cen.	velika
Tveganje odvisnosti družbe od ključnih kupcev GEA d.d. prodaja svoje proizvode pretežno trgovskim verigam in distributerjem. Koncentracija trga distribucije ima zato možen negativen vpliv na dobiček iz poslovanja, v primeru težav v poslovanju največjih kupcev pa vpliv na celotno poslovanje družbe	V cilju zmanjševanja odvisnosti družbe od lokalnega trga in največjih slovenskih trgovcev, GEA d.d. vstopa na izvozne trge.	velika
Tveganja, povezana z ekonomskimi razmerami na ključnih trgih	GEA d.d. mora upoštevati možnost padanja prodaje zaradi padca kupne moči ali razvoja drugačnih potrošniških navad, kar lahko negativno vpliva na poslovne aktivnosti družbe.	srednja

Opredelitev	Obvladovanje	Ocena izpostavljenosti
Likvidnostna tveganja Ta skupina zajema tveganja, da družba ne bo zmožna poravnati svojih finančnih obveznosti ob njihovi dospelosti.	Med najpomembnejše ukrepe za zagotavljanje dobre likvidnosti štejemo vzdrževanje ugodne finančne strukture oziroma skrbno obvladovanje terjatev in obveznosti ter oblikovanje primernih likvidnostnih virov. Z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti obvladujemo denarne tokove in skušamo optimizirati kratkoročno plačilno sposobnost. Likvidnost se planira na dnevni, mesečni in letni ravni. Ocenjujemo, da je zaradi plačilne sposobnosti kupcev, učinkovitega upravljanja z denarnimi sredstvi in ustreznih kratkoročnih kreditnih linij pri bankah izpostavljenost srednja.	srednja
Valutna tveganja To so tveganja zaradi sprememb deviznega tečaja, predvsem sprememb EUR/USD.	Na nabavnem tržišču smo izpostavljeni valutnemu tveganju. Del surovin se je nabavljalo v tuji valuti (USD). Valutna tveganja so se obvladovala s sklenjenimi terminskimi pogodbami za USD pri domačih bankah. Tveganje je bilo varovano z navedenimi pogodbami v višini 94,3 % nabave surovin v tuji valuti. Valutnemu tveganju na prodajnem področju nismo bili izpostavljeni, saj smo blago in storitve prodajali v domači valuti.	srednja
Obrestna tveganja	Družba je imela najeta kratkoročna posojila pri bankah v državi. Obrestna mera je bila fiksna od 0,9 % do 1,0 % na leto.	nizka
Tržna tveganja Ob koncentraciji trgovine v Sloveniji in prodoru tujih trgovskih firm se trg prehranskih proizvodov monopolizira. Tuje trgovske verige prihajajo na slovenski trg s svojimi trgovskimi blagovnimi znamkami, proizvedenimi v tujini, kar predstavlja ožjenje tržnega prostora za naše blagovne znamke. Koncentracija moči trgovcev, uvajanje in rast trgovskih blagovnih znamk (TBZ) - vse to predstavlja za podjetje tveganje, saj zelo vpliva na nižje cene in manjšanje zaslužka.	Tržna tveganja se obvladujejo z razpršenostjo prodaje, z večjimi vlaganji v lastne blagovne znamke ter z direktnimi vlaganji v prodajni prostor.	srednja

6.6.2. Tveganje delovanja

GEA d.d. dosledno izvaja aktivnosti in ukrepe za omejevanje tveganj delovanja, ki se nanašajo na zasnovo, izvajanje in nadziranje poslovnih procesov. Vsi ključni poslovni procesi so poenoteni ter nadzirani. Kakovost in varnost vgrajujemo v proizvodne procese. Poleg tega se vedno znova na že obstoječih izdelkih pojavljajo nove zahteve in spremembe kot posledice zahtev posameznih kupcev ali pa zakonodaje.

Opredelitev	Obvladovanje	Ocena izpostavljenosti
Proizvodna tveganja	Družba ima uveden sistem vodenja kakovosti po standardih IFS, ISO 14001 ter deluje po sistemu HACCP, kar zagotavlja varnost in obvladovanje tveganj pri zagotavljanju varne hrane. Sistem za zagotavljanje varnih živil HACCP je eden najpomembnejših podpornih poslovnih procesov. Za vse izdelke se izvaja vhodna kontrola surovin, medfazna kontrola v procesu proizvodnje in preverjanje končnih izdelkov. Stalno izobraževanje zaposlenih v proizvodnji, investicije v modernizacijo in nabavo opreme, katera je izdelana v skladu z evropskimi standardi, nam zagotavlja minimalno tveganje. Tveganja proizvodnih procesov, ki se nanašajo na nedelovanje ključne opreme, se omejujejo z rednimi preventivnimi in vzdrževalnimi pregledi s strokovno usposobljenimi sodelavci.	nizka
Premoženjska in pravna tveganja	Ključna premoženjska tveganja (požarno, vlomno in strojelomno zavarovanje, izpad proizvodnje) ter pravna tveganja (kolektivno nezgodno zavarovanje, civilna odgovornost in proizvajalčeva odgovornost) se prenašajo na zavarovalnico.	nizka
Tveganje informacijskega sistema	V času naprednih tehnologij se pričakuje, da bo informacijski sistem v družbi vedno brezhibno deloval. Izpostavljenost tveganjem se zmanjšuje z delovanjem centra za neprekinjeno poslovanje, z zagotavljanjem ustrezne varnosti podatkov ter z vnaprej pripravljenimi ukrepi za odpravo motenj, pa tudi z rednim vzdrževanje opreme in omrežnih povezav.	srednja
Tveganje varnosti in zdravja pri delu	Z opredelitvijo tveganja varnosti pri delu želimo zaščititi zaposlene in minimizirati število in posledice nesreč pri delu. V zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu se zaposleni redno usposablajo. Z izvajanjem Izjave o varnosti z oceno tveganja se izboljšujejo tudi delovni pogoji.	nizka
Okoljska tveganja	Družba ravna v skladu z načrtom o gospodarjenju z odpadki in dosledno zbira odpadke na zato predvidenih mestih. Prav tako se redno izvaja kontrola izpustov emisij v zrak in kontrola izpustov odpadnih vod.	nizka

6.7. Vlaganja v investicije

GEA d.d. je v letu 2017 investirala v opredmetena in neopredmetena dolgoročna sredstva 397 tisoč EUR.

Večina investicijskih sredstev je bila namenjena prenovi industrijske prodajalne, ureditvi prostora za proizvodnjo hladno stiskanih olj ter posodobitvi opreme in ureditvi proizvodnih prostorov.

Izvedla se je tudi sanacija antikorozijske zaščite dveh cistern za skladiščenje surovih olj. Med cisterno in objektom rafinerije je bil izveden povezovalni podest.

V okviru energetske optimizacije podjetja se je družba meseca maja prijavila na razpis s strani Eko sklada - Javni poziv 47SUB - EPPO17 - Nepovratne finančne pomoči malim in srednjim podjetjem za izvedbo energetskega pregleda za 50 % sofinanciranje izvedbe razširjenega energetskega pregleda podjetja. Odločbo s strani Eko sklada o sofinanciranju energetskega pregleda je družba prejela šele novembra, nakar je bila z Eko skladom podpisana Pogodba o izplačilu nepovratne finančne pomoči.

Konec meseca novembra 2017 se je podjetje v okviru investicije za nabavo nove polnilne linije za steklenice prijavilo na Javni razpis za Podukrep 4.2 Podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov za pridobitev nepovratnih sredstev. Odgovor glede uspešnosti na razpisu se pričakuje v prvi polovici leta 2018.

Ostala sredstva so bila namenjena v programsko in drugo opremo.

Načrti za leto 2018:

V letu 2018 načrtujemo 755 tisoč EUR investicij. Večina naložb bo predstavljala nova polnilna linija za steklenice.

Ostala vlaganja bodo usmerjena:

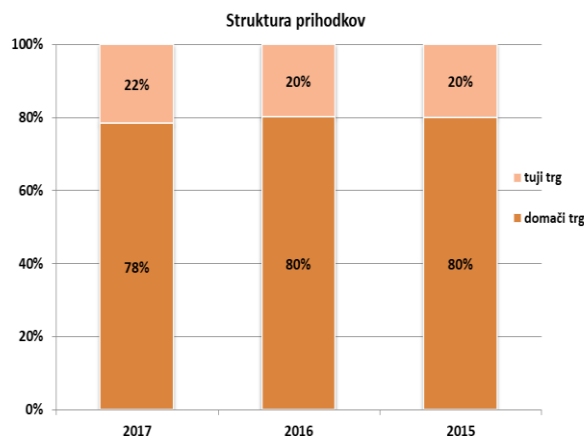
- ♦ v ureditev klimatizacije in energetske optimizacije družbe,
- ♦ v sanacijo komunalne infrastrukture,
- ♦ v informatiko,
- ♦ v posodobitev gradbenih objektov in opreme.

Naložbe bodo omogočale večjo konkurenčno sposobnost družbe in s tem njeno prepoznavnost v poslovnem okolju.

7. PRODAJA

Družba GEA d.d. je v letu 2017 ustvarila 25,7 mio EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je slabih 5 % več od leta 2016.

Od tega predstavlja 78 % oziroma 20,2 mio prihodkov ustvarjenih v Sloveniji in 22 % oziroma 5,5 mio na tujih trgih.

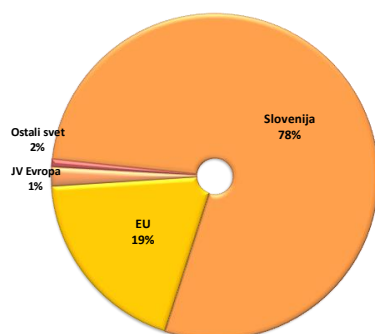

Z vidika programov predstavlja glavnino prihodkov v izvozu prodaja olja.

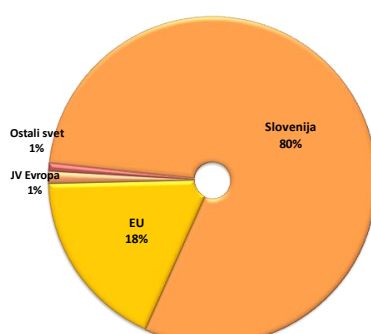
Struktura prihodkov na tujem trgu po regijah se je glede na preteklo leto neznatno spremenila:

- 88 % prodaje na tujih trgih so predstavljali trgi EU (Hrvaška, Italija, Avstrija, ...)
- 9 % izvoz v ostale predele sveta, predvsem v Rusijo, Kitajsko in Kanado
- 3 % izvoz na trge JV Evrope, zlasti v Srbijo in na Kosovo.

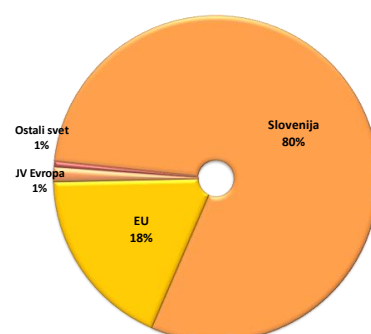
Regionalna struktura prihodkov 2017

Regionalna struktura prihodkov 2016

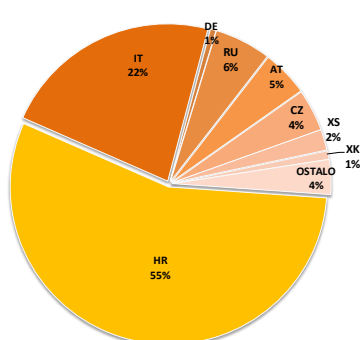

Regionalna struktura prihodkov 2015

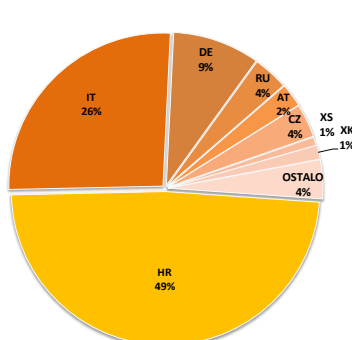

Hrvaška je tudi v letu 2017 ostala najpomembnejša izvozna partnerica, saj je predstavljala dobrih 55 % prodaje na tujih trgih oziroma 12 % prihodka od prodaje.

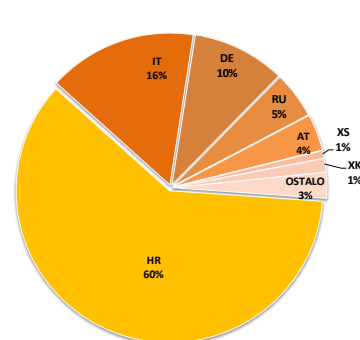
Izvoz po državah 2017

Izvoz po državah 2016

Izvoz po državah 2015

7.1. Prodajni programi:

Nosilni prodajni program so rastlinska olja in maščobe, ki v količinski strukturi prodaje predstavljajo 90 %. Program smo tržili pod lastnimi blagovnimi znamkami GEA, GEA BIO, ZVEZDA, CEKIN in SONČNI CVET ter delno pod trgovskimi blagovnimi znamkami. Ostali programi, kot so delikatesni izdelki, krmila, oljna semena in ocvrta čebula, predstavljajo 10 % količinske prodaje.

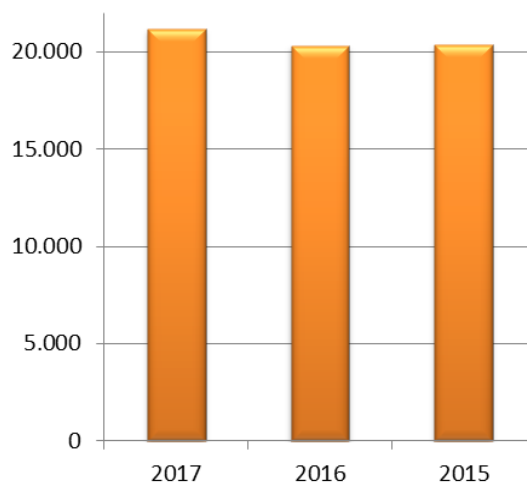
Rastlinska olja so najpomembnejši in nosilni prodajni program. Jedilna rastlinska olja imajo v človekovi prehrani pomembno hranilno, energijsko in kulinarčno vrednost.

V zadnjih letih se čedalje bolj uveljavljajo rastlinska olja z nizkim deležem nasičenih in visokim deležem enkrat nenasičenih maščobnih kislin.

Olja so pridobljena iz različnih vrst oljnic, po različnih proizvodnih postopkih in so namenjena različnim ciljnim skupinam za različne vrste priprave hrane.

Nosilni program tržimo pod blagovnimi znamkami GEA, GEA BIO, ZVEZDA, CEKIN, SONČNI CVET ter del pod trgovskimi blagovnimi znamkami.

OLJA IN MAŠČOBE - V TON

gea

Olja GEA sodijo v razred vrhunskih rastlinskih olj. Za njihovo proizvodnjo uporabljamo najboljše, skrbno izbrane surovine. Njihova prednost pred ostalimi olji je predvsem v ugodnejši sestavi maščobnih kislin in večji vsebnosti vitaminov. Odlikujejo pa jih tudi izvrstne arome in okusi, postopki pridobivanja in raznovrstne možnosti uporabe.

Pestra paleta vrhunskih olj GEA vključuje široko paleto različnih vrst olj:

- ◆ štajersko prekmursko bučno olje,
- ◆ bučno olje, hladno stiskano,
- ◆ olje za solate,
- ◆ oljčno - bučno olje,
- ◆ ekstra deviško oljčno olje GEA,
- ◆ ekstra deviško oljčno olje GEA Avantgarde
- ◆ oljčno olje,
- ◆ ekstra sončnično olje z visoko vsebnostjo oleinske kisline,
- ◆ ekstra rastlinsko olje,
- ◆ sončnično olje z visoko vsebnostjo oleinske kisline, hladno stiskano,
- ◆ sezamovo olje, hladno stiskano,
- ◆ laneno olje, hladno stiskano,
- ◆ konoplino olje, hladno stiskano,
- ◆ repično olje, hladno stiskano,
- ◆ orehovo olje, nerafinirano,
- ◆ sončnično olje z zelišči,
- ◆ oljčno olje z zelišči,
- ◆ oljčno olje s tartufi,
- ◆ oljčno olje s česnom.

Široki paleti konvencionalnih olj GEA smo pridružili tudi izbor GEA BIO olj, ki vključuje naslednje vrste olja iz ekološke pridelave:

- ◆ bio kokosovo olje, hladno stiskano,
- ◆ bio kokosovo olje, rafinirano,
- ◆ bio olje črne kumine, hladno stiskano,
- ◆ bio sončnično olje, hladno stiskano,
- ◆ bio ekstra deviško oljčno olje,
- ◆ bio laneno olje in
- ◆ bio konoplino olje.

zvezda

ZVEZDA ima najdaljšo tradicijo med blagovnimi znamkami Tovarne olja GEA. Družina olj ZVEZDA nudi bogato izbiro specialnih in rafiniranih jedilnih olj. Olja ZVEZDA so namenjena široki potrošnji, živilski industriji, gostinstvu in drugim odjemalcem.

Specialna olja:

- ◆ bučno olje,
- ◆ olje za solate,
- ◆ ekstra deviško oljčno olje.

Jedilna rafinirana olja:

- ◆ sončnično olje,
- ◆ olje za cvrtje,
- ◆ olje oljne ogrščice,
- ◆ rastlinsko olje (sončnično, repično in sojino olje),
- ◆ sojino olje.

CEKIN

Olja Cekin se spomnimo že iz shramb naših starih staršev in so sinonim za slovensko domačnost in zanesljivo kakovost. Družina olj CEKIN vključuje bogato izbiro specialnih in rafiniranih jedilnih olj.

Specialna olja:

- ◆ ekstra deviško oljčno olje,
- ◆ Mediteran (mešanica ekstra deviškega oljčnega in rafiniranega repičnega olja),
- ◆ OmegaVita (mešanica rafiniranega repičnega in rafiniranega lanenega olja).

Jedilna rafinirana olja :

- ◆ Vital (sončnično olje z visoko vsebnostjo oleinske kisline),
- ◆ Kalček (olje koruznih kalčkov),
- ◆ Frivita (mešanica rafiniranega arašidovega in rafiniranega repičnega olja),
- ◆ sončnično olje,
- ◆ Repica (repično olje),
- ◆ rastlinsko olje (sončnično, repično in sojino olje).

SONČNI CVET

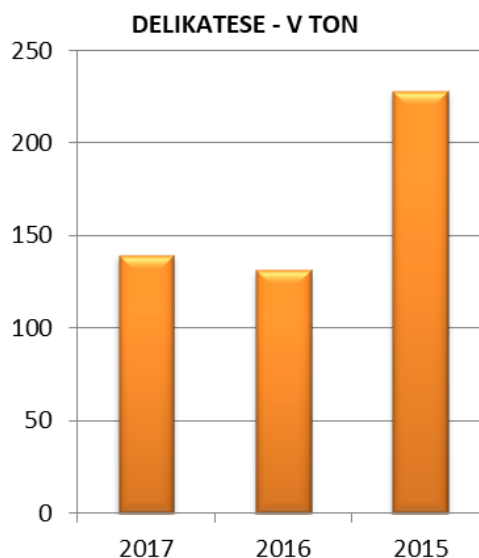
Blagovna znamka SONČNI CVET je naša najmanjša družina olj. Vključuje rafinirano rastlinsko in rafinirano sončnično olje.

Delikatesni program tržimo pod blagovno znamko GEA, del proizvodnje pa predstavljajo tudi trgovske blagovne znamke.

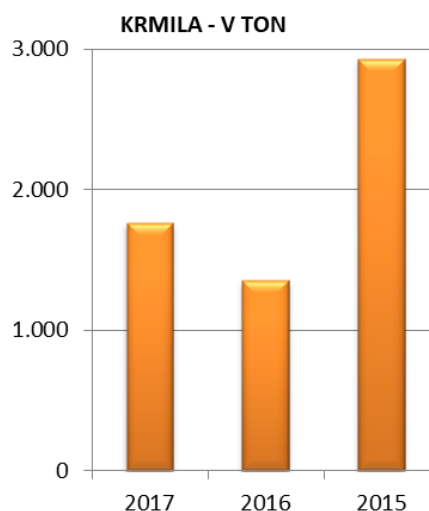
- ◆ GEA majoneza vsebuje min. 70 % sončničnega olja,
- ◆ Gea lahka majoneza vsebuje 47 % manj maščob kot majoneza Gea,
- ◆ Gea francoska solata je ena izmed popularnejših prilog,
- ◆ Gea tatarska omaka je najbolj znana omaka na osnovi majoneze z dodanimi začimbami.

Krmila so stranski proizvodi procesa

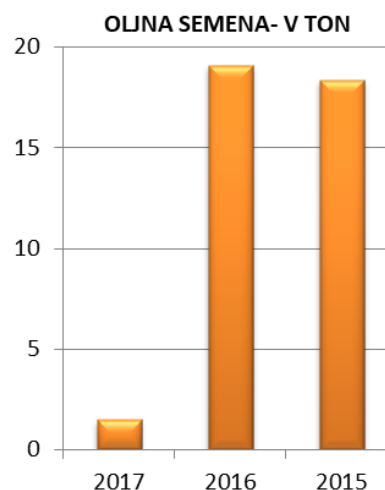

pridobivanja olja in pokrivajo potrebe po naravnih, proteinskih komponentah v živilorejski proizvodnji.

Program predstavljajo: sončnične, repične ter sojine tropine, oljne pogače in luske.

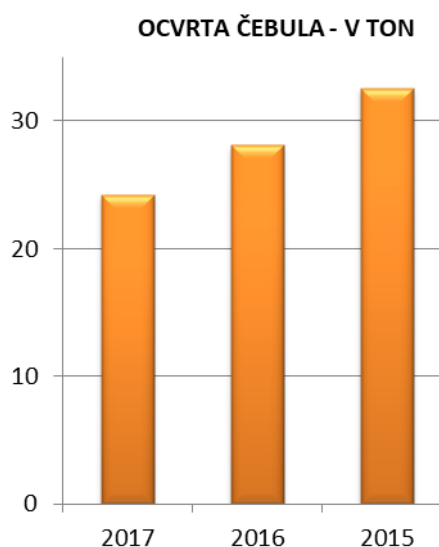
Program **oljnih semen** je zasnovan zaradi zmogljivosti naše linije za predpripravo oziroma sortiranje bučnih semen, ki jih lahko ločimo na pekarsko in oljno kvaliteto.

Ocvrta čebula je večnamenski izdelek, ki gospodinjji pri pripravi jedi prihrani rezanje in praženje ter popolnoma nadomesti svežo čebulo v vseh vrstah jedi.

Pripravljena je po zahtevnem večfaznem tehnološkem postopku, tako da v polni meri ohrani zdravilne učinkovine in aromo.

7.2. Prejeta priznanja in nagrade

2.2.1. Best Buy Award

Tovarna olja GEA d.d. je v letu 2017 zasedla 1. mesto v kategoriji proizvajalca jedilnih olj, saj po mnenju slovenskih potrošnikov ponuja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo.

Raziskavo Best Buy Award je za Slovenijo januarja 2017 opravila švicarska hiša ICERTIAS s sedežem v Zürichu, na vzorcu 1.200 spletnih anketirancev, starejših od 15 let. Raziskava je potekala prek spletne ankete po metodi CAWI-DEEPM (Computer Assisted Web Interviewing – Deep Mind Awareness). Anketiranci so odgovarjali na anketna vprašanja odprtega tipa in niso imeli vnaprej ponujenih odgovorov, ampak so samostojno, po svojih izkušnjah in prepričanjih izbirali podjetje, izdelek ali storitev, ki na slovenskem trgu ponuja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo.

Pri zastavljenem vprašanju: „Navedite ime proizvajalca jedilnega olja, ki po vaši osebni izkušnji ali izkušnji vaših bližnjih ponuja najboljše razmerje med ceno in kakovostjo na slovenskem trgu,“ je največ anketiranih odgovorilo GEA.

V Tovarni olja GEA smo zelo ponosni, da smo ponovno prejemniki tega pomembnega odličja, ki daje našim izdelkom dodatno vrednost. Zahvaljujemo se našim potrošnikom za izkazano zaupanje.

Priznanje Best Buy Award je Tovarna olja GEA d.d. prejela prav tako leta 2015 in 2013.

7.2.2. Certifikat Excellent SME Slovenia

Tovarna olja GEA d.d. je tudi lastnik Certifikata Excellent SME Slovenia, katerega smo prejeli prvič leta 2012. Certifikat je bil nazadnje podaljšan 12.7.2017.

7.2.3. Zlata medalja na Mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu

Tovarna olja GEA d.d. je na Mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu prejela že več nagrad za svoje izdelke.

V letu 2017 je v kategoriji jedilnih olj prejela ZLATO MEDALJO za GEA BIO olje črne kumine.

7.3. Prodajni cilji za leto 2018

Na domačem trgu si bomo prizadevali doseči naslednje cilje:

- ☉ ustvariti planiran letni dobiček od prodaje naših izdelkov,
- ☉ zagotoviti konkurenčnost in visoko kakovost naših proizvodov in posledično zadovoljstvo naših kupcev,
- ☉ obdržati vodilno tržno pozicijo oz. tržne deleže naših blagovnih znamk pri največjih trgovcih, v gastro (Horeca) kanalu in v industriji,
- ☉ povečati prodajo pri diskontnih trgovcih,
- ☉ povečati prodajo delikatesnih izdelkov BZ GEA,
- ☉ povečati prodajo BIO izdelkov,
- ☉ z novimi izdelki pridobiti dodaten tržni delež ali vsaj nadomestiti izpad zaradi izdelkov, ki se jim izteče življenjski cikel,
- ☉ pospeševati prodajo z orodji marketinškega spleta.

Na tujih trgih si bomo prizadevali doseči naslednje cilje:

- ☉ ustvariti planiran letni dobiček od prodaje naših izdelkov,
- ☉ povečati prodajo specialnih olj BZ GEA, GEA BIO in privatnih znamk,
- ☉ povečati prodajo pri obstoječih kupcih z dodatnimi in novimi izdelki,
- ☉ pridobiti nove kvalitetne kupce (distributerji, industrija), prioriteta so trgi bivše YU, EU in azijski trgi.

7.4. Marketing

Na področju marketinga so bile aktivnosti usmerjene v uresničitev zastavljenih ciljev, zlasti utrjevanja moči lastnih blagovnih znamk in v različne aktivnosti pospeševanja prodaje ter povečanja zadovoljstva kupcev.

V letu 2017 smo na domačem trgu izvedli marketinško kampanjo za olja CEKIN, delikatese GEA (majoneza in tatarska omaka) in za novo linijo GEA BIO olj.

☉ Kampanja za olja CEKIN

Prodajni cilji kampanje:

- povečati prodajo olj blagovne znamke CEKIN,
- povečati količinski in vrednostni tržni delež.

Komunikacijski cilji kampanje:

- povečati prepoznavnost in ugled blagovne znamke CEKIN,
- utrditi vrednote (slovenski proizvod, domačnost in tradicija),
- BZ približati tudi mlajši populaciji (30 do 45 let),
- Co-branding s Tovarno olja Gea d.d.

Kampanja za olja Cekin je bila izvedena v prvem polletju 2017.

Za dosego zgoraj naštetih ciljev je bila marketinška kampanja zasnovana skozi splet komunikacijskih kanalov: TV oglaševanje na POP TV-ju, tiskani oglasi (Maja, Zarja, priloga Nedela - Odprta kuhinja), spletno komuniciranje na portalu kulinarika.net v obliki bannerjev in zakup ozadja, akcije v vseh trgovskih sistemih, e-novičke na našo bazo prejemnikov - cca. 15.000 prejemnikov in objave na FB strani GEAZakladnicaOlj.

☉ V letu 2017 smo nadaljevali marketinško komuniciranje GEA delikatesnega programa (GEA majoneze in GEA tatarske omake).

Potrošnikom smo želeli sporočiti konkurenčne prednosti izdelka:

- slovenski izdelek (surovine slovenskih podjetij, sončnično olje iz lastne proizvodnje),
- vrhunska kakovost in odličen okus,
- najboljši okus majoneze po izboru kupcev – slepi test,
- proizvajalec Gea d.d. in 25 letna tradicija v proizvodnji.

Marketinški cilji:

- ohraniti obstoječe potrošnike in nagovarjati širši spekter potrošnikov,
- povečati ponovne nakupe že obstoječih kupcev,
- pri potrošnikih vzbuditi željo po uporabi naših izdelkov.

Prodajni cilji:

- povečati prodajo GEA delikatesnega programa,
- povečati količinski in vrednostni tržni delež,
- povečati pozicijo na trgu,
- obdržati distribucijo v trgovini.

Kampanja je potekala v dveh časovnih obdobjih, ko je prodaja delikates največja to je v okviru velikonočnih ter božično-novoletnih praznikov.

Za dosego zgoraj naštetih ciljev smo izbrali splet komunikacijskih kanalov:

TV oglaševanje na POP TV-ju, tiskane medije (Panorama, Večerova priloga Pun pisker, Maja in Zarja, kulinarčni reviji Sladki prazniki), radio (Radio Rogla in Štajerski val), degustacije na prodajnem mestu (Mercator, Tuš, Spar in Leclerc), e-novičke na našo bazo prejemnikov – cca. 15.000 prejemnikov, in objave na FB strani GEAZakladnicaOlj.

Kampanja GEA BIO olja

V letu 2017 smo linijo GEA BIO olj dopolnili še s štirimi izdelki (GEA BIO ekstra deviškim oljčnim oljem 500 ml, GEA BIO sončničnim oljem 500 ml, GEA BIO lanenim oljem 250 ml in GEA BIO konopljinim oljem 250 ml). Asortiment GEA BIO vključuje sedaj sedem izdelkov.

Komunikacijski cilji:

- predstaviti novosti potencialnim kupcem,
- izpostaviti prednosti izdelkov,
- pri potrošniku vzbuditi željo po uporabi.

Prodajni cilji:

- prisotnost na prodajnih policah trgovskih centrov (Mercator, Spar, Tuš in Leclerc),
- povečanje prodaje izdelkov.

Za dosego zgoraj naštetih ciljev smo izbrali splet komunikacijskih kanalov:

TV oglaševanje na POP TV-ju v okviru božično-novoletnih praznikov, product placement izdelkov v oddaji Usodno vino, tiskani oglasi (Maja in Zarja, SloVino, Rogaške novice, Panorama, kulinarčni reviji Sladki prazniki, v strokovni reviji za okolje EOL, v revijah za zdrav način življenja (Zdrave novice in Bogastvo zdravja), v mesečni reviji InStore za področje FMCG, v reviji Združenja manager MQ in prilogi ONA)), degustacije in promocije v trgovskih centrih (Mercator, Spar, Tuš in E.Leclerc), e-novičke na našo bazo prejemnikov cca. 15.000 prejemnikov in objave na FB strani GEAZakladnicaOlj.

Ostale marketinške aktivnosti

V letu 2017 smo izvajali še sledeče marketinške aktivnosti:

- ◆ predstavitev proizvodov na sejnih doma in v tujini:
 - Turizem in prosti čas v sodelovanju s Turističnim društvom Viničar,
 - Altermed, Celje,
 - Hrana in zdravje, Cankarjev dom Ljubljana,
 - 55. Mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA,
 - Anuga, Köln,
 - Food Taipei, Tajvan.

- ◆ lastne degustacije in promocije naših izdelkov v trgovskih sistemih Mercator, Spar, Tuš in Leclerc
- ◆ digitalno komuniciranje:
 - nova spletna stran www.gea.si,
 - e-novičke na našo bazo prejemnikov (cca. 15.000) – 1 krat mesečno
 - v spletno trgovino www.oljagea.si smo umestili celotni asortiment 1 L PET olj CEKIN in ZVEZDA,
 - pospeševali smo prodajo v prodajnem kanalu spletne trgovine www.oljagea.si (darilo ob nakupu, brezplačna dostava,...),
 - FB oglaševanje (2 objavi tedensko).
- ◆ Korporativno komuniciranje:
 - imidž oglaševanje olj GEA na jumbo oglasu v garažni hiši Šubičeva (Maximarket Ljubljana) in reklamni stolp ob Črnuški obvoznici (steklenica GEA Štajersko prekmursko bučno olje in GEA Ekstra deviško oljčno olje),
 - imidž oglaševanje olj GEA na jumbo plakatu ob hrvaški avtocesti - Sveti Križ Začretje.
- ◆ Otvoritev prenovljene industrijske prodajalne:

V začetku meseca aprila 2017 smo odprli prenovljeno industrijsko prodajalno na Trgu svobode 3 v Slovenski Bistrici. Prebivalce Slovenske Bistrice in širše okolice smo z otvoritvijo in obogateno ponudbo izdelkov drugih slovenskih proizvajalcev seznanili preko sledečih komunikacijskih kanalov:

 - radijsko oglaševanje na radiu Rogla in Štajerski val,
 - oglas v lokalnih tiskanih medijih Panorama in Informator,
 - direktna pošta (letak v mesecu aprilu, juniju in novembru).

Načrti za leto 2018:

V letu 2018 bomo na področju trženja izvajali različne aktivnosti v skladu z zastavljeno prodajno in marketinško strategijo, da bi dosegli naslednje cilje:

- ◆ utrjevanje pozicije programa delikates GEA (majoneza in tatarska omaka) na domačem trgu,
- ◆ predstavitev GEA BIO olj in njihovih prednosti ter povečanje prodaje teh izdelkov,
- ◆ dvig prepoznavnosti in poznavanja prednosti Štajersko Prekmurskega bučnega olja v okviru Evropskega projekta »Enjoy it s from Europe«
- ◆ ohranjanje oziroma povečanje tržnega deleža lastnih blagovnih znamk,
- ◆ povečanje moči in prepoznavnosti lastnih blagovnih znamk,
- ◆ širitev digitalnega komuniciranja s potrošniki (FB, Instagram, Google Adwords, ...)
- ◆ povečanje zadovoljstva naših kupcev in potrošnikov,
- ◆ povečanje ugleda Tovarne olje GEA d.d..

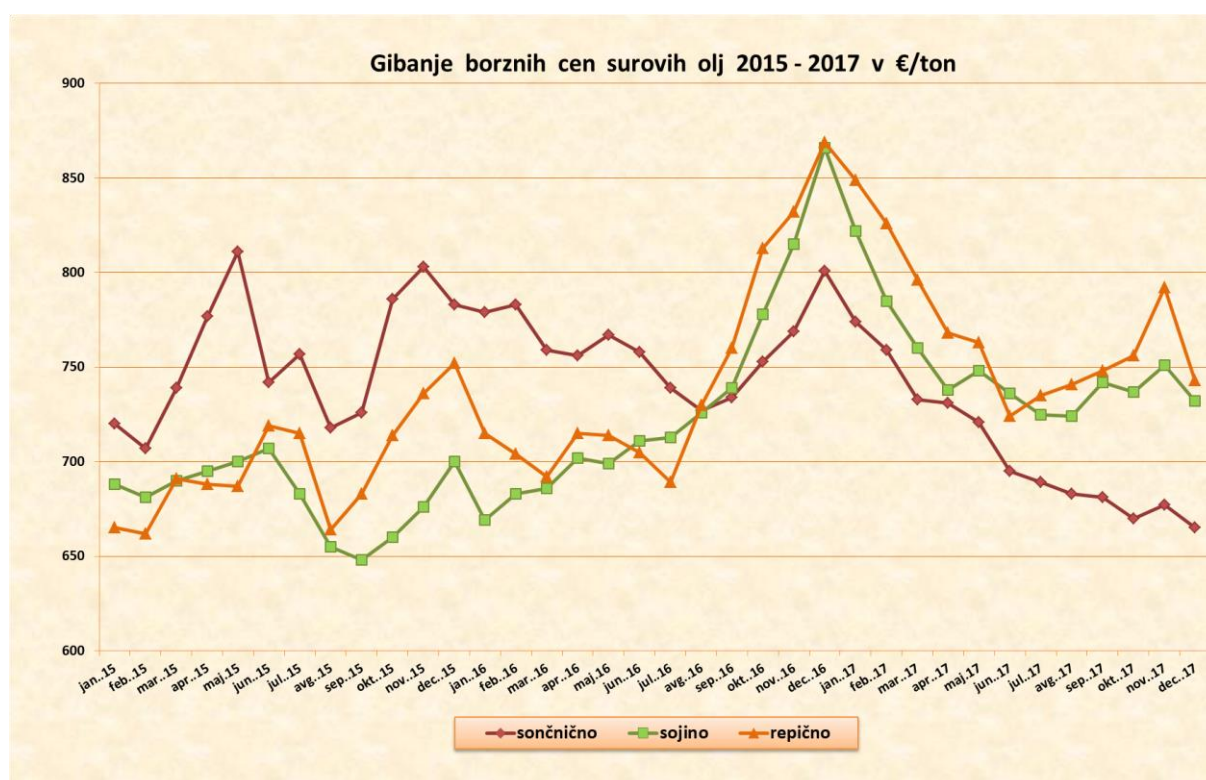
8. NABAVA

Surova olja so borzni artikel. Ponudnikov je na prostem trgu relativno malo, kar pomeni manjšo konkurenco in večjo odvisnost od nekaj večjih.

Na trgu je bila ponudba surovih olj v letu 2017 relativno dobra, dobave so potekale brez večjih motenj. Cene vseh treh vrst surovih olj so v začetku leta začele padati. Trend padanja se je nadaljeval pri surovem sončničnem olju vse do konec leta, medtem ko se je pri sojinem in repičnem ustavil v sredini leta. Cena sončničnega olja je še naprej rahlo padala, cena sojinega in predvsem repičnega pa je začela ponovno rahlo naraščati.

Večji vpliv na te razmere je imela dobra letina sončnice in njena relativno dobra razpoložljivost. Cena sojinega in repičnega olja je tako konec leta 2017 dosegla nivoje povprečja leta 2016, medtem ko je cena za sončnično olje v tem letu padla v povprečju za 7 %. Se je pa začelo spreminjati tečajno razmerje EUR/USD in tako tudi ugodneje vplivalo na cene osnovne surovine. Nabavno politiko smo prilagajali vsem tem razmeram in poskušali zagotoviti konkurenčne pogoje in nemoteno oskrbo proizvodnega procesa.

Gibanje borznih cen surovih olj v zadnjih treh letih je razvidno iz spodnjega grafa:

Pri nabavi ostalih materialov in storitev smo izkoriščali dobro likvidnost družbe.

Skladnost vseh nabavljenih materialov smo zagotavljali z doslednim izvajanjem postopkov za ugotavljanje sposobnosti dobaviteljev, tako glede doseganja naših prevzemnih predpisov, kot tudi glede njihove zmogljivosti za doseganje primernih količin, dobavnih rokov in cen. Enkrat letno preverjamo sposobnost dobaviteljev tudi s posebnim ocenjevanjem. Periodično med letom preverjamo dejanska gibanja cen ostalih materialov in surovin in prilagajamo nabavo le-tem. Poleg kakovosti dobavljenega blaga in storitev ocenjujemo tudi vidik ravnanja z okoljem ter vidik varnosti in zdravja zaposlenih.

Načrti za leto 2018:

- ◆ zagotavljanje vseh surovin in reprodukcijskih materialov, potrebnih za nemoteno poslovanje, v pravih količinah, kvaliteti, pravočasno in po konkurenčnih cenah,
- ◆ nabava pri preverjenih in zanesljivih dobaviteljih in tkanje dolgoročnih partnerskih odnosov,
- ◆ zagotavljanje nemotenih dobav in doseganje najugodnejših nabavnih pogojev,
- ◆ iskanje novih dobaviteljev za surovine in material zaradi primerjave z obstoječimi in zagotavljanja širših možnosti izbire,
- ◆ nenehno iskanje alternativnih materialov in testiranje njihove primernosti za naše potrebe,
- ◆ skrb za optimalne zaloge,
- ◆ nenehna optimizacija stroškov nabave in logistike, zlasti stroškov prevoza.

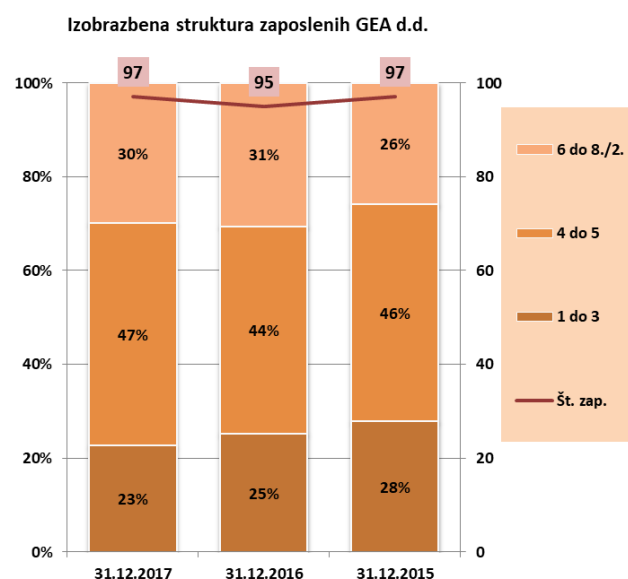
TRAJNOSTNI RAZVOJ

1. ZAPOSLENI

Na dan 31. 12. 2017 je število zaposlenih znašalo 97, kar sta dva zaposlena več kot leto prej. Povprečna starost zaposlenih ob koncu leta 2017 je bila 48 let. Med zaposlenimi je 56 % moških in 44 % žensk.

Gibanje števila zaposlenih po strokovni izobrazbi na dan 31. 12. 2017 s pogledom na gibanje v preteklih dveh letih kaže, da ostaja število zaposlenih na približno enaki ravni, se pa povečuje zaposlovanje izvajalcev s 4., 5. in 6. SSI ter je prikazano v tabeli:

SSI	31.12. 2017	31.12. 2016	31.12. 2015	Indeks 17/16
1	4	4	5	100
2.	16	18	20	89
3.	2	2	2	100
4	24	22	23	109
5	22	20	22	110
6	16	15	12	107
7	12	13	12	92
8,9	1	1	1	100
SKUPAJ	97	95	97	102

Usposabljanje zaposlenih

Pri usposabljanju je bil v letu 2017 poudarek na poznavanju posameznih področij dela zaradi spremenjenih predpisov, na dopolnjevanju znanja z operativnih področij dela in veščin za prodor na tuje trge. Sprotno pa so bila izvajana tudi vsa zakonsko predvidena periodična usposabljanja. Pomemben poudarek je bil namenjen poglobitvi znanja s področja standardov (IFS, ISO 14001, HACCP sistem) ter usposabljanju za promocijo zdravja na delovnem mestu.

V proces usposabljanja zaposlenih so bili v letu 2017 vključeni vsi zaposleni, vsak zaposlen pa se je v povprečju izobraževal 1,05 dni.

Pri realizaciji plana usposabljanja je bil poudarek na odgovornosti direktorjev procesov in podpornih procesov za realizacijo in za dosledno izvajanje ugotavljanja učinkov usposabljanja zaposlenih.

Zadovoljstvo zaposlenih

Zavedamo se, da so za razvoj družbe pomembni vsi zaposleni. Želimo si, da bi vsak sodeloval pri načrtovanju in uresničevanju svojega razvoja ter prispeval k uresničevanju pričakovanj družbe. Direktorji procesov in podpornih procesov so tudi v tem letu kontinuirano izvajali ukrepe za dvig zadovoljstva zaposlenih.

V letu 2010 sklenjena Podjetniška kolektivna pogodba s tremi prilogami, v katerih so urejena merila in kriteriji za ugotavljanje delovne uspešnosti iz naslova stimulacije, iz naslova horizontalnega napredovanja in iz naslova kriterijev za določitev nagrad in nadomestil za ustvarjeno in prevzeto industrijsko lastnino, kažejo na dobro zastavljene kriterije nagrajevanja.

S postavljanjem in doseganjem višjih standardov urejenosti delovnega okolja, uvajanjem novih, prijaznejših tehnologij, z izvajanjem Izjave o varnosti z oceno tveganja, izboljšujemo tudi delovne pogoje in na ta način vplivamo na zadovoljstvo zaposlenih.

Delovna skupina za promocijo zdravja je skladno z načrtom za izvedbo promocije zdravja na delovnem mestu zaposlenim omogočila telovadbo in igranje odbojke. Družba je vključena v projekt GZS - Zdravi na kvadrat, ki z brezplačnimi aktivnostmi omogoča, da zaposlene dodatno spodbujamo k bolj zdravemu načinu življenja. Zaposlene prav tako ozaveščamo o temah s področja zdravega življenjskega sloga preko intraneta.

Zdravstvena preventiva je zagotovljena s spremljanjem zdravstvenega stanja zaposlenih, preventivnimi pregledi in omogočanjem letovanja v treh počitniških kapacitetah.

Zaposlenim, ki so več kot leto dni pri delodajalcu, je omogočen pristop k dodatnemu pokojninskemu zavarovanju, ko podjetje prispeva mesečno dogovorjen znesek.

Poleg zavarovanja zaposlenih za primer nesreč so zaposleni od leta 2011 zavarovani tudi za primere težkih bolezni in operacij.

Interese zaposlenih družba varuje skladno z 10. točko Politike upravljanja družbe, ki je objavljena na spletni strani www.gea.si.

Načrti za leto 2018:

- ◆ nadaljevali bomo z aktivnostmi za izboljšanje zadovoljstva zaposlenih,
- ◆ nadaljevali bomo z aktivnostmi za doseg usklajene in stroškovno učinkovite organiziranosti v delu, ki se smiselno nanaša na kadrovske, splošne in pravne zadeve,
- ◆ skladno s Planom usposabljanja družbe Tovarna olja GEA d.d. za leto 2018 bodo zaposleni poglobljali in dograjevali znanja s svojih operativnih področij dela ter se kontinuirano usposabljali v primerih, ko to določa zakonodaja,
- ◆ nadaljevali bomo s programom promocije zdravja na delovnem mestu, ki se je doslej izkazala kot uspešna.

2. DRUŽBENO OKOLJE

Kupci

V družbi GEA d.d. se zavedemo, da so kupci ključni za poslovanje družbe, saj je brez krepitve prodaje ogroženo uresničevanje vseh ostalih ciljev poslovanja. Zadovoljstvo kupcev je zato osnovno vodilo ravnanja vseh zaposlenih saj zadovoljni kupec daje smisel našemu delu in perspektivo družbi. Kupcem zagotavljamo visoko kakovostne izdelke, hiter odziv na njihovo povpraševanje in ostalo podporo. Naša naravnost teži k tesnemu medsebojnemu sodelovanju in vzdrževanju dolgoročnih partnerstev s ključnimi kupci. Z učinkovitim upravljanjem blagovnih znamk utrjujemo svojo pozitivno podobo v javnosti in povečujemo vrednost.

Zaradi specifičnosti poslovanja družbe delimo kupce v dve osnovni skupini:

- ◆ neposredni kupci zlasti distributerji, veletrgovci;
- ◆ končni potrošniki in uporabniki izdelkov.

Za komuniciranje s kupci uporabljamo širok spekter tradicionalnih pa tudi najsodobnejših tržno – komunikacijskih oblik. Naše kupce seznanjamo z novostmi v naši ponudbi preko spletne strani, s propagandnim materialom, preko medijev in z nastopi in predstavitvami na sejmi doma in v tujini.

Dobavitelji:

GEA d.d. redno poravnava svoje obveznosti. V odnosu z dobavitelji odgovorno upoštevamo sprejete obveznosti in z njimi oblikujemo partnerski odnos. To nam v dinamičnem nabavnem okolju zagotavlja varne in zanesljive vire, ustrezno ceno dobavljenih izdelkov in storitev, vpliv na dobaviteljevo kakovost ter izboljšano načrtovanje dobav. Nenehno iščemo alternativne vire in dobavitelje, pri čemer je ključno zagotavljanje ustrezne kakovosti in prilagodljivosti dobav.

Lokalna in širša skupnost:

GEA d.d. se zaveda pomembnosti sodelovanja z lokalno in širšo skupnostjo. Z dobrim sodelovanjem s krajem in prizadevanjem za okoljske projekte trajnega razvoja negujemo dobrososedske odnose in si prizadevamo za splošni dvig kakovosti življenja zaposlenih in družbene skupnosti ter blažimo nezaželene vplive na okolje. Zavedamo se, da so predvsem okoljski projekti in trajnostno izboljšanje stanja okolja odvisni tudi od kakovostnih odnosov vseh zainteresiranih javnosti.

Odnosi z javnostjo so bili usmerjeni v povečanje ugleda družbe ter obveščanje javnosti o pomembnih poslovnih dogodkih in aktivnostih s sporočili za javnost, organizacijo letne skupščine delničarjev ter internimi sporočili zaposlenim. Obveščanje je potekalo preko objav na spletnih straneh družbe in Ljubljanske borze in z objavami v drugih medijih.

3. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Osnovno vodilo GEA d.d. pri razvojnih aktivnostih še naprej ostaja čim boljše razumevanje in zadovoljevanje potreb kupcev. Njihove povratne informacije, anketni vprašalniki in neposredni razgovori s kupci nas usmerjajo k razvoju tehnologije, izdelkov, poslovnih procesov in informacijskega sistema. GEA d.d. vidi smer razvoja v zdravi prehrani, živilu, kontroliranem od njive do krožnika, zato energijo usmerja v iskanje tržnih niš in sinergij z nosilnim izdelkom tudi na tem področju.

3.1. Razvojna dejavnost

Na planirane aktivnosti na področju razvoja in raziskovanja vplivajo na eni strani potrebe in želje, po drugi strani pa obveza zagotavljanje kakovosti in varnosti proizvodov.

Razvojne aktivnosti so bile usmerjene v razvoj delikatesnih proizvodov in različna testiranja majoneze. Testiranja izdelkov so potekala v različnih embalažah (kozarci, plastenke, tube) in na različnih temperaturnih režimih. Na podlagi rezultatov testiranj smo potrdili temperaturo obstojnosti na sobni temperaturi za tatarsko omako in majonezo v tubi.

V prvi polovici leta je bil nabavljen tiskalnik za tiskanje etiket za izdelke, ki se polnijo v manjših serijah.

V okviru projektnega tima za razvoj BIO izdelkov smo v začetku leta zaključili projekt razvoja BIO ekstra deviškega oljčnega olja in BIO hladno stiskanega sončničnega olja. Konec leta 2017 smo dodali še BIO laneno olje in BIO konoplino hladno stiskano olje in pridobili certifikat o ekološki predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil. Tako imamo v ponudbi že sedem BIO izdelkov.

Zelo smo ponosni, da je v začetku leta bila končana investicija za ureditev prostora za hladno stiskana olja, saj smo v okviru projekta izvedli kar nekaj tehnoloških izboljšav in zamenjali sistem ogrevanja. Zaradi narave proizvodnje BIO olj in povečanih količin bomo lažje izvajali stiskanje BIO semen, ki poteka ločeno in s časovnim zamikom.

S kupci sodelujemo pri razvoju njihovih proizvodov in jim svetujemo glede uporabe naših olj, zato nam je pomembno, da poznamo potrebe naših kupcev, saj si s tem povečujemo njihovo zaupanje in željo po dolgoročnem sodelovanju.

Zaradi potreb in želja poslovnih partnerjev, za katere polnimo olja pod njihovo TBZ, so se vso leto izvajale spremembe vezane na deklariranje proizvodov.

Razvojne aktivnosti so potekale tudi na stalnem testiranju vzorcev, posodabljala se je dokumentacija (prevzemni predpisi in specifikacije izdelkov z opremo). Skladno z zakonskimi zahtevami (Uredba EU št. 1169/2011) in rezultati analiz (glede sestave maščobnih kislin), so se usklajevale deklaracijske etikete in specifikacije izdelkov.

Redno spremljamo zakonske zahteve glede varnosti in kakovosti živil ter trende v razvoju maščob in njihove uporabe, da jih lahko implementiramo v potrebno dokumentacijo in proizvodne procese. Z marketingom uspešno sodelujemo pri pripravi tekstov za spletno stran podjetja, z vso odgovornostjo sodelujemo pri reševanju reklamacij naših kupcev in izvajamo presoje dobaviteljev.

V letu 2017 so se nadaljevale aktivnosti vezane na spremembo Pravilnika o kakovosti jedilnih rastlinskih olj, jedilnih rastlinskih masteh in majonezi, pobudo za oblikovanje smernic za proizvodnjo bučnega olja in aktivnosti vezane na pripravo smernic za proizvodnjo bučnega olja na skupnih sestankih, kjer so sodelovali predstavniki GZS, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, UVHVVR, oljarn, Biotehniške fakultete in KGZS.

Načrti za leto 2018:

- ◆ širitev proizvodnje BIO hladno stiskanih olj z novimi olji
- ◆ testiranje obstojnosti majonez in drugih delikatesnih proizvodov v različnih embalažah in različnih temperaturnih režimih;
- ◆ razvoj rafiniranih olj z raznimi dodatki za povečanje obstojnosti
- ◆ izboljšave obstoječih izdelkov,
- ◆ izdelava potrebne nove RTK dokumentacije,
- ◆ sodelovanje pri marketinških aktivnostih pri procesu prodaje,
- ◆ pregled in spremljanje strokovnih informacij, glede varnosti živil in varovanja okolja,
- ◆ izboljšave obstoječih izdelkov,
- ◆ implementacija novih metod za mikrobiološke preiskave.

3.2. Kontrola kakovosti in analitika

Kontrola je skladno z načrti uspešno opravila svoje delo v vseh fazah procesov (nabava, proizvodnja, prodaja) in zato večjih reklamacij glede kakovosti ni bilo. V letu 2017 je bilo opravljenih 6 rednih oz. izrednih inšpekcijskih nadzorov s strani pristojnih inšpekcijskih služb. Neskladnosti niso bile ugotovljene. V internem laboratoriju je bilo analiziranih več kot 9.500 vzorcev (9,2 % več kot v letu 2016) in opravljenih več kot 38.200 analiz različnih parametrov (12,4 % več kot v letu 2016). Kontrola proizvodov in vhodnih materialov se je vršila tudi v akreditiranih laboratorijih, skupno je bilo analiziranih 121 vzorcev.

Z interno kontrolo PAO (policikličnih aromatskih ogljikovodikov), se je zmanjšalo število analiz PAO v akreditiranih laboratorijih.

Z vpeljano interno kontrolo sulfatov v tehnoloških vodah je bil omogočen sproti nadzor in hitro ukrepanje.

Uspešno je bila opravljena najpomembnejša naloga, to je zagotavljanje varnosti izdelkov, kar smo zagotovili z vzdrževanjem sistema HACCP ter IFS (International Food Standard), kateri je namenjen komuniciranju med trgovcem in proizvajalcem živil.

4. KAKOVOST, VAROVANJE OKOLJA

V družbi imamo jasno zastavljeno politiko varnosti in kakovosti izdelkov ter ravnanja z okoljem, ki jo uresničujemo z zastavljenimi cilji kakovosti in varnosti izdelkov ter ravnanja z okoljem. Dostopna je javnosti in je odgovornost in zaveza vseh zaposlenih v družbi. Uresničevanje politike kakovosti, varnosti proizvodov in ravnanja z okoljem, vključuje nenehno izboljševanje stanja na področju delovanja in zavezo o trajnostnem razvoju. To je odgovornost in zaveza vseh zaposlenih, na vseh področjih delovanja družbe.

Cilji kakovosti in varnosti izdelkov ter ravnanja z okoljem so:

- ◆ zagotavljanje varnih in zdravih izdelkov za potrošnike,
- ◆ izpolnjevanje zakonskih zahtev,
- ◆ zagotavljanje sledljivosti izdelkov v vseh fazah procesa in distribuciji,
- ◆ kvalitetno in uspešno reševanje pritožb odjemalcev in uradnih institucij,
- ◆ zagotavljanje ustreznega deklariranja izdelkov,
- ◆ zmanjševanje vplivov na okolje (hrup, emisije, odpadki, odpadne vode),
- ◆ manjša poraba energentov (plin, elektrika) in naravnih virov (poraba pitne vode),
- ◆ zagotavljanje kakovostnih storitev pri trženju izdelkov.

V letu 2017 smo zastavljene cilje dosegali z izvajanjem sistema celovitega obvladovanja kakovosti, sistema varovanja z okoljem, dobre proizvodne in higienske prakse na vseh nivojih in vseh funkcijah, kar dokazuje tudi dejstvo, da so naša živila varna in kakovostna, saj nismo imeli neskladnih proizvodov. Doseganje ciljev na področju kakovosti, varnosti izdelkov in procesov, zdravja in okolja stalno nadzorujemo in jih predstavimo znotraj kot tudi zunaj družbe.

Zavedamo se, da so ustrezne označbe na živilu vir informacij in predstavljajo komunikacijo med proizvajalcem oziroma prodajalcem na eni strani in kupcem oziroma potrošnikom na drugi strani. Naši proizvodi so označeni v skladu z veljavno evropsko in nacionalno zakonodajo z namenom omogočiti potrošnikom razumljive in ustrezne informacije o živilu in hkrati ustrezno izbiro ter uporabo živila. To zagotavljamo z intenzivnim sodelovanjem z dobavitelji surovin in pridobivanjem ustrezne dokumentacije, z izvajanjem lastnega notranjega nadzora in zagotavljanjem sledljivosti v vseh fazah procesov.

4.1. Kakovost

Pridobljene imamo naslednje certifikate:

- ◆ Certifikat za sistem ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:2004 (od leta 2003). Intenzivno se je pripravljala prehod na novo verzijo standarda ISO 14001:2015.
- ◆ Certifikat za ocenjevanje zagotavljanja varnih živil po standardu IFS na višjem nivoju (pridobljen v letu 2009). Dodatno smo v letu 2017 certificirali tudi program majonez in tatarske omake in ohranili višji nivo standarda.
- ◆ Certifikat (v okviru GIZ Golica) za »Štajersko prekmursko« bučno olje z zaščiteno geografsko označbo na nacionalnem nivoju in nivoju EU.
- ◆ Certifikat o ekološki predelavi kmetijskih pridelkov oziroma za sedem živil:
 - GEA BIO kokosovo olje, hladno stiskano, deviško,
 - GEA BIO kokosovo olje, rafinirano
 - GEA BIO olje črne kumine, hladno stiskano,
 - GEA BIO ekstra deviško oljčno olje
 - GEA BIO sončnično olje, hladno stiskano
 - GEA BIO laneno olje, hladno stiskano
 - GEA BIO konoplino olje, hladno stiskano

V sistem vodenja poslovanja imamo vgrajen procesni pristop vodenja, kar pomeni, da prepoznamo, uvajamo, obvladujemo in nenehno izboljšujemo učinkovitost procesov sistema vodenja kakovosti in varnosti proizvodov. Z vpeljanim sistemom poslovanja vzpodbujamo kulturo nenehnih sprememb, fleksibilnosti in prilagodljivosti, tako do naših odjemalcev kot do zaposlenih.

Opravljen je bila verifikacija HACCP sistema, ki je pokazala, da je sistem skladen in da deluje. Izvedeno je bilo izobraževanje zaposlenih, na katerem smo obravnavali odstopanja iz notranjih in zunanjih presoj in možnosti izboljšave sistema. Predstavili smo tudi kulturo zagotavljanja varnih živil, v ospredju je človek, oziroma zaposleni, ki s svojim odnosom in odgovornostjo ustvarjajo kulturo varnega živila, zato je pomembno, da se zaposleni tega zavedajo.

Reklamacije odjemalcev rešujemo z vso resnostjo in odgovornostjo, pritožb zainteresirane javnosti nismo imeli. Ob ugotovljenih odstopanjih se izvajajo ustrezni korekcijski ukrepi in predlagane izboljšave ter po potrebi tudi korektivne aktivnosti.

Z uspešno izvedenimi zunanjimi presojami in podelitvijo certifikata IFS na višjem nivoju smo tudi utrdili svojo pozicijo zanesljivega poslovnega partnerja pri naših kupcih.

Zavedamo se, da kakovost ohranjati ni dovolj, to mora biti proces stalnih izboljšav. Naša naloga ni »delati boljšo kakovost«, ampak da ljudi spodbujamo k več kakovosti v posameznem procesu ter stremimo k odličnosti kot najvišji obliki kakovosti.

Načrti za leto 2018:

- ◆ recertifikacija standarda IFS Food in implementacija nove verzije standarda (verzija 7);
- ◆ spremljanje in razumevanje potreb in pričakovanj naših kupcev, države in zainteresirane javnosti;
- ◆ izvajanje verifikacije in validacije HACCP sistema;
- ◆ sodelovanje pri projektu Enyoy it's from EU, v okviru GIZ Golica;
- ◆ usmerjena interna izobraževanja vseh zaposlenih in pogodbenih izvajalcev v zvezi z izvajanjem sistema HACCP, IFS in ostalih standardov (splošno in znotraj posameznih procesov);
- ◆ seznanitev zaposlenih z doseganjem ciljev kakovosti in varnosti proizvodov;
- ◆ izvesti vsaj dve presoji dobaviteljev;
- ◆ izvajanje notranjih presoj za vse uvedene sisteme po planih;
- ◆ izvajanje pregledov delovanja uvedenih sistemov s strani vodstva;
- ◆ seznanitev obiskovalcev (pogodbeniki, izvajalci storitev) s politiko varnosti in kakovosti izdelkov in ravnanja z okoljem in upoštevanjem pravil na področju podjetja;
- ◆ izvajanje in vzdrževanje vzpostavljenega sistema varovanja živil pred zlonamernimi dejanji, namenski kontaminacijami ali drugimi kriminalnimi dejanji, ki bi lahko škodovala varnosti naših izdelkov, vključno z dostavami,
- ◆ z dodatnim izobraževanjem pospešiti interes zaposlenih za predlaganje večjega števila koristnih predlogov in invencij,
- ◆ spremljanje zahtev iz varnosti in kakovosti živil pri investicijskih vlaganjih in spremljanje izvedbe ukrepov iz mesečnih pregledov.
- ◆ sodelovanje pri pripravi tekstov za spletno stran podjetja.

4.2. Varovanje okolja

V GEA d.d. se zavedamo odgovornosti do okolja, zainteresiranih strank in naših odjemalcev, zato želimo s to zavestjo delati vsak dan in zagotavljati ekološko čisto proizvodnjo. Ekološka neoporečnost proizvodnje temelji na prepoznavanju in nadzoru tistih procesov, ki lahko negativno vplivajo na okolje in človeka. Zadovoljstvo zainteresiranih strank in odnos do okolja sta sestavna dela vizije, strategije vodenja in poslovne politike podjetja.

Redno izvajamo meritve emisij, monitoringe ter nadzorujemo količine nastalih odpadkov. V začetku leta 2017 smo zamenjali sistem ogrevanja in priprave tople vode v komerciali, upravi, oljarni, garderobi in v trgovini. Pred posegom je sistem ogrevanja temeljil na pari. Zdaj ogrevanje poteka s plinsko pečjo, ki jo lahko upravljamo glede na odvzemna mesta. Predvidevamo, da se bo na račun tega poraba plina nekoliko povečala, zmanjšala pa se bo poraba električne energije na račun izgub, ki so nastale pri delovanju kotla.

Porabo pitne vode, elektrike, plina, dnevno spremljamo preko informacijskega sistema in ob morebitnih odstopanjih takoj ukrepamo.

V mesecu novembru smo ponovno pregledali postopek ocenjevanja okoljskih vidikov in v oceno vključili tudi življenjski cikel. Pri vrednotenju smo prepoznali bistvene okoljske vidike in jih vključili v okoljske cilje. Okoljske cilje bomo ponovno zastavili za obdobje 2018 - 2021, s potrebnimi ukrepi in kazalniki za doseganje okoljskih ciljev. Dopolnili smo tudi politiko kakovosti, varnosti proizvodov in ravnanja z okoljem, ki je uradno dostopna vseh zainteresirani javnosti, na spletni strani družbe.

4.2.1. Doseganje izvedbenih okoljskih ciljev za leto 2017

◆ Poraba pitne vode:

Poraba pitne vode v m³/enoto proizvoda je bila glede na zadano ciljno vrednost nižja za 2 %. Cilj je bil dosežen.

◆ Odpadne tehnološke vode:

Čistilna naprava deluje po postopku fizikalno kemijskega čiščenja. Za obratovanje čistilne naprave imamo okoljevarstveno dovoljenje, ki nam dovoljuje odvajanje mešanice industrijske in komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo, ki se zaključi s komunalno čistilno napravo Slovenska Bistrica. S sistematičnim nadzorom obvladujemo količine odpadnih vod v m³/enoto proizvoda, vendar zastavljen cilj ni bil dosežen. Na večjo količino odpadnih vod je vplivalo povečano število pranj kontejnerjev (za več kot 100 %), večja proizvodnja ocvrte čebule in večja proizvodnja rafiniranih olj (30 % več od plana in 36 % več od lani). Zato je posledično nastalo za cca. 14 % več odpadnih vod glede na zastavljen cilj.

Pri prvem monitoringu v letu 2017, je bila presežena predpisana mejna vrednost sulfatov za iztok odpadnih vod. Vzrok za povečano vsebnost sulfatov je bila povečana količina doziranja kislih vod, zaradi težav z merjenjem pH vrednosti in s tem pH sonde v fazi nakisanja alkalnih vod. Za odpravo neskladnosti smo sprejeli ustrezne ukrepe.

◆ Odpadki:

Na podlagi zakonskih zahtev imamo Načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu s katerim izvajamo ukrepe preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z njimi. Količina odpadkov v kg/enoto proizvodnje je glede na zadano ciljno vrednost višja za 2 %. Cilj ni bil dosežen.

Vzrok za večjo količino nastalih odpadkov je predvsem večja količina mulja in filtracijskega dodatka, zaradi večje proizvodnje rafiniranih olj.

◆ Poraba energentov:

Poraba zemeljskega plina je računalniško nadzorovana in optimizirana. V letu 2017 smo dosegli zastavljen cilj in sicer je bila poraba v m³/enoto proizvoda za 5 % nižja glede na zadano ciljno vrednost.

Na področju neposrednega odnosa z okoljem v družbi izvajamo več poslovnih procesov, s katerimi nadziramo in upravljamo naša okoljska vprašanja. V mesečnih poročilih spremljamo rabo energetskih virov, doseganje zastavljenih ciljev, skladnost z zakonodajo in sprejemamo ukrepe na sestankih poslovnega tima za kakovost. Redno spremljamo trende razvoja trajnostne embalaže, deleže recikliranih materialov v uporabljeni embalaži in biorazgradljivost embalažnih materialov. S pomožnimi materiali in nevarnimi kemikalijami (žveplova kislina, solna kislina, fosforna kislina in natrijev hidroksid) ravnamo v skladu z zakonodajnimi zahtevami. Skladiščenje v rezervoarjih je opremljeno z ustreznimi lovilnimi skledami, ki imajo napravo za zvočno opozarjanje v primeru razlitja.

Z upoštevanjem zahtev in nenehnim izboljševanjem stanja okolja na vseh organizacijskih nivojih družbe želimo tudi v prihodnje zagotavljati pri naših odjemalcih zadovoljstvo, življenja vredno okolje ter dolgoročen obstoj družbe. Ustrezen odnos do okolja bomo vzdrževali s preventivnim ukrepanjem, prepoznavanjem tveganj in priložnosti ter nenehnim izobraževanjem vseh zaposlenih in tudi zunanjih izvajalcev.

Naše osnovne usmeritve so naslednje:

- ◆ ohranjanje naravnih virov;
- ◆ širjenje zavesti o ravnanju z okoljem med zaposlenimi;
- ◆ javna objava politike kakovosti, varnosti proizvodov in ravnanja z okoljem;
- ◆ načrtovanje in uvedba tehnologij ter proizvodov, da bo obremenjevanje okolja pri proizvodnji, uporabi, odlaganju, čim manjše;
- ◆ redno spremljanje in upoštevanje zahtev zainteresiranih strani in zakonodajnih zahtev;
- ◆ prepoznavanje tveganj in priložnosti z namenom, da dosežemo predvidene rezultate SRO in preprečimo, oziroma zmanjšamo neželene učinke na okolje;
- ◆ z ustrezno oceno tveganja (verjetnost nastanka tveganja in oceno posledic) planirati ustrezne ukrepe, oziroma prednostna investicijska vlaganja za izboljšanje delovanja SRO.

Načrti za leto 2018:

- ◆ recertifikacijska presoja po novi verziji standarda ISO 14001:2015;
- ◆ redno spremljanje uspešnosti in učinkovitosti SRO in vrednotenje obveznosti glede skladnosti;
- ◆ realizacija okoljskih ciljev;
- ◆ realizacija načrtovanih ukrepov (ureditev AKZ rezervoarjev za usedlino surovega olja z lovilno skledo, ureditev pretakališča za žveplovno kislino, ureditev iztoka odpadnih vod iz čistilne naprave z alarmiranjem, izvedba razširjenega energetskega pregleda);
- ◆ okoljsko usposabljanje glede na sistemizacijo delovnih mest in glede na odgovornost zaposlenih;
- ◆ seznanitev zaposlenih z doseganjem okoljskih ciljev;
- ◆ iskati nove poti okoljskega komuniciranja v smislu trajnostnega razvoja in to usmeritev komunicirati tudi navzven (spletna stran);
- ◆ sodelovanje z zunanjimi institucijami;
- ◆ sodelovanje s člani Zelenega omrežja in s tem delitev izkušenj in dobrih praks na področju delovanja z okoljem.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI GEA d.d.

1.1. Izkaz poslovnega izida od 1.1.2017 do 31.12.2017

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
1. Čisti prihodki od prodaje	25.724.283	24.515.308	105
a) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	20.144.654	19.628.289	103
b) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	5.579.629	4.887.019	114
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane			
2. proizvodnje	346.331	27.955	1.239
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi			
3. prihodki)	87.992	176.124	50
4. Stroški blaga, materiala in storitev	(22.867.669)	(21.381.005)	107
a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški			
porabljenega materiala	(20.832.450)	(19.339.828)	108
b) Stroški storitev	(2.035.219)	(2.041.177)	100
5. Stroški dela	(2.499.467)	(2.459.729)	102
a) Stroški plač	(1.879.034)	(1.832.914)	103
b) Stroški socialnih zavarovanj	(354.191)	(352.416)	101
od tega stroški pokojninskih zavarovanj	(214.578)	(215.458)	100
c) Drugi stroški dela	(266.242)	(274.399)	97
6. Odpisi vrednosti	(679.438)	(767.697)	89
a) Amortizacija	(673.462)	(716.295)	94
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih			
dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	(598)	(1.136)	53
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	(5.378)	(50.266)	11
7. Drugi poslovni odhodki	(54.499)	(58.946)	92
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	57.533	52.010	111
8. Finančni prihodki iz deležev	27.339	15.168	180
a) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	27.339	15.168	180
9. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	92.223	170.046	54
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	92.223	170.046	54
10. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov fin. naložb	(195)	(1.545)	13
11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	(4.482)	(15.729)	28
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	(1.157)	(12.234)	9
b) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	(3.325)	(3.495)	95
12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(1.828)	(47.245)	4
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih			
a) obveznosti	(1.828)	(40.745)	4
b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	0	(6.500)	-
13. Drugi prihodki	3.170	12.272	26
14. Drugi odhodki	(3.656)	(1.821)	201
15. Davek iz dobička	(15.518)	(1.177)	1.318
16. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	154.586	181.979	85

Izkaz drugega obsegajočega donosa

v EUR

17. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	154.586	181.979	85
Spremembe presežka iz prevrednotenja finančnih sredstev,			
18. razpoložljivih za prodajo	3.404	8.602	40
19. Druge sestavine vseobsegajočega donosa	2.523	(19.578)	
20. CELOTNI VSEOBSEGJOČI DONOS OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	160.513	171.003	94

1.2. Bilanca stanja na dan 31.12.2017

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
SREDSTVA	14.489.353	14.850.332	98
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	4.996.757	5.285.343	95
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	90.287	106.980	84
1. Dolgoročne premoženjske pravice	88.253	104.146	85
2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitve	2.034	2.834	72
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.677.198	4.952.301	94
1. Zemljišča in zgradbe	3.108.123	3.100.652	100
a) Zemljišča	1.131.690	1.131.690	100
b) Zgradbe	1.976.433	1.968.962	100
2. Proizvajalne naprave in stroji	1.306.885	1.605.849	81
3. Druge naprave in oprema	244.281	204.399	120
4. Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev in opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	17.909	41.401	43
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	17.909	41.401	43
III. Dolgoročne finančne naložbe	229.272	226.062	101
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	229.272	226.062	101
a) Druge dolgoročne finančne naložbe	229.272	226.062	101
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	9.486.272	9.556.749	99
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	53.568	53.568	100
II. Zaloge	3.290.089	3.712.660	89
1. Material	1.910.860	2.680.252	71
2. Nedokončana proizvodnja	727.288	459.704	158
3. Proizvodi in trgovsko blago	651.941	572.704	114
III. Kratkoročne poslovne terjatve	5.414.419	5.104.608	106
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	14.130	20.761	68
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	5.259.094	4.969.107	106
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	141.195	114.740	123
IV. Denarna sredstva	728.196	685.913	106
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	6.324	8.240	77
IZVENBILANČNA EVIDENCA	9.775.670	10.608.811	92

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	14.489.353	14.850.332	98
A. KAPITAL	11.473.540	11.621.339	99
I. Vpoklicani kapital	3.981.895	3.981.895	100
1. Osnovni kapital	3.981.895	3.981.895	100
II. Kapitalske rezerve	4.916.633	4.916.633	100
III. Rezerve iz dobička	398.190	398.190	100
1. Zakonske rezerve	398.190	398.190	100
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	189.527	183.527	103
3. Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	(189.527)	(183.527)	103
IV. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	(7.589)	(15.303)	50
V. Preneseni čisti poslovni izid	2.035.825	2.168.076	94
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	148.586	171.848	86
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	776.474	828.304	94
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	250.267	244.162	103
2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	526.207	584.142	90
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2.238.437	2.395.520	93
I. Kratkoročne poslovne obveznosti	2.238.437	2.395.520	93
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.764	6.301	28
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	1.800.705	2.003.341	90
3. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	53.275	57.537	93
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	382.693	328.341	117
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	902	5.169	17
IZVENBILANČNA EVIDENCA	9.775.670	10.608.811	92

1.3. Izkaz denarnih tokov od 1.1.2017 do 31.12.2017

v EUR

	2017	2016
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	730.735	712.377
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	25.812.510	24.626.622
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	(25.080.788)	(23.914.245)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(987)	0
Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	(9.108)	1.556.707
Začetne manj končne poslovne terjatve	(295.338)	1.736.404
Začetne manj končne aktivne kratkoročne časovne razmejitve	2.716	3.806
Začetne manj končne zaloge	422.571	(138.832)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(143.417)	(28.293)
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	4.360	(16.378)
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a+b)	721.627	2.269.084
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a) Prejemki pri investiranju	57.038	49.085
Prejemki do dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	27.339	1.551
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	29.699	0
Prejemki od odtujitve inančnih naložb	0	47.534
b) Izdatki pri investiranju	(421.876)	(382.782)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(27.446)	(5.824)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(394.430)	(376.958)
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a+b)	(364.838)	(333.697)
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Prejemki pri financiranju	990.000	4.260.000
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	990.000	4.260.000
b) Izdatki pri financiranju	(1.304.506)	(5.738.206)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(4.482)	(17.340)
Izdatki za vračilo kapitala	(6.000)	(10.131)
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	(990.000)	(5.710.000)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	(304.024)	(735)
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a+b)	(314.506)	(1.478.206)
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV (x+y)	728.196	685.913
x) Denarni izid v obdobju (Ac+Bc+Cc)	42.283	457.181
y) Začetno stanje denarnih sredstev	685.913	228.732

1.4. Izkaz gibanja kapitala od 1.1.2017 do 31.12.2017

Leto 2017 v EUR

		Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička			Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid		Skupaj
		Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Lastne delnice in lastni poslovni deleži		Preneseni čisti dobiček	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
A1.	Končno stanje 31/12-2016	3.981.895	4.916.633	398.190	183.527	(183.527)	(15.303)	2.168.076	171.848	11.621.339
a)	Preračuni za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b)	Prilagoditve za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2.	Začetno stanje 01/01-2017	3.981.895	4.916.633	398.190	183.527	(183.527)	(15.303)	2.168.076	171.848	11.621.339
B1.	Spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	(6.000)	0	(302.312)	0	(308.312)
b)	Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(6.000)	0	0	0	(6.000)
c)	Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	(302.312)	0	(302.312)
B2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	5.927	0	154.586	160.513
a)	Vnos čistega poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	0	154.586	154.586
b)	Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	0	0	0	0	0	3.404	0	0	3.404
c)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	0	2.523	0	0	2.523
B3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	6.000	0	1.787	170.061	(177.848)	0
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	171.848	(171.848)	0
b)	Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala	0	0	0	6.000	0	0	0	(6.000)	0
c)	Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	1.787	(1.787)	0	0
C.	Končno stanje 31.12.2017	3.981.895	4.916.633	398.190	189.527	(189.527)	(7.589)	2.035.825	148.586	11.473.540
	BILANČNI DOBIČEK							2.035.825	148.586	2.184.411

Leto 2016 v EUR

		Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička			Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
		Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Lastne delnice in lastni poslovni deleži	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	
A1.	Končno stanje 31.12.2015	3.981.895	4.916.633	398.190	173.396	(173.396)	(6.144)	2.203.431	0	11.530.252
a)	Preračuni za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b)	Prilagoditve za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2.	Začetno stanje 1.1.2016	3.981.895	4.916.633	398.190	173.396	(173.396)	(6.144)	2.203.431	0	11.530.252
B1.	Spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	(10.131)	0	(69.785)	0	(79.916)
a)	Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(10.131)	0	0	0	(10.131)
b)	Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	(69.785)	0	(69.785)
B2.	Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(10.976)	0	0	171.003
a)	Vnos čistega poslovnega izida	0	0	0	0	0	0	0	0	181.979
b)	Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	0	0	0	0	0	8.602	0	0	8.602
c)	Druge sestavine vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	0	(19.578)	0	0	(19.578)
B3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	10.131	0	1.817	34.430	0	(46.378)
a)	Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	36.247	0	(36.247)
b)	Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže iz drugih sestavin kapitala	0	0	0	10.131	0	0	0	0	(10.131)
c)	Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	1.817	(1.817)	0	0
C.	Končno stanje 31.12.2016	3.981.895	4.916.633	398.190	183.527	(183.527)	(15.303)	2.168.076	0	11.621.339
	BILANČNI DOBIČEK							2.168.076	0	2.339.924

2. TEMELJNE RAČUNOVODSKE USMERITVE IN METODE VREDNOTENJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

2.1. Podlage za sestavo računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so pripravljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in v skladu z določili Slovenskih računovodskih standardov (SRS 2016).

Računovodske usmeritve

Neopredmetena dolgoročna sredstva

Družba ob začetnem pripoznanju ovrednoti neopredmetena dolgoročna sredstva po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vštevajo nakupna cena, uvozne in nevračljive dajatve in stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi neopredmetenega dolgoročnega sredstva. Nabavno vrednost sestavljajo tudi stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo neopredmetenega dolgoročnega sredstva do njegove usposobitve za uporabo.

Neopredmetena sredstva se razvrščajo na neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti in neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti.

Neopredmetena sredstva zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice.

Za neopredmeteno sredstvo se v poslovnih knjigah izkazuje posebej nabavne vrednosti, posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja in posebej nabrana izguba zaradi oslabitve. V bilanci stanja so neopredmetena sredstva izkazana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti ter nabranimi izgubami zaradi oslabitve.

Neodpisano vrednost neopredmetenih sredstev je treba podrobno presoditi najmanj ob koncu vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti neopredmetenega sredstva s končno dobo koristnosti pomembno razlikuje od prejšnje ocene ter če se pomembno spremenijo pričakovanja gospodarskih koristi od sredstva, je treba dobo amortiziranja in metodo amortiziranja ustrezno spremeniti. Razlika med čistim donosom ob odtutitvi in knjigovodsko vrednostjo odtujenega neopredmetenega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je čisti donos ob odtutitvi večji od knjigovodske vrednosti, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je knjigovodska vrednost večja od čistega donosa ob odtutitvi.

Prevrednotenje neopredmetenih dolgoročnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Praviloma se pojavi kot prevrednotenje zaradi oslabitve neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Družba določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega neopredmetenega dolgoročnega sredstva s končno dobo koristnosti. Družba uporablja metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Za neopredmetena sredstva z nedoločljivo dobo koristnosti se ne obračunava amortizacija, ampak se opravlja slabitev.

Družba preverja ali je neopredmeteno sredstvo z nedoločeno dobo koristnosti oziroma neopredmeteno sredstvo, ki se še ne uporablja oslabljeno tako, da na dan sestave računovodskih izkazov primerja njegovo knjigovodsko vrednost z nadomestljivo vrednostjo.

Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti. Nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva sestavljajo:

- nakupna cena po računu dobavitelja,
- vsi odvisni stroški povezani z nabavo opredmetenega osnovnega sredstva,
- vsi odvisni stroški, ki jih je mogoče pripisati usposobitvi sredstva za uporabo (zlasti stroški dovoza in namestitve),
- ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča in podobne stroške,
- obresti od posojil za opredmetena osnovna sredstva se ne vštevajo v nabavno vrednost opredmetenih osnovnih sredstev.

Trgovinski in drugi popusti zmanjšujejo nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva.

Družba določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Ta je odvisna od:

- pričakovanega fizičnega izrabljanja,
- pričakovanega tehničnega staranja,
- pričakovanega ekonomskega staranja,
- pričakovanih zakonskih ali drugih omejitev uporabe.

Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

Prevrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti in se pojavi zaradi njihove oslabitve.

Opredmetena osnovna sredstva se zaradi oslabitve prevrednotijo, če njihova knjigovodska vrednost presega njihovo nadomestljivo vrednost. Samo če je nadomestljiva vrednost opredmetenega osnovnega sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se knjigovodska vrednost zmanjša. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve in se šteje kot prevrednotovalni poslovni odhodek v poslovnem letu, ko je oslabitev posameznega sredstva ugotovljena.

Družba osnovna sredstva velikih vrednosti na podlagi spodaj naštetih kriterijev razdeli na njihove sestavne dele:

- doba koristnosti,
- način izrabe,
- pomembnejši samostojni deli.

Temeljna pravila razporeditve opredmetenega osnovnega sredstva na sestavne dele so:

- ocenjena vrednost popravil,
- deli osnovnih sredstev z različno dobo koristnosti, v primeru če posamezni del osnovnega sredstva predstavlja več kot 10 % nabavne vrednosti osnovnega sredstva,
- ocenjena vrednost rednih pregledov.

Amortizacija

Amortizacija je obračunana od izvirne nabavne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev. Osnovna sredstva se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja. Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe se po začetnem pripoznanju razvrstijo na:

- finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo,
- finančne naložbe v posojila ali
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Kapitalske naložbe, ki ne kotirajo na borzi, se merijo po nabavni vrednosti.

Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja tako finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem datuma nakupa. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva.

Ob začetnem pripoznanju se finančna naložba izmeri po pošteni vrednosti. Začetni pripoznani vrednosti se prištejejo še stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva (razen pri sredstvu, ki je uvrščeno v skupino sredstev, izmerjenih po pošteni vrednosti preko poslovnega izida).

Če finančna naložba izgublja vrednost, družba presodi, v kakšni velikosti je treba v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov oblikovati popravek njene začetno izkazane vrednosti. Prav tako izvede delni ali celotni

odpis finančne naložbe neposredno v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov, kakor hitro nastanejo razlogi za to.

Družba uvršča vse kapitalske naložbe, razen naložb v odvisna podjetja, ki kotirajo na borzi, v skupino finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. Spremembo poštene vrednosti finančne naložbe v vrednostne papirje izkaže, če je njihova dokazljiva poštena vrednost, to je cena objavljena na Ljubljanski borzi d.d., drugačna od njihove knjigovodske vrednosti, in sicer če jo presega, kot povečanje rezerv, nastalih zaradi vrednotenja dolgoročne finančne naložbe po poštenu vrednosti, če pa je manjša pa kot zmanjšanje rezerv, nastalih zaradi vrednotenja dolgoročne finančne naložbe po poštenu vrednosti.

Finančne naložbe, izražene v tuji valuti so preračunane v domačo valuto po tečaju ECB, objavljenem na straneh Banke Slovenija na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do datuma bilance stanja, se šteje kot postavka finančnih prihodkov v zvezi s finančnimi naložbami oziroma finančnih odhodkov v zvezi s finančnimi naložbami.

Zaloge

Količinsko enoto zaloge materiala vrednoti družba po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nabavna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Ob vsaki novi nabavi se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Poraba zalog materiala se obračunava sproti po metodi drsečih povprečnih cen.

Količinska enota proizvoda oziroma nedokončane proizvodnje se vrednoti po proizvajalnih stroških v ožjem pomenu:

- neposrednih stroških materiala,
- neposrednih stroških dela,
- neposrednih stroških storitev,
- neposrednih stroškov amortizacije in
- splošnih proizvajalnih stroškov.

Splošni proizvajalni stroški (stroški materiala, storitev, dela in amortizacije) so obračunani v okviru proizvodnega procesa in jih ni mogoče neposredno povezovati z nastajajočimi poslovnimi učinki.

Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov v analitičnih evidencah družba uporablja stalne cene. Mesečno ugotavlja odmike po skupinah zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov. Alokacija odmikov na stroške prodanih izdelkov se opravlja na osnovi formule, ki najbližje odraža povprečne cene.

Količinsko enoto zaloge trgovskega blaga družba ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nabavna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Pri porabi upošteva metodo tehtanih povprečnih cen.

Posamezne zaloge polproizvodov in proizvodov se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost.

Terjatve

Terjatve se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve, za katere obstaja domneva, da ne bodo plačane v rednem roku oziroma v celotnem znesku, so izkazane kot sporne in dvomljive terjatve. Za terjatve do kupcev v državi, ki niso plačane v 90 dneh po zapadlosti, se oblikuje popravek vrednosti v višini 50 %, za terjatve do kupcev v tujini, ki niso plačane v enem letu po zapadlosti ali se je za njih začel postopek prisilne izterjave, se oblikuje popravek vrednosti v višini 100 %, za terjatve za zamudne obresti se oblikuje popravek vrednosti v višini 85 % in za sporne terjatve v višini 75 %.

Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka po tečaju ECB, objavljenem na straneh Banke Slovenije. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se štejejo kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov.

Kapital

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, preneseni poslovni izid in čisti poslovni izid poslovnega leta

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, se nanašajo na povečanje oziroma zmanjšanje knjigovodske vrednosti finančnih naložb. Aktuarske dobičke ali izgube se ugotovi pri oblikovanju rezervacij odpravnin ob upokojitvi.

Rezervacije in dolgoročne pasivne razmejitve

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih velikosti je mogoče zanesljivo oceniti. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve izkazujejo odložene prihodke (državne podpore in donacije prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma za pokrivanje določenih stroškov), ki bodo v obdobju daljšem od leta dni pokrili odložene odhodke. Namenjeni so za pokrivanje stroškov amortizacije teh sredstev oziroma določene druge stroške in se porabijo s prenašanjem med prihodke.

Rezervacije za vnaprej vračunane stroške so oblikovane za pokrivanje v prihodnosti nastale stroške oziroma odhodke in lahko nastanejo iz naslova reorganizacije, pričakovanih izgub iz kočljivih pogodb, pokojnin, jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi.

Rezervacije se lahko uporabljajo samo za tiste postavke, za katere so bile oblikovane, v utemeljenih primerih pa tudi za enakovrstne postavke.

Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve se ne prevrednotujejo. Na koncu obračunskega obdobja se popravijo tako, da je njihova vrednost enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze.

Po koncu obračunskega obdobja, za katerega je bila oblikovana rezervacija, se njen celotni neporabljen del prenese med ustrezne prihodke.

Obveznosti

Kratkoročne in dolgoročne obveznosti se na začetku ovrednotijo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin o njihovem nastanku.

Dolgoročne obveznosti se izkazujejo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Dolgoročne finančne obveznosti so dolgoročna posojila, dolgoročne poslovne obveznosti pa so dolgoročne obveznosti do dobaviteljevi, dolgoročni dolgovi iz finančnega najema, dolgoročne menične obveznosti, dolgoročno dobljeni predujmi in varščine. Dolgoročne obveznosti se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Del dolgoročnih obveznosti, ki je že zapadel v plačilo, in del dolgoročnih obveznosti, ki bo zapadel v plačilo v letu dni, se v bilanci stanja preneseta med kratkoročne obveznosti.

Pri kratkoročnih obveznostih se ločeno izkazujejo kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi in varščine od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti za nezaračunano blago in storitve, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti.

Dolgoročni in kratkoročni dolgovi, izraženi v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo na dan nastanka po tečaju ECB, objavljenem na straneh Banke Slovenije. Povečanje kratkoročnih dolgov povečuje finančne odhodke, zmanjšanje dolgoročnih dolgov pa finančne prihodke.

Prihodki in odhodki

Prihodki

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke.

a) Poslovni prihodki

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki.

Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov oziroma trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki od prodaje se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev kot presežki njihove prodajne vrednosti nad njihovo knjigovodsko vrednostjo.

b) Finančni prihodki

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Pojavljajo se v zvezi z finančnimi naložbami in tudi v zvezi s terjatvami v obliki obračunanih obresti, deležev v dobičku drugih in kot prevrednotovalni finančni prihodki. Prevrednotovalni finančni prihodki se pojavijo ob povečanju poštene vrednosti finančnih sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in ob odtujitvi finančnih naložb.

c) Drugi prihodki

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

Odhodki

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke.

a) Poslovni odhodki

Poslovni odhodki so enaki obračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečani za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje in zmanjšani za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje. Poslovne odhodke predstavlja tudi nabava vrednost trgovskega blaga in nabavna vrednost prodanega materiala.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavijo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve. Med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki se izkaže tudi razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo pri prodaji ali drugačni odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev, nekratkoročnih sredstev in naložbenih nepremičnin.

b) Finančni odhodki

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za investiranje. Med odhodki za financiranje so zajete predvsem obresti, odhodki za investiranje pa imajo naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov. Prevrednotovalni finančni odhodki se pojavijo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve.

c) Drugi odhodki

Druge odhodke predstavljajo neobičajne postavke in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid.

3. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.1. Pojasnila postavk izkaza poslovnega izida in izkaza drugega vseobsegajočega donosa

Družba za namene poročanja sestavlja izkaz poslovnega izida in izkaz drugega vseobsegajočega donosa po različici I SRS 21. 6. in SRS 21.8.

Členitev postavk v poslovnem izidu je skladna z določili SRS. V izkazu poslovnega izida in izkazu drugega vseobsegajočega donosa so resnično in pošteno prikazane sestavine izkazov za obdobje, za katero se sestavljata.

Celotni vseobsegajoči donos so spremembe kapitala v obdobju, razen tistih, ki so posledica poslov z lastniki.

Prihodki in odhodki v tuji valuti so v izkazu poslovnega izida in izkazu drugega vseobsegajočega donosa preračunani v domačo valuto po tečaju ECB objavljenem na straneh Banke Slovenije na dan nastanka poslovnega dogodka.

Družba nima področnih in območnih odsekov. Organizacija prodaje proizvodov in storitev, ki so značilni za redno poslovanje družbe, se glede na posamezni geografski trg med seboj pomembno ne razlikuje.

3.1.1. Čisti prihodki od prodaje

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na domačem trgu	16.448.354	15.846.870	104
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev na tujem trgu	4.893.095	3.735.005	131
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	3.691.849	3.776.968	98
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	686.534	1.152.014	60
Prihodki od najemnin	4.451	4.451	100
Skupaj	25.724.283	24.515.308	105

Večino prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje proizvodov, polproizvodov, trgovskega blaga in materiala.

Prodaja po trgih (v EUR)

	2017	2016	Struktura 2017	Struktura 2016	IND 17/16
Prihodki od prodaje na domačem trgu	20.140.644	19.628.289	78	80	103
Prihodki od prodaje na tujem trgu	5.583.639	4.887.019	22	20	114
Skupaj	25.724.283	24.515.308	100	100	105

Družba je v letu 2017 povečala delež prodaje na tujih trgih iz 20 % v letu 2016 na 22 % v letu 2017.

3.1.2. Sprememba vrednosti zalog

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	346.331	27.955	--
Skupaj	346.331	27.955	--

3.1.3. Drugi poslovni prihodki

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Prihodki od porabe in odprave dolgoročnih rezervacij in pasivnih časovnih razmejitev	57.935	57.935	100
Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki (subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije)	306	14.768	--
Prevrednotovalni poslovni prihodki	29.751	103.421	29
Skupaj	87.992	176.124	50

Pomembnejši drugi poslovni prihodki so doseženi z odpravo dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev za prejeta nepovratna sredstva, ki jih je družba prejela na osnovi razpisa Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Ta sredstva so bila v letu

2017 prenesena v prihodke družbe v višini 57.935 EUR.

Prevrednotovalni poslovni prihodki so nastali pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev kot presežek med doseženo prodajno vrednostjo nad knjigovodsko vrednostjo sredstev.

3.1.4. Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	4.117.973	4.504.080	91
Stroški materiala	16.714.477	14.835.748	113
Stroški materiala	15.943.385	14.176.995	112
Stroški pomožnega materiala	167.818	138.475	121
Stroški energije	452.742	389.493	116
Stroški nadomestnih delov za osnovna sredstva in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	100.773	82.832	122
Odpisi drobnega inventarja in embalaže	8.140	5.247	155
Uskladitev stroškov materiala in drobnega inventarja zaradi ugotovljenih popisnih razlik	1.158	(1.154)	---
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	12.785	14.704	87
Drugi stroški materiala	27.676	29.156	95
Stroški storitev	2.035.219	2.041.177	100
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in storitev	1.794	2.088	86
Stroški transportnih storitev	610.527	616.907	99
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem opredmetenih osnovnih sredstev	205.864	209.112	98
Najemnine	25.541	26.116	98
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	10.347	5.427	191
Stroški plačilnega prometa in bančnih storitev ter zavarovalne premije	174.326	179.043	97
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	29.146	61.897	47
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	216.336	203.675	106
Stroški storitev fizičnih oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, skupaj z dajatvami, ki bremenijo podjetje	24.656	29.948	82
Stroški drugih storitev	736.682	706.964	104
Skupaj	22.867.669	21.381.005	107

V strukturi nabavne vrednosti prodanega materiala in blaga predstavlja material 89 % in blago 11 %.

Stroški materiala so cenovno izraženi potroški neposrednega materiala in tistega dela materiala, na katerega se nanašajo posredni proizvodjalni

stroški, posredni stroški nabavljanja, prodajanja in splošnih služb.

Stroški storitev so stroški, ki se ne štejejo kot stroški materiala, amortizacije in dela. To so stroški prevoznih storitev, stroški komunalnih storitev,

telekomunikacijskih storitev, najemnin, storitve plačilnega prometa, zavarovalnih premij, komercialnih storitev. Med stroški storitev so izkazani tudi stroški po pogodbah o delu, pogodbah o avtorskem delu oz. stroški storitev iz drugih pravnih razmerij, razen delovnih razmerij, nastalih s fizičnimi osebami.

Med intelektualnimi storitvami so izkazane storitve revizijske družbe v višini 6.490 EUR. Revizijske storitve vključujejo revidiranje letnega poročila družbe in drugih revizijskih storitev revizijske družbe ni bilo.

3.1.5. Stroški dela

	v EUR		
	2017	2016	IND 17/16
Plače zaposlenecv	1.829.112	1.789.003	102
Nadomestila plač zaposlenecv	49.922	43.911	114
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenecv	45.951	48.464	95
Regres za letni dopust, bonitete, povračila in drugi prejemki zaposlenecv	247.610	258.935	96
Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenecv	308.240	303.952	101
Rezervacije za pokojnine in jubilejne nagrade	18.632	15.464	120
Skupaj	2.499.467	2.459.729	102

Stroški dela so vse oblike zaslužkov, ki jih daje družba zaposlenim v zameno za njihovo službovanje in jih obravnava kot svoje stroške. Zaslužki so plače, nadomestila plač, odpravnine in morebitna druga plačila.

Stroški dela in povračila stroškov zaposlencem so izkazani v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo, splošnim aktom družbe in pogodbo o zaposlitvi.

Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je za zaposlene urjeno v okviru kolektivnega pokojninskega zavarovanja pri izvajalcih pokojninskega načrta, ki so odobreni in vpisani v poseben register po predpisih, ki ureja prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Zaposleni so upravičeni do odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad za leta službovanja v družbi. Družba oblikuje rezervacije za pokojnine v višini, ki ustreza doseženi delovni dobi zaposlenca. Prav tako družba oblikuje rezervacije za jubilejne nagrade v višini, ki ustreza številom let službovanja zaposlenecv. Na dan sestave računovodskih izkazov se opravi aktuarsko vrednotenje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade in izvede ustrezno evidentiranje prek poslovnega izida. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ob zapadlosti zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

	v EUR		
	2017	2016	IND 17/16
Stroški plač	1.879.034	1.832.914	103
Stroški pokojninskih zavarovanj	214.578	215.458	100
Stroški drugih socialnih zavarovanj	139.613	136.958	102
Drugi stroški dela	266.242	274.399	97
Skupaj	2.499.467	2.459.729	102

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe 2017

Izobrazba	Začetek leta 2017	Konec leta 2017	Sprememba v letu 2017	Povprečno število zaposlenih v letu 2017	Povprečno število zaposlenih v letu 2016
1. stopnja	4	4	0	4	5
2. stopnja	18	16	-2	17	19
3. stopnja	2	2	0	2	2
4. stopnja	23	24	1	24	23
5. stopnja	20	22	2	21	22
6. stopnja	15	16	1	16	13
7. stopnja	13	12	-1	13	13
8./2. stopnja	1	1	0	1	1
Skupaj	96	97	1	97	96

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe 2016

Izobrazba	Začetek leta 2016	Konec leta 2016	Sprememba v letu 2016	Povprečno število zaposlenih v letu 2016	Povprečno število zaposlenih v letu 2015
1. stopnja	5	4	-1	5	15
2. stopnja	20	18	-2	19	11
3. stopnja	2	2	0	2	2
4. stopnja	23	22	-1	23	23
5. stopnja	22	21	-1	22	23
6. stopnja	12	14	2	13	13
7. stopnja	12	13	1	13	12
8./2. stopnja	1	1	0	1	1
Skupaj	97	95	-2	96	98

3.1.6. Odpisi vrednosti

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Amortizacija	673.462	716.295	94
Amortizacija neopredmetenih dolgoročnih sredstev	43.339	69.877	62
Amortizacija zgradb	169.084	163.236	104
Amortizacija opreme in nadomestnih delov	461.039	483.182	95
Prevrednotovalni poslovni odhodki	5.976	51.402	12
Prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin	598	1.136	53
Prevrednotovalni poslovni odhodki v zvezi s kratkoročnimi sredstvi, razen finančnih naložb in naložbenih nepremičnin	5.378	50.266	11
Skupaj	679.438	767.697	89

3.1.7. Drugi poslovni odhodki

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela ali drugih vrst stroškov	43.403	47.866	91
Ostali stroški	11.096	11.080	100
Skupaj	54.499	58.946	92

Pomembne postavke v drugih poslovnih odhodkih so dajatve za uporabo stavbnega zemljišča.

Stroški po funkcionalnih skupinah

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov oziroma nabavna vrednost prodanega blaga	22.368.328	21.185.587	106
Vrednost prodanih poslovnih učinkov	18.250.355	16.681.507	109
Nabavna vrednost prodanih materiala in blaga	4.117.973	4.504.080	91
Stroški prodajanja	2.374.378	2.332.910	102
Stroški splošnih dejavnosti	1.012.036	1.120.925	90
Stroški splošnih dejavnosti (nabava in uprava)	969.313	1.034.852	94
Drugi stroški, ki se ne zadržujejo v zalogah	36.747	34.671	106
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstev	598	1.136	53
Prevrednotovalni poslovni odhodki obratnih sredstev	5.378	50.266	11
Skupaj	25.754.742	24.639.422	105

3.1.8. Finančni prihodki iz deležev

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	27.339	15.168	180
Skupaj	27.339	15.168	180

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja in so izkazani za prejete dividende.

3.1.9. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	92.223	170.046	54
Skupaj	92.223	170.046	54

Pomembnejši finančni prihodki so prihodki v zvezi s terjatvami. Ti prihodki so izkazani v višini 64.612 EUR in so nastali v zvezi s prekoračitvijo plačilnega roka kupcev, istočasno so bili ti prihodki zmanjšani za

priznane popuste v višini 39.312 EUR. Zaradi preračuna terjatev v domačo valuto so izkazani finančni prihodki v višini 49.780 EUR.

3.1.10. Finančni odhodki iz oslabitev in odpisov finančnih naložb

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Odhodki iz oslabitve	195	1.545	13
Skupaj	195	1.545	13

3.1.11. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	1.157	12.234	9
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	3.325	3.495	95
Skupaj	4.482	15.729	28

3.1.12. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	1.828	40.745	4
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	0	6.500	---
Skupaj	1.828	47.245	4

3.1.13. Drugi prihodki

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Prejete odškodnine in kazni	2.971	10.264	29
Drugi prihodki	199	2.008	10
Skupaj	3.170	12.272	26

3.1.14. Drugi odhodki

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Denarne kazni in odškodnine	3.644	1.810	201
Drugi odhodki	12	11	109
Skupaj	3.656	1.821	201

3.1.15. Davek iz dobička

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Davek iz dobička	15.518	1.177	---
Skupaj	15.518	1.177	---

Začasne razlike za odloženi davek	Znesek v EUR
Popravek terjatev do kupcev	5.378
Oslabitev finančnih naložb	195
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	147.566
Skupaj začasne razlike	153.140
Znesek davka	29.097

Terjatve za odloženi davek niso pripoznane, ker trend poslovanja družbe v naslednjih treh letih kaže na to, da v naslednjih letih ne bo davčne osnove, ki

bi omogočala koristiti odložene davke. Na osnovi začasnih razlik znaša davek 29.097 EUR.

3.1.16. Čisti izid obračunskega obdobja

v EUR

Vrsta dobička / izgube	2017	2016	IND 17/16
Dobiček/izguba iz poslovanja	57.533	52.010	111
Dobiček iz financiranja	113.057	120.695	94
Dobiček iz drugega poslovanja	(486)	10.451	---
Davki	15.518	1.177	---
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	154.586	181.979	85
Celotni vseobsegajoči donos	160.513	171.003	94

Poslovanje družbe je bilo v letu 2017 pozitivno. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja je dosežen v višini 154.586 EUR in celotni vseobsegajoči donos v višini 160.513 EUR.

Iz poslovanja je dosežen dobiček v višini 57.533 EUR, iz financiranja dobiček v višini 113.057 EUR in iz drugega poslovanja izguba v višini 486 EUR.

3.1.17. Druga razkritja

Prejemki predsednika uprave

Ime in priimek	Funkcija	Fiksni prejemki-bruto	Variabilni prejemki-bruto	Bonitete	Skupaj bruto	Skupaj neto
Igor Hustič	predsednik uprave	102.242	10.162	983	113.387	59.885

Prejemki predsednika in članov nadzornega sveta in revizijske komisije

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije-bruto letno	Sejnine NS in komisij-bruto letno	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Damijan Korošec	predsednik nadzornega sveta in član revizijske komisije	6.000	2.295	8.295	6.033	672
Zoran Bošković	član nadzornega sveta in predsednik revizijske komisije	4.800	1.721	6.521	4.743	647
Zoran Planinšec	član nadzornega sveta	4.800	1.377	6.177	4.493	-
Mojca Kek	član revizijske komisije	-	230	230	167	-

Predujmi in posojila upravi in članom nadzornega sveta v letu 2017 niso bila odobrena.

3.2. Pojasnila postavk v bilanci stanja

Družba za namene poročanja sestavlja bilanco stanja po SRS 20.4.

Sredstvo se pripozna, če je verjetno, da se bodo zaradi njega v prihodnje povečale gospodarske koristi ali če ima ceno oziroma vrednost, ki jo je mogoče zanesljivo izmeriti.

Sredstva se na začetku merijo po izvirni vrednosti (nabavna vrednost oziroma stroškovna vrednost pri proizvodih in nedokončani proizvodnji). Kasneje je nova knjigovodska vrednost ob predpostavki previdnosti manjša vrednost od dveh možnih: izvirne in tržne.

Dolgove se na začetku merijo po izvirni vrednosti. Kasneje je nova knjigovodska vrednost ob predpostavki previdnosti večja vrednost od dveh možnih: izvirne in tržne. Kot tržna vrednost se šteje poravnalna vrednost (znesek potreben za poravnavo dolga v običajnem poslovanju).

Kapital se na začetku (in ustvarjen iz poslovanja) meri po izvirni vrednosti, to je po nominalnih zneskih vplačanega kapitala in kasnejših spremembah kapitala zaradi ugotovljenih poslovnih izidov (še ne razdeljenih lastnikom kapitala).

Sredstva in obveznosti izražena v tuji valuti, so preračunana v domačo valuto po srednjem tečaju ECB objavljenem na straneh Banke Slovenija na dan nastanka poslovnega dogodka in na dan bilance stanja.

3.2.1. Neopredmetena dolgoročna sredstva

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
Premoženjske pravice	349.596	349.596	100
Druga neopredmetena sredstva	857.559	830.114	103
Dolgoročno aktivne časovne razmejitve	2.034	2.834	72
Popravek vrednosti premoženjskih pravic zaradi amortiziranja	(347.860)	(347.788)	100
Popravek vrednosti drugih neopredmetenih sredstev zaradi amortiziranja	(771.042)	(727.776)	106
Skupaj	90.287	106.980	84

Preglednica gibanja neopredmetenih sredstev in dolgoročno aktivnih časovnih razmejitev (v EUR):

	Premoženjske pravice	Druga neopredmetena sredstva	Dolgoročno aktivne časovne razmejitve	Skupaj
Stanje 01/01-2017	349.596	830.114	2.834	1.182.544
Pridobitve	0	27.445	192	27.637
Odtujitve	0	0	(992)	(992)
Stanje 31/12-2017	349.596	857.559	2.034	1.209.189
POPRAVEK VREDNOSTI				
Stanje 01/01-2017	347.788	727.776	0	1.075.564
Pridobitve	0	0	0	0
Amortizacija	72	43.266	0	43.338
Stanje 31/12-2017	347.860	771.042	0	1.118.902
Neodpisana vrednost 01/01-2017	1.808	102.338	2.834	106.980
Neodpisana vrednost 31/12-2017	1.736	86.517	2.034	90.287

Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje premoženjske pravice in programsko opremo. Neopredmetena sredstva imajo končno dobo koristnosti. V neopredmetena osnovna sredstva so bila v letu 2017 vložena sredstva v višini 27.637

EUR. Vlaganja so bila izvedena v programsko opremo. Neopredmetena dolgoročna sredstva imajo končno dobo koristnosti. Amortizirajo se z amortizacijsko stopnjo 20 % letno.

3.2.2. Opredmetena osnovna sredstva

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Nepremičnine	9.913.216	9.767.903	101
Popravek in oslabitev vrednosti nepremičnin	(6.805.093)	(6.636.009)	103
Neodpisana vrednost nepremičnin	3.108.123	3.131.894	99
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	12.358.357	12.312.637	100
Popravek in oslabitev vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(10.789.282)	(10.492.230)	103
Neodpisana vrednost opreme	1.569.075	1.820.407	86
Skupaj	4.677.198	4.952.301	94

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev (v EUR):

	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in nadomestni deli	Drobni inventar	Druga opred. osnov. sredstva	Opred. osnovna sredstva v izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01/01-2017	1.131.690	8.604.971	12.252.217	79	50.182	41.401	22.080.540
Pridobitve	0	176.555	216.768	0	0	369.831	763.154
Odtujitve	0	0	(178.798)	0	0	(393.323)	(572.121)
Stanje 31/12-2017	1.131.690	8.781.526	12.290.187	79	50.182	17.909	22.271.573
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01/01-2017	0	6.636.009	10.455.580	79	36.571	0	17.128.239
Odtujitve	0	0	(163.988)	0	0	0	(163.988)
Amortizacija	0	169.084	458.946	0	2.094	0	630.124
Stanje 31/12-2017	0	6.805.093	10.750.538	79	38.665	0	17.594.375
Neodpisana vrednost 01/01-2017	1.131.690	1.968.962	1.796.637	0	13.611	41.401	4.952.301
Neodpisana vrednost 31/12-2017	1.131.690	1.967.433	1.539.649	0	11.517	17.909	4.677.198

Nepremičnine in oprema predstavljajo sredstva, ki jih družba uporablja pri ustvarjanju proizvodov.

Opredmetena osnovna sredstva (razen zemljišč) se amortizirajo posamično. Uporablja se enakomerni časovni obračun amortiziranja.

Amortizacija je obračunana po stopnjah, ki so določene za posamezno osnovno sredstvo in se med obračunskim letom ne spreminjajo. Amortizacija je obračunana po naslednjih stopnjah:

- gradbeni objekti in zunanja ureditev 2,5 % - 5%,
- proizvodna oprema 8 % - 20 %,
- transportna sredstva 12 % - 25 %,
- računalniška oprema 25 % - 30 %,
- druga oprema 7 % - 14 %.

V letu 2017 je družba v opredmetena osnovna sredstva vložila sredstva v višini 369.831 EUR.

Pomembnejša vlaganja v opredmetena osnovna sredstva so bila:

- oprema 106.951 EUR,
- ureditev prostorov za proizvodnjo 102.257 EUR,
- prenova trgovine 122.566 EUR,
- informatika 10.947 EUR,
- obnova skladiščnih prostorov 16.497 EUR.

Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena kot jamstvo za pokrivanje obveznosti.

3.2.3. Dolgoročne finančne naložbe

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Dolgoročne finančne naložbe v delnice in deleže družb v skupini, razporejene in izmerjene po nabavni vrednosti	5.087	5.087	100
Druge dolgoročne finančne naložbe, razporejene in izmerjene po nabavni vrednosti	241.916	241.916	100
Druge dolgoročne finančne naložbe, razporejene in izmerjene po poštteni vrednosti prek kapitala	45.429	42.218	108
Oslabitev vrednosti dolgoročnih finančnih naložb – veza kto 060	(5.087)	(5.087)	100
Oslabitev vrednosti dolgoročnih finančnih naložb – veza kto 066	(58.073)	(58.072)	100
Skupaj	229.272	226.062	101

Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih naložb (v EUR):

	Delnice in deleži v družbah v skupini	Druge dolgoročne finančne naložbe	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01/01-2017	5.087	284.134	289.221
Zmanjšanje	0	0	0
Prevrednotenje	0	3.211	3.211
Stanje 31/12-2017	5.087	287.345	292.432
SLABITVE			
Stanje 01/01-2017	5.087	58.072	63.159
Prevrednotenje	0	1	1
Stanje 31/12-2017	5.087	58.073	63.160
Vrednost 01/01-2017	0	226.062	226.062
Vrednost 31/12-2017	0	229.272	229.272

Dolgoročna finančna naložba v družbo v skupini se nanaša na družbo Uljara GEA & ABA d.o.o., Igmanska bb, Vogošća, Bosna in Hercegovina.

Za finančno naložbo v odvisno družbo je opravljena oslabitev v višini izkazane finančne naložbe. Glede na navedeno, naložba ni izpostavljena dodatnemu tveganju.

Delež GEA d.d. v kapitalu odvisne družbe Uljara GEA & ABA d.o.o., je na dan bilance stanja 100 %. Kapital odvisne družbe je konec leta 2017 negativen v višini 8.870 EUR. Družba je v letu 2017 poslovala z dobičkom v višini 2.970 EUR.

Transakcije s povezano družbo (v EUR)

	2017	2016	IND 17/16
Prodaja blaga in storitve (terjatve)	21.737	21.304	102
Nakup blaga in storitev (obveznosti)	8.832	10.297	86

Transakcije s povezano družbo so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

Dolgoročne finančne naložbe v druge družbe so:

- Deželna banka Slovenije d.d., Ljubljana, v višini 170.853 EUR,

- Gorenjska banka d.d., Kranj, v višini 12.962 EUR,
- Petrol d.d., Ljubljana, v višini 42.982 EUR.

Ocenjujemo, da je glede na finančni položaj družb, na katere se nanašajo finančne naložbe, tveganje zmerno.

3.2.4. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Opredmetena osnovna sredstva, namenjena prodaji	53.568	53.568	100
Skupaj	53.568	53.568	100

Za sredstva namenjena za prodajo se permanentno vodijo aktivnosti v zvezi z njihovo prodajo in pričakujemo, da bodo prodana v naslednjem letu.

Knjigovodska vrednost sredstev je primerljiva s tržno vrednostjo sredstev

3.2.5. Zaloge

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Zaloge surovin in materiala	1.905.312	2.675.055	71
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	5.548	5.197	107
Nedokončana proizvodnja in storitve	727.288	459.704	158
Proizvodi	627.183	548.436	114
Zaloge blaga	24.758	24.268	102
Skupaj zaloge	3.290.089	3.712.660	89

Iztržljiva vrednost zalog surovin in materiala in blaga je enaka knjigovodski vrednosti.

Čista iztržljiva vrednost teh zalog višja od knjigovodske vrednosti, zato zalog iz tega naslova ni slabila.

Družba je na dan 31.12.2017 preverila tudi vrednost zalog polproizvodov in proizvodov ter ugotovila, da je

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za pokrivanje obveznosti.

Struktura zalog (v EUR)

	2017	2016	2017 v %	2016 v %
Zaloge surovin in materiala	1.905.312	2.675.055	58	72
Zaloge drobnega inventarja in embalaže	5.548	5.197	0	---
Nedokončana proizvodnja in storitve	727.288	459.704	22	12
Proizvodi	627.183	548.436	19	15
Blago	24.758	24.268	1	1
Skupaj	3.290.089	3.712.660	100	100

3.2.6. Kratkoročne finančne naložbe

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Kratkoročna posojila, dana drugim	0	51.208	---
Oslabitev vrednosti danih kratkoročnih posojil	0	(51.208)	---
Skupaj	0	0	---

Preglednica gibanja popravkov kratkoročnih finančnih naložb (v EUR)

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2017	Povečanje 2017	Stanje 31.12.2017
Terjatve za kratkoročne finančne naložbe	51.208	51.208	0	0
Skupaj	51.208	51.208	0	0

Za posojilo dano Uljari Alem d.o.o., Bosna in Hercegovina, je bil v predhodnem obdobju oblikovan popravek vrednosti. Posojilo ni bilo vrnjeno, dolžnik

pa ne razpolaga s sredstvi iz katerih bi se lahko poplačali in je bilo posojilo zaprto z oblikovanimi popravki vrednosti.

3.2.7. Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Kratkoročne terjatve do kupcev	5.273.224	4.989.868	106
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	4.495.312	4.479.154	100
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	987.940	778.423	127
Oslabitev vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev	(210.028)	(267.709)	78
Dani kratkoročni predujmi in varščine	712	717	99
Kratkoročne terjatve, povezane s finančnimi prihodki	13.670	17.820	77
Kratkoročne terjatve za obresti	91.134	119.856	76
Oslabitev vrednosti kratkoročnih terjatev, povezanih s finančnimi prihodki	(77.464)	(102.036)	76
Druge kratkoročne terjatve	126.813	96.203	132
Kratkoročne terjatve za vstopni DDV	106.559	88.367	121
Kratkoročne terjatve za davek od dohodka pravnih oseb, vključno z davkom, plačanim v tujini	5.720	0	---
Ostale kratkoročne terjatve	14.534	7.836	185
Skupaj	5.414.419	5.104.608	106

Preglednica gibanja popravkov kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev v državi (v EUR)

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2017	Povečanje 2017	Stanje 31.12.2017
Terjatve do kupcev v državi	209.214	37.742	3.542	175.014
Terjatve za obresti	102.036	24.572	0	77.464
Skupaj	311.250	62.314	3.542	252.479

Terjatve do kupcev v državi so bile v določenem delu izterjane, kar je vplivalo na zmanjšanje popravka vrednosti terjatev v višini 37.742 EUR.

Na V skladu s sprejeto računovodsko usmeritvijo je bil na dan 31.12.2017 dodatno oblikovan popravek vrednosti terjatev do kupcev v državi v višini 3.542 EUR.

Terjatve za zamudne obresti so bile odpisane zaradi neizterljivosti v višini 12.317 EUR. Prav tako je izterjava terjatev za zamudne obresti vplivalo za zmanjšanje oblikovanega popravka vrednosti v višini 11.198 EUR. Od posojila danega Uljari Alem d.o.o., Bosna in Hercegovina, ki ni bilo vrnjeno, so bile obresti v višini 1.056 EUR zaprte z oblikovanim popravkom vrednosti, ki je bil za te obresti oblikovan v preteklih letih.

Preglednica zapadlosti terjatev do kupcev v državi (v EUR)

Zapadle do 30 dni	Zapadle od 30-60 dni	Zapadle od 60-90 dni	Zapadle nad 90 dni	Skupaj zapadle terjatve	Skupaj nezapadle terjatve
757.220	189.238	78.179	161.364	1.186.001	3.309.312

Terjatve, ki na dan bilance stanja še niso zapadle v plačilo, zapadejo v plačilo v roku 15 do 85 dni.

Terjatve do kupcev v državi še niso zapadle v plačilo v višini 74 % vrednosti terjatev.

Terjatve niso zastavljene kot jamstvo za pokrivanje obveznosti.

Terjatve do kupcev v državi so zavarovane pri zavarovalnici Coface SA Niederlassung Avstrija, Dunaj.

Preglednica gibanja popravkov terjatev do kupcev v tujini (v EUR)

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2016	Povečanje 2016	Stanje 31.12.2017
Terjatve do kupcev tujina	58.495	25.236	1.756	35.014

Za terjatev do kupca Uljara Konzum d.o.o., Bosna in Hercegovina, je bil zaradi tveganja, da kupec ne bo poravnal svoje obveznosti, v predhodnem obdobju oblikovan popravek vrednosti terjatve. Terjatev ni bila plačana, dolжник pa ne razpolaga s sredstvi iz katerih bi se lahko poplačali in je bila zaradi tega terjatev v višini 24.157 EUR zaprta z oblikovanim popravkom vrednosti terjatev. Prav tako je bila z oblikovanimi popravki vrednosti terjatev zaprta terjatev do kupca v tuji v višini 1.080 EUR. To je del terjatve, ki

predstavlja lastni delež pri odškodninskem zahtevku pri SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d..

Ob koncu leta je bil oblikovan popravek terjatev do kupcev v tujini, ki zamujajo s plačilom več kot eno leto, v višini 1.756 EUR.

Na dan 31.12.2017 je stanje terjatev do odvisne družbe Uljara Aba & Gea d.o.o., Bosna in Hercegovina 14.130 EUR.

Preglednica zapadlosti terjatev do kupcev v tujini (v EUR)

Zapadle do 30 dni	Zapadle od 30-60 dni	Zapadle od 60-90dni	Zapadle nad 90 dni	Skupaj zapadle terjatve	Skupaj nezapadle terjatve
114.600	20.574	14.664	91.904	241.743	746.197

Terjatve, ki na dan bilance stanja še niso zapadle v plačilo, zapadejo v plačilo v roku 30 do 90 dni. Terjatve do kupcev v tujini v višini 76 % še niso zapadle v plačilo.

Terjatve do kupcev v tujini so zavarovane pri SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana.

3.2.8. Denarna sredstva

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Denarna sredstva v blagajni in takoj udenarljivi vrednostni papirji	1.895	831	228
Denarna sredstva na računih	726.301	685.082	106
Skupaj	728.196	685.913	106

3.2.9. Aktivne časovne razmejitve

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	6.324	8.240	77
Skupaj	6.324	8.240	77

Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške v zvezi strokovno

literaturo, zavarovanjem in storitve vzdrževanja in uporabe programske opreme.

3.2.10. Kapital

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Vpoklicani kapital	3.981.895	3.981.895	100
Osnovni kapital	3.981.895	3.981.895	100
Kapitalske rezerve	4.916.633	4.916.633	100
Rezerve iz dobička	398.190	398.190	100
Zakonske rezerve	398.190	398.190	100
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	189.527	183.527	103
Lastne delnice in lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)	(189.527)	(183.527)	103
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	(7.589)	(15.303)	50
Preneseni čisti poslovni izid	2.035.825	2.168.076	94
Čisti poslovni izid poslovnega leta	148.586	171.848	86
Skupaj	11.473.540	11.621.339	99

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 1.254.960 navadnih kosovnih delnic in so izdane v nematerializirani obliki. Delnice dajejo njihovim imetnikom:

- pravico od udeležbe pri upravljanju družbe,
- pravico do dela dobička (dividenda),
- pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2017 znaša 9,49 EUR in je izračunana kot razmerje med celotnim kapitalom in celotnim številom delnic, zmanjšanim za število lastnih delnic.

Dobiček na delnico znaša 0,13 EUR in je izračunan kot razmerje med celotnim čistim dobičkom poslovnega leta in celotnim številom delnic, zmanjšanim za število lastnih delnic.

Preglednica gibanja rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti (EUR)

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2017	Povečanje 2017	Stanje 31.12.2017
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	25.688	8.473	11.878	29.092
Aktuarski dobiček in izguba za določene zasluške	(40.991)	0	4.310	(36.681)
Skupaj	(15.303)	8.473	16.187	(7.589)

Preglednica sprememb lastnih delnic v letu 2017:

Število lastnih delnic 31.12.2016	Povečanje			Število lastnih delnic 31.12.2017	Delež lastnih delnic v vseh delnicah družbe	
	Datum	Količina	Znesek v EUR		31.12.2016	31.12.2017
44.211				45.711	3,52	3,64
	2.3.2017	2	8			
	13.3.2017	920	3.680			
	14.3.2017	8	32			
	21.3.2017	570	2.280			

Družba je imela na dan 31.12.2017 45.711 lastnih delnic. Uprava družbe je na osnovi pooblastila skupščine v letu 2017 kupila 1.500 lastnih delnic za namene določene v veljavnem ZGD. Delež lastnih delnic v skupnem številu delnic družbe je 3,64 %. V

teku izdelave letnega poročila je uprava v breme dobička poslovnega leta dodatno oblikovala rezerve za lastne delnice v višini 6.000 EUR.

Na dan bilance stanja znaša obveznost za neizplačane dividende 4.773 EUR.

Vse sestavine kapitala izven osnovnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v enakem razmerju kot znašajo njihovi deleži v osnovnem kapitalu.

3.2.11. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR

	2017	2016	IND 17/16
Rezervacije za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi	250.267	244.162	103
Prejete državne podpore	117.568	175.504	67
Druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve	408.639	408.638	100
Skupaj	776.474	828.304	94

Preglednica gibanja rezervacij (v EUR)

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2017	Povečanje 2017	Stanje 31.12.2017
Dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade	63.943	6.893	5.448	62.498
Dolgoročne rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	180.219	8.959	16.509	187.769
Skupaj	244.162	15.852	21.957	250.267

V letu 2017 je družba zaposlenim izplačala jubilejne nagrade v višini 6.893 EUR iz rezervacij oblikovanih za ta namen. Prav tako je družba izplačala odpravnine ob upokojitvi v višini 8.959 EUR iz za ta namen oblikovanih rezervacij.

odpravnine in jubilejne nagrade. Na osnovi aktuarskega izračuna so bile dodatno oblikovane rezervacije za jubilejne nagrade v višini 5.448 EUR in za odpravnine ob upokojitvi v višini 16.509 EUR.

Ugotavljamo, da tveganja v zvezi s temi rezervacijami ne obstajajo.

Na dan sestave računovodskih izkazov je bilo opravljeno aktuarsko vrednotenje rezervacij za

Preglednica gibanja dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

v EUR

	Stanje 31.12.2016	Zmanjšanje 2017	Povečanje 2017	Stanje 31.12.2017
Prejeta nepovratna sredstva (za investicije v opremo)	175.504	57.935	0	117.568
Druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve	408.638	0	0	408.638
Skupaj	584.142	57.935	0	526.207

Med drugimi dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami družba izkazuje nepovratna sredstva, ki jih je prejela na osnovi razpisa Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. V letu 2017 so bila prejeta nepovratna sredstva, prenesena v prihodke družbe, v višini 57.935 EUR. Poraba nepovratnih sredstev je v sorazmerju z nastalimi stroški amortizacije dolgoročnih osnovnih sredstev, ki so bila financirana z nepovratnimi sredstvi.

Ostale dolgoročne pasivne časovne razmejitve predstavljajo odložene prihodke, ki so bile oblikovane v preteklih letih in bodo v obdobju daljšem od enega leta pokrile predvidene odhodke.

Tveganje obstaja v povezavi z nedoseganjem rezultatov investicije, navedenih v investicijskem programu in ga ocenjujemo kot zmernega.

3.2.12. Kratkoročne finančne obveznosti

Na dan 31.12.2017 družba nima kratkoročnih finančnih obveznosti. Družba ima najeta kratkoročna revolving kredita v višini 2.500.000 EUR. Obrestna mera za najeta kredita je fiksna in znaša od 0,9 % do 1,0 % na leto. Rok odobritve

kreditov je junija 2018. Kredita sta zavarovana z menicami družbe. Za zavarovanje kredita so izdane menice Nova KBM d.d., Maribor, štirinajst menic in Abanka d.d., Ljubljana, deset menic.

3.2.13. Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	1.802.469	2.009.642	90
Prejeti kratkoročni predujmi in varščine	53.275	57.537	93
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	193.532	188.355	103
Obveznosti do državnih in drugih institucij	171.921	119.632	114
Druge kratkoročne obveznosti	17.240	20.354	85
Skupaj	2.238.437	2.395.520	93

Skupni znesek obveznosti, ki jih družba izkazuje do odvisne družbe na dan 31.12.2017 je 1.764 EUR.

Do predsednika uprave in notranjih lastnikov izkazuje družba na dan 31.12.2017 obveznost za decembrsko plačo, ki je bila izplačana v mesecu januarju 2018. Do

članov nadzornega sveta ima družba na dan 31.12.2017 izkazano obveznost za decembrsko nagrado, ki je bila izplačana v letu 2018.

Poštena vrednost kratkoročnih poslovnih obveznosti je enaka knjigovodski vrednosti.

3.2.14. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR			
	2017	2016	IND 17/16
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	902	5.169	17
Skupaj	902	5.169	17

3.2.15. Izvenbilančne evidence

Izvenbilančna evidenca se nanaša na premično in nepremično premoženje, ki se nahaja v družbi in je v lasti drugih pravnih oseb. V izvenbilančni evidenci so izkazane tudi izdane garancije za zavarovanje obveznosti in neizkoriščen del revolving kredita najetega pri bankah.

v EUR			
Preglednica izvenbilančnih sredstev	2017	2016	IND 17/16
Zavod za blagovne rezerve	7.260.021	8.078.811	90
Izdana garancija	15.649	30.000	52
Neizkoriščen okvirni kredit pri bankah	2.500.000	2.500.000	100
Skupaj	9.775.670	10.608.811	92

3.3. Pojasnila postavk k izkazu denarnega toka

Izkaz denarnih tokov je sestavljen v obliki stopenjskega izkaza po posredni metodi, torej po drugi različici SRS 22.9. Prejemki in izdatki se obravnavajo kot denarni tokovi pri poslovanju, pri investiranju in pri financiranju.

Podatki za postavke v izkazu denarnih tokov izhajajo iz dopolnjenih postavk poslovnih prihodkov in odhodkov (brez prevrednotenja) ter finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev in finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (brez prevrednotenja) iz izkaza bilance stanja s spremembami obratnih sredstev, časovnih razmejitev, rezervacij v obdobju in iz poslovnih knjig družbe (za denarne tokove pri investiranju in financiranju).

3.4. Pojasnila postavk k izkazu gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je sestavljen v obliki sestavljene razpredelnice sprememb vseh sestavin kapitala, torej po prvi različici SRS 23.2. V izkazu gibanja kapitala so prikazane spremembe vseh sestavin kapitala, zajetih v bilanci stanja.

Bilančni dobiček

v EUR		
Vrsta dobička	2017	2016
Preneseni čisti dobiček	2.035.825	2.168.076
Čisti dobiček poslovnega leta	154.586	181.979
Oblikovanje sklada lastnih delnic	(6.000)	(10.131)
Bilančni dobiček	2.184.411	2.339.924

Na dan 31.12.2017 ima družba 2.184.411,44 EUR bilančnega dobička, ki zajema preneseni čisti dobiček v višini 2.035.825,48 EUR in čisti dobiček leta 2017 v višini 154.585,96 EUR, zmanjšan za oblikovanje rezerv za lastne delnice v višini 6.000,00 EUR.

Predlog uprave uporabe bilančnega dobička:

- bilančni dobiček se v višini 241.849,80 EUR oziroma 0,20 EUR na delnico nameni za izplačilo dividende delničarjem,
- bilančni dobiček se v višini 1.942.561,64 EUR ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnje leto.

3.5. Kazalniki

	2017	2016
Kazalniki stanja financiranja		
a) Stopnja lastniškosti financiranja (Kapital / Obveznosti do virov sredstev)	0,79	0,78
b) Stopnja dolžniškosti financiranja (Dolgovi / Obveznosti do virov sredstev)	0,21	0,22
c) Stopnja dolgoročnosti financiranja (Kapital + dolgoročni dolgovi / Obveznosti do virov sredstev)	0,85	0,84
d) Koeficient dolgovno – kapitalskega razmerja (Dolgovi / Kapital)	0,26	0,28
Kazalniki stanja investiranja		
a) Stopnja osnovnosti investiranja (Osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti) / Sredstva)	0,33	0,34
b) Stopnja dolgoročnosti investiranja (Osnovna sredstva+dolgoročne finančne naložbe +dolgoročne poslovne terjatve / Sredstva)	0,34	0,36
c) Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev (Popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev / Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev)	0,80	0,78
Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja		
a) Kapitalska pokritost osnovnih sredstev (Kapital / Osnovna sredstva (po neodpisani vrednosti)	2,41	2,30
b) Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (Kapital / Dolgoročna sredstva)	2,30	2,20
c) Neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti (Likvidna sredstva / Kratkoročne obveznosti)	0,33	0,29
d) Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti (Likvidna sredstva + kratkoročne terjatve / Kratkoročne obveznosti)	2,74	2,42
e) Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti (Kratkoročna sredstva / Kratkoročne obveznosti)	4,24	3,99
Kazalniki gospodarnosti		
a) Gospodarnost poslovanja (Poslovni prihodki / Poslovni odhodki)	1,002	1,002
b) Stopnja proizvajalne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški proizvodnje v prodanih količinah / Poslovni prihodki)	0,707	0,676
c) Stopnja delovne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški dela / Poslovni prihodki)	0,097	0,100
d) Stopnja materialne stroškovnosti poslovnih prihodkov (Stroški materiala / Poslovni prihodki)	0,648	0,601
e) Stopnja dobičkovnosti poslovnih prihodkov (Poslovni dobiček / Poslovni prihodki)	0,002	0,002
f) Stopnja čiste dobičkovnosti prihodkov (Čisti dobiček / Prihodki)	0,006	0,007
Kazalniki donosnosti		
a) Čista dobičkonosnost kapitala (Čisti dobiček v poslovnem obdobju / Povprečna vrednost kapitala (brez čistega dobička poslovnega obdobja)	0,013	0,016
b) Čista dobičkonosnost osnovnega kapitala (Čisti dobiček v poslovnem obdobju / Povprečna vrednost osnovnega kapitala)	0,039	0,046
c) Dividendnost osnovnega kapitala (Vsota dividend za poslovno obdobje / Povprečna vrednost osnovnega kapitala)	0,076	---

4. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
Delničarjem gospodarske družbe TOVARNA OLJA GEA d.d.,
Trg svobode 3, 2310 Slovenska Bistrica

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe TOVARNA OLJA GEA d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2017 ter izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe TOVARNA OLJA GEA d.d. na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s *Slovenskimi računovodskimi standardi*.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe TOVARNA OLJA GEA d.d., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila ali sklepa.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako

drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem ni nič takega, o čemer bi morali poročali.

Odgovornost posloводства in revizijske komisije in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s *Slovenskimi računovodskimi standardi* in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenja, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizijska komisija in nadzorni svet sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadosten in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanje notranjih kontrol, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;

Lendavska ulica 18, 9000 Murska Sobota
PE LJUBLJANA, Linhartova cesta 68, 1000 Ljubljana
PE KOPER, Vojkovo nabrežje 23, 6000 Koper

Tel.: 02/530 20 50. Fax: 02/530 20 65
Tel.: 02/530 20 50. Fax: 02/530 20 65
Tel.: 02/530 20 50. Fax: 02/530 20 65

- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- revizijsko komisijo in nadzorni svet med drugim obveščamo o pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Murska Sobota, 09. marec 2018

Vodja revizije:
mag. Danica KOS
pooblaščen revizor

audit&co DRUŽBA ZA
REVIZIJO
IN SVETOVANJE d. o. o.
Lendavska 18, 9000 Murska Sobota

5. POROČILO NADZORNEGA SVETA

Na podlagi 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/2006, 60/2006 - popr., 26/2007 - ZSDU-B, 33/2007 - ZSReg-B, 67/2007 - ZTFI, 10/2008, 68/2008, 42/2009, 33/2011, 91/2011, 100/2011 - skl. US, 32/2012, 57/2012, 44/2013 - odl. US, 82/2013, 55/2015, 15/2017) je uprava družbe Tovarne olja GEA d.d. predložila članom nadzornega sveta družbe Tovarne olja GEA d.d. v preveritev in potrditev:

- Letno poročilo Tovarne olja GEA d.d. za leto 2017 s poročilom neodvisnega revizorja;

V skladu z 282. členom ZGD-1 ter določili petega poglavja točke c Statuta družbe Tovarna olja GEA d.d. je nadzorni svet preveril predložene dokumente in podaja skupščini delničarjev Tovarne olja GEA d.d. naslednje poročilo:

1. Delo nadzornega sveta v poslovnem letu 2017

Nadzorni svet Tovarne olja GEA d.d. je v letu 2017 deloval v sestavi: predsednik Damijan Korošec, član Zoran Bošković in član Zoran Planinšec – ki zastopa interese zaposlenih.

Nadzorni svet je v letu 2017 poslovanje Tovarne olja GEA d.d. nadziral v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, določenih z zakonskimi predpisi in Statutom družbe. Na šestih rednih sejah nadzornega sveta in eni korespondenčni seji, kolikor jih je v letu 2017 bilo, so bili prisotni vsi člani nadzornega sveta, ter vabljeni predsednik uprave družbe in po potrebi poročevalci za posamezna področja. Vsi sklepi, ki jih je sprejel nadzorni svet v poslovnem letu 2017, so bili realizirani.

Nadzorni svet je obravnaval naslednje pomembnejše vsebine in se do njih pozitivno opredelil:

- na vseh sejah in v drugi komunikaciji z upravo, je nadzorni svet spremljal poslovanje družbe ter analizo nabavnega trga, spremljal in presojal likvidnostni položaj družbe, stanje njenih terjatev in obveznosti, ter ocenjeval likvidnostno in kreditno tveganje v družbi;
- kontinuirano je sodeloval z revizijsko komisijo nadzornega sveta družbe, ki je v letu 2017, v skladu s svojimi nalogami in pristojnostmi, zasedala dvakrat;
- obravnaval in sprejel je Letno poročilo Tovarne olja GEA d.d. za poslovno leto 2016 in Revizijsko poročilo k Letnemu poročilu Tovarne olja GEA d.d. za poslovno leto 2016 ter soglasno potrdil in sprejel Letno poročilo družbe Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2016. Nadzorni svet ni imel pripomb k revizorjevemu poročilu, ki ga je pripravila revizijska družba AUDIT & Co, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., Lendavska ulica 18, 9000 Murska Sobota;
- obravnaval in sprejel je Poročilo revizijske komisije o preveritvi Letnega poročila družbe za leto 2016, o preveritvi neodvisnosti revizorja letnega poročila in predlog revizijske komisije o predlogu skupščini družbe o imenovanju revizorja letnega poročila družbe za leto 2017 in leto 2018;
- sprejel je Poročilo nadzornega sveta o preveritvi letnega poročila družbe Tovarna olja GEA d.d. za leto 2016;
- nadziral je realizacijo zastavljenega Poslovnega načrta za leto 2017;
- po ustaljeni praksi se je nadzorni svet seznanil s sklicem in predvidenimi točkami 24. zasedanja skupščine družbe Tovarna olja GEA d.d., ko je nastopal kot predlagatelj ali kot predlagatelj skupaj z upravo ter s sklicem in predvidenimi točkami 25. zasedanja skupščine družbe Tovarna olja GEA d.d., katere sklicatelj je bil manjšinski delničar družba ETA živilska industrija, d.o.o., Kajuhova pot 4, 1241 Kamnik;
- seznanil se je z aktivnostmi družbe Deloitte pri pripravi Strategije dolgoročnega razvoja družbe Tovarna olja GEA d.d.;
- seznanil se je s Sporazumom o skupni prodaji delnic družbe Tovarna olja GEA d.d. ter zadolžil upravo družbe, da pripravi vso potrebno dokumentacijo za nadaljnje postopke skrbnega pregleda družbe Tovarna olja GEA d.d.;
- seznanil se je z osnutkom Strateškega poslovnega načrta GEA d.d. 2018 – 2020;
- sprejel je Politiko upravljanja družbe Tovarna olja GEA d.d.;
- za predsednika uprave družbe Tovarna olja GEA d.d. je skladno z določili Statuta družbe s 01.01.2018 imenoval dr. Igorja Hustića;
- seznanil se je s Poslovnim načrtom družbe Tovarna olja GEA d.d. za leto 2018 in ga potrdil.

2. Način in obseg preverjanja vodenja družbe Tovarna olja GEA d.d. in ocena sodelovanja z upravo družbe

Uprava je nadzornemu svetu posredovala zahtevana pisna gradiva. Na samih sejah nadzornega sveta je uprava dodatno podala pisne obrazložitve ali ustne odgovore na vprašanja nadzornega sveta. Informacije, poročila in druge podatke, ki so nam bili posredovani ali pa smo jih zahtevali, smo tudi proučili, pregledali in preverili. Ugotavljamo, da je uprava nadzorni svet korektno, sproti in temeljito obveščala o vseh pomembnejših dogodkih vezanih na poslovanje družbe. Ocenjujemo, da je sodelovanje z upravo družbe potekalo profesionalno in na ustrezni ravni, ki je omogočilo uspešen in učinkovit nadzor nad delom uprave.

3. Stališče nadzornega sveta Tovarne olja GEA d.d. k revizorjevemu poročilu

Nadzorni svet se je seznanil s Poročilom neodvisnega revizorja o revidiranju računovodskih izkazov družbe Tovarna olja GEA d.d. za leto 2017. Ugotavljamo, da neodvisni revizor revizijske družbe AUDIT & Co, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., Lendavska ulica 18, 9000 Murska Sobota, v Poročilu neodvisnega revizorja ugotavlja, da po njihovem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe Tovarna olja GEA d.d. na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Nadzorni svet je skladno z določili drugega odstavka 282. člena ZGD-1 in določil petega poglavja točke c Statuta družbe Tovarna olja GEA d.d. sprejel naslednje stališče:

- nadzorni svet nima pripomb k Poročilu neodvisnega revizorja, ki ga je pripravila AUDIT & Co, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., Lendavska ulica 18, 9000 Murska Sobota, dne 09.03.2018.

4. Preveritev in potrditev Letnega poročila za Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2017

Na podlagi opisanih nadzornih dejavnosti ter podrobnega pregleda, s strani predsednika uprave predloženega Letnega poročila družbe Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2017 ter na podlagi mnenja neodvisnega revizorja AUDIT & Co, družba za revizijo in svetovanje d.o.o., nadzorni svet ugotavlja:

- da je Letno poročilo družbe Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2017 sestavljeno pravočasno, jasno, pregledno in skladno z pozitivno zakonodajo in Statutom družbe Tovarna olja GEA d.d.;
- da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe Tovarna olja GEA d.d. na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi;
- da Letno poročilo družbe Tovarna olja GEA d.d. izkazuje pošten prikaz poslovanja in poslovnega položaja družbe Tovarna olja GEA d.d.;
- da je računovodske izkaze in dokumente, na katerih temeljijo računovodski izkazi in poslovno poročilo pregledal neodvisni revizor in podal mnenje.

Na osnovi pregleda poslovanja družbe Tovarna olja GEA d.d. v letu 2017 in po skrbni preveritvi Letnega poročila družbe Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2017, kakršnega je predložila uprava, ter mnenja v Poročilu neodvisnega revizorja, nadzorni svet nima pripomb k Letnemu poročilu. Nadzorni svet na podlagi tega v skladu z določili 282. člena ZGD-1 in določil petega poglavja točka c Statuta družbe Tovarna olja GEA d.d.

- soglasno potrjuje in sprejema Letno poročilo družbe Tovarna olja GEA d.d. za poslovno leto 2017.

5. Oblikovanje in predlog uporabe bilančnega dobička

Uprava družbe je predlagala:

Bilančni dobiček na dan 31.12.2017 znaša 2.184.411,44 EUR in zajema preneseni dobiček v višini 2.035.825,48 EUR in čisti dobiček leta 2017 v višini 154.585,96 EUR, zmanjšan za oblikovanje rezerv za lastne delnice v višini 6.000,00 EUR.

Predlog uporabe bilančnega dobička:

- bilančni dobiček se v višini 241.849,80 EUR oziroma 0,20 EUR na delnico namenijo za izplačilo dividende delničarjem,
- bilančni dobiček se v višini 1.942.561,64 EUR ne uporabi in se odločanje o njegovi uporabi prenese v prihodnje leto.

Nadzorni svet soglaša s predlogom uprave glede uporabe bilančnega dobička.

6. Opredelitev nadzornega sveta do izjave o upravljanju

Izjava o upravljanju družbe GEA d.d. in skladnosti s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb (v nadaljnjem besedilu Kodeks) je sestavni del letnega poročila družbe za poslovno leto 2017 in je dostopna na spletnih straneh družbe www.gea.si najmanj deset let od njene objave.

V Izjavi o spoštovanju Kodeksa je družba Tovarna olja GEA d.d. navedla odstopanja pri sledenju priporočilom in tudi pojasnila razloge zanj v luči poslovanja v letu 2017. Hkrati je nakazala nameravane spremembe bodočega poslovanja v smeri čim večjega spoštovanja priporočil Kodeksa.

Družba upošteva vse najvišje standarde pri korporativnem upravljanju in deluje skladno z vso veljavno zakonodajo, najvišjemu standardu dobrega gospodarstvenika pa sta pri svojem delovanju zavezana tudi uprava in nadzorni svet.

Slovenska Bistrica, dne 23.03.2018

Predsednik nadzornega sveta
mag. Damijan Korošec